

Årsberetning 2014

Innhold

1. Rådmannens innledning	4
2. Generell informasjon	6
2.1 Politisk organisering	6
2.2 Kommunens folkevalgte	6
2.3 Kommunens administrasjon mv.	7
Etikk.....	9
Likestilling.....	9
Diskriminering.....	9
Sykefravær.....	10
2.4 Folketall og befolkningsutvikling - innflytting sikrer vekst i Nome	11
3. Kommunal økonomi	12
3.1 Driftsregnskapet 2014 – avvik i forhold til budsjett	12
3.2 Netto driftsresultat – utviklingstrekk	14
3.3 Investeringsregnskapet m/finansiering.	15
3.4 Balanseregnskapet.....	20
Eiendeler	21
Gjeld	21
Egenkapital	21
3.5 Utviklingen av noen utvalgte nøkkeltall	21
A. Fondsutvikling	21
B. Lånegjeldsutvikling.....	22
C. Netto renter/avdrag i % av driftsinntekter	24
D. Brutto driftsinntekter fordelt på hovedarter	24
E. Lønnsutgifter i % av totale driftsutgifter.....	24
F. Likviditet	25
3.6 Økonomiske utfordringer.....	26
Nøkkeltall 1: Økonomisk balanse målt ved netto driftsresultat	26
Nøkkeltall 2: Disposisjonsfond i % av driftsinntekter.....	27
Nøkkeltall 3: Netto finansutgifter i % av driftsinntekter	27
Nøkkeltall 4: Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	27
Nøkkeltall 5: Avvik fra budsjett	28
Oppsummering	28
4 Hovedansvar 1: Administrative og politiske fellestjenester	30
4.1 Økonomi – totale rammer	30
4.2 Tjenesteområde 11: Politisk styring og kontrollorganer.....	30
4.3 Tjenesteområde 12: Fellestjenester	31
4.4 Tjenesteområde 13: Sentraladministrasjonen	31
4.5 Tjenesteområde 14: NAV NOME.....	34
4.6 Tjenesteområde 15: Nome statlige mottak.....	36
4.7 Tjenesteområde 16: Kirkelige formål	37
5 Hovedansvar 2: Skole- og barnehagesektoren	39
5.1 Økonomi – totale rammer:	39
5.2 Tjenesteområde 21: Administrasjon og andre fellesutgifter	42
5.3 Tjenesteområde 22 Voksenopplæring.....	43
5.4 Tjenesteområde 23 Grunnskolen med skolefritidsordning (SFO)	44
5.5 Tjenesteområde 24 Barnehager.....	54
6 Hovedansvar 3: Helse- og omsorgssektoren	58

6.1 Økonomi – totale rammer	58
6.2 Tjenesteområde 31: Administrative og andre fellesfunksjoner	59
6.3 Tjenesteområde 32: Helsetjenester	59
Helsestasjon og skolehelsetjenesten	59
Fysio- og ergoterapitjenesten.....	61
Barneverntjenesten	62
Psykisk helsearbeid.....	63
6.4 Tjenesteområde 33: Institusjonstjenester	64
6.5 Tjenesteområde 34: Hjemmetjenester.....	66
Bofellesskap for funksjonshemmede	68
Bo- og aktivitetssenter	68
7 Hovedansvar 4: Biblioteksektoren.....	69
7.1 Økonomi – totale rammer	69
7.2 Nøkkeltall.....	70
7.3 Tilbud og tjenester	70
8 Hovedansvar 5: Kultur- og næringssektoren	72
8.1 Økonomi – totale rammer	72
8.2 Næring.....	73
Kompensasjon for endringer i soneinndelingen for arbeidsgiveravgift/RDA-midler:	73
8.3 Kultur	75
Tjenesteområde 51: Administrative og andre fellesfunksjoner	76
Tjenesteområde 52: Kulturvern og lokalhistorie	76
Tjenesteområde 53: Nomenklaturskole.....	76
Tjenesteområde 54: Kulturtiltak barn/unge og funksjonshemmede.....	78
Tjenesteområde 55. Andre kulturaktiviteter	80
Tjenesteområde 56. Reiseliv.....	81
9 Hovedansvar 6: Teknisk sektor.....	83
9.1 Økonomi – totale rammer	83
9.2 Tjenesteområde 61 Etatsadministrasjon og fellestjenester	83
9.3 Tjenesteområde 62 Arealforvaltning	84
9.4 Tjenesteområde 63 Kommunalteknikk ex Vann og Avløp.....	85
9.5 Tjenesteområde 631 Kommunalteknikk - Vannforsyning.....	86
9.6 Tjenesteområde 632 Kommunalteknikk - avløp.....	87
9.7 Tjenesteområde 64 Eiendomsforvaltning	88
10 Hovedansvar 7: Midt-Telemark brann- og redningstjeneste.....	89
10.1 Tjenesteområde 71	89
10.2 Beredskap/forebyggende.....	90
10.3 Feiing	91
10.4 Statistikk på tjenestenivå.....	92
10.5 Måloppnåelse for virksomheten.....	92
10.6 Feiing - Tilsyn bolighus	93
10.7 Sykefraværet:	93
10.8 HMS-arbeidet:.....	93

1. Rådmannens innledning

I en situasjon med betydelig merforbruk og behov for å utrede konkrete driftsreducerende tiltak på kort og lang sikt, er det naturlig at den økonomiske situasjonen må vies stor plass i rådmannens innledning. Nome kommune er nå kommet til et punkt hvor tiltak må gjennomføres og betydelig utover det nivå som budsjettokumentet for 2015 har lagt til grunn. Behovet for driftsreducerende tiltak er dessuten forsterket ved usikkerheten knytta til kompensasjonen for omlegginga av DAA. At Kommunal- og forvaltningskomiteen nå har bestemt seg for å tilleggsbevilge 7 mill. ekstra til Fylkesmannen i Telemark, endrer ikke på det som er hovedbildet hos oss – vi må få stabile netto driftsresultat på minimum 1 % av driftsinntektene så raskt som overhode mulig.

Rådmannens ledergruppe har startet dette arbeidet med å konkretisere «driftsreducerende» tiltak i størrelsesorden 8 mill. med effekt for 2015. Tiltak som allerede er besluttet gjennomført og som vil være «verktøyene» for et forpliktende arbeid for bedret driftsresultat i årene fremover er «Ekstern gjennomgang av kommuneorganisasjonen» og «KOSTRA-effektivitetsanalyse».

Driftsregnskapet for 2014 gjøres opp med et samlet netto merforbruk (driftsunderskudd) på 9,621 mill. kr. før strykning. Merforbruket på ansvarsområdene er 5,3 mill. Det utgjør om lag 1,3 % av netto budsjett til disposisjon for tjenesteproduksjonen.

Merforbruket fremkommer i hovedsak innenfor 2 hovedansvarsområder. Prosentvis er merforbruket størst innenfor hovedansvarsområde 1: Administrative og politiske fellestjenester 3,6 % (om lag 2,2 mill. kr), og hovedansvarsområde 3: Helse- og omsorgssektoren 1,7 % (om lag 3 mill. kr). Øvrige driftsområder gikk stort sett i balanse.

Til tross for det relativt lave rentenivået, og den betydning lettelsen i arbeidsgiveravgiften fra 1. juli, har vi ikke maktet å styre innenfor de budsjetterte rammer i 2014. Svikt i skatteinntangen bidro til denne situasjon. Dette var en ny situasjon i forhold til foregående år, hvor vi har opplevd en bedring av skatteinntang gjennom året.

Netto driftsresultat er etter dette negativt med om lag 1,6 mill. kr, eller minus 0,2 % av de samlede driftsinntekter. Dette er et betydelig avvik fra det som er definert målsetting for sunn økonomiforvaltning (3 %). Regnskapet ”skjuler” dessuten en netto utgift på kr 13,5 mill. kr, som etter gjeldende regelverk skal kostnadsføres som avskrivning de neste 7 år. Korrigerer en det offisielle netto driftsresultatet på minus 1,582 mill. kr for de 2 forannevnte forhold, blir netto driftsresultat i 2014 negativt med om lag 22,3 mill. kr!

Vi altså i en økonomisk situasjon som må håndteres umiddelbart.

Til tross for en vanskelig økonomisk situasjon er nok et svært aktivt år tilbakelagt.

På grunnskolens område er en krevende omstillingsprosess i gang for å etablere en felles ledelse for en sammenslått grunnskole på Ulefoss. Skole- og barnehagesektoren har gjennom årene

Beste kommune per fylke – grunnskole		Pl.	Av-gangs-karakterer	Frafall vgs.	Spesial-undervisning	Leksehjelp
Hvaler	Østfold	113	2,7	3,5	3,6	5,4
Bærum	Akershus/Oslo	1	6,0	6,0	5,3	4,7
Hamar	Hedmark	8	4,2	5,3	6,0	3,8
Lillehammer	Oppland	30	5,0	4,5	5,7	2,1
Kongsberg	Buskerud	28	4,2	4,1	4,7	2,8
Nøtterøy	Vestfold	77	4,1	4,1	3,4	3,0
Nome	Telemark	87	3,6	4,6	2,6	4,1
Valle	Aust-Agder	51	6,0	6,0	2,6	4,0
Sirdal	Vest-Agder	27	4,2	5,0	5,2	1,0
Sola	Rogaland	15	5,5	4,5	6,0	2,7
Granvin	Hordaland	25	5,4		3,8	4,2
Førde	Sogn og Fj.	3	4,2	5,4	4,3	6,0
Halsa	Møre og R.	13	5,8	6,0	4,2	4,6
Holtålen	Sør-Trøndel.	10	4,6	6,0	4,3	5,2
Lierne	Nord-Trøndel.	14	4,8	4,9	5,1	6,0
Bodø	Nordland	62	5,2	2,8	5,5	4,4
Tromsø	Troms	80	4,2	3,1	4,7	2,3
Måsøy	Finnmark	297	6,0	3,4	3,1	2,2

pekt på særskilte utfordringer og har arbeidet aktivt for å forbedre undervisningsresultatene. Det er da svært gledelig å bli «Grunnskolen i Nome» ble best i Telemark i Kommunal rapport sitt kommunebarometer (tabell)!

Det har også vært et krevende år for mange avdelinger i Ho-etaten. Nye brukergrupper og nye «diagnoser» medfører behov for økt kompetanse. Økt kompetanse for ansatte, generelt, og spesielt i forbindelse med samhandlingsreformen er prioritert. Kompetanseutfordringen er gjennom de senere årene blitt betydelig større og må gis større oppmerksomhet. Etaten har mange ansatte med lang erfaring og høy kompetanse, som gjør en svært god jobb. Virksomheten har ikke særlige rekrutteringsproblemer.

Teknisk etat har klart å styre utgiftene mot budsjett. Noen viktige forutsetninger har vært til stede for dette, blant annet at vegbudsjettet ble styrket i juni og at 2014 var et gunstig år for gebyrinntekter på oppmåling og byggesak. Det er likevel rett å si at eiendomsavdelingen og vegområdet er underfinansiert.

Folketall og befolkningsendringer er en mye brukt målestokk på ”helsetilstanden” i kommunene. Økt folketall indikerer en positiv utvikling, mens nedgang oppfattes som et faresignal og gir grunnlag for bekymring.

Pr. 1. januar 2015 hadde Nome et folketall på 6 630 innbyggere. Dette er en nedgang på 13 i løpet av 2014, noe som tilsvarer -0,2 %. En svak netto tilflytting (+3) kompenserer ikke for at det igjen var fødselsunderskudd i Nome (-16). Etter fire år på rad med vekst i folketallet, innebærer dermed 2014 et brudd med denne positive trenden. Folketallsutviklinga viser sterk vekst i Bø (+143), til totalt 5 977 innbygger. Veksten på 2,5 % er den klart sterkeste blant alle kommunene i Telemark. Også i Sauherad økte folketallet (+21), til totalt 4 346 innbyggere.

Telemarksforskning har gitt viktig ny kunnskap om hva som karakteriserer samfunn som vokser. Veksten bygger på 3 pilarer;

- Bostedsattraktivitet
- Bedriftsattraktivitet
- Besøksattraktivitet

I tillegg til økonomisk kontroll, bør denne kunnskapen være fundament for et videre arbeid med å skape vekst også i Nome kommune. Hele organisasjonen skal være opptatt av fornying og utvikling. Fornyingsarbeidet skal legge grunnlaget for en effektiv, kommunal forvaltning i årene fremover og skal gi oss kraft til å møte nye utfordringer.

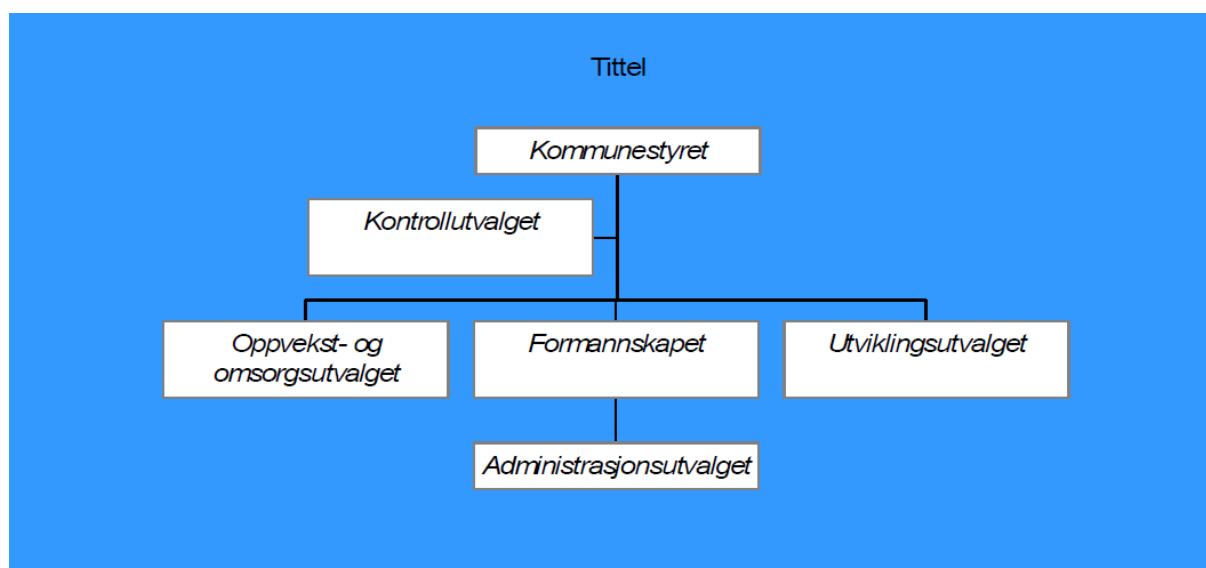
Vi står foran noen år med store utfordringer knytta til å balansere den økonomiske situasjonen, samtidig som vi ønsker at tjenestetilbudet til innbyggerne blir best mulig. Skal vi lykkes i dette arbeidet er alle ansatte nøkkelpersoner og samhandlingen mellom politisk og administrative ledelse står sentralt.

Med bakgrunn i det store arbeidet som er nedlagt i virksomheten i 2014 vil jeg rette stor takk til alle ansatte for utmerket innsats for kommunens innbyggere og for Nome kommune som arbeidsplass og organisasjon.

Bjørn Gunerius Andersen
Rådmann

2. Generell informasjon

2.1 Politisk organisering

2.2 Kommunens folkevalgte

Oversikt over kommunestyrets medlemmer i inneværende periode 2011 – 2015

Arbeiderpartiet:	Kristelig folkeparti
Bjørge Tveito Lundefaret (ordfører)	Gerdt Henrik Liland
Jostein Rønningen	Stian Refsdal
Hanne Skretteberg	
Janne G. Ljoså	Venstre
Anders Skogheim	Inger Johanne Lunde
Anne Marie B. Gramstad	
Tore Settendal Hogga	Høyre
Tormod Halvorsen	Hans G. Jørgensen (varaordfører)
Linn Jeanette A. Gjevstad	Stig Halfdan Kjeldal
Marthe Kristine Myrland	Aslak Fjeld
Siv Kirsten S. Bø	
Trond G. Skippervold-Hansen	Uavhengig
	Reidar Holstad
Sosialistisk venstreparti	
Mette Sanden	Fremskrittspartiet
	Gry Anette R. Amundsen
Senterpartiet	Tom Lennart Bjervamoen
Jan Thorsen	Jan Sigurd Fiskodde
Tor Erik Baksås	
Sveinung Kjellemo	
Torunn Brukåsa Kleiva	
Tom Vidar Slåtta	

Antall møter og saker i politiske utvalg 2014:

Utvalg	Antall møter	Antall saker
Kommunestyret	12	102
Formannskapet	17	82
Oppvekst og omsorgsutvalget	10	45
Utviklingsutvalget	11	73
Eldrerådet	8	20
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	7	19

Det er avholdt 1 møte i politirådet.

Rådet består av formannskapets medlemmer og leder for oppvekst og omsorgsutvalget og leder for utviklingsutvalget.

I oktober 2014 ble det tatt i bruk en egen Møteportal. Det vil si en løsning for å distribuere sakskart og dokumenter til medlemmer og varamedlemmer av alle politiske utvalg. Den inneholder dessuten møtekalender og møtesaksarkiv, og gir oversikt over hver sin egen møtehistorikk. Det er dermed slutt på å få sakskart i papirform, kun på Nettbrett.

2.3 Kommunens administrasjon mv.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder med ansvar for rundt 705 ansatte. Kommunen er organisert med en sentraladministrasjon og 4 etater. Rådmannen, hans stedfortreder (leder for Administrasjonsavdelingen), personal- og organisasjonssjefen, budsjett- og regnskapssjefen, leder av NAV Nome og de fire etatssjefene utgjør rådmannens ledergruppe.

I 2014 var disse ledere for etater/avdelinger:***Rådmann***

Bjørn G. Andersen

Etatssjefer:

* Kultur- og næringssjef

Eva Rismo

* Helse- og omsorgssjef

Ellen Moen

* Skole- og barnehagesjef

Johan Søfteland

* Teknisk sjef

Per Kristian Bjønnes

Stabssjefer:

* Stabssjef (og stedfortreder for rådmannen)

Harald Orekåsa

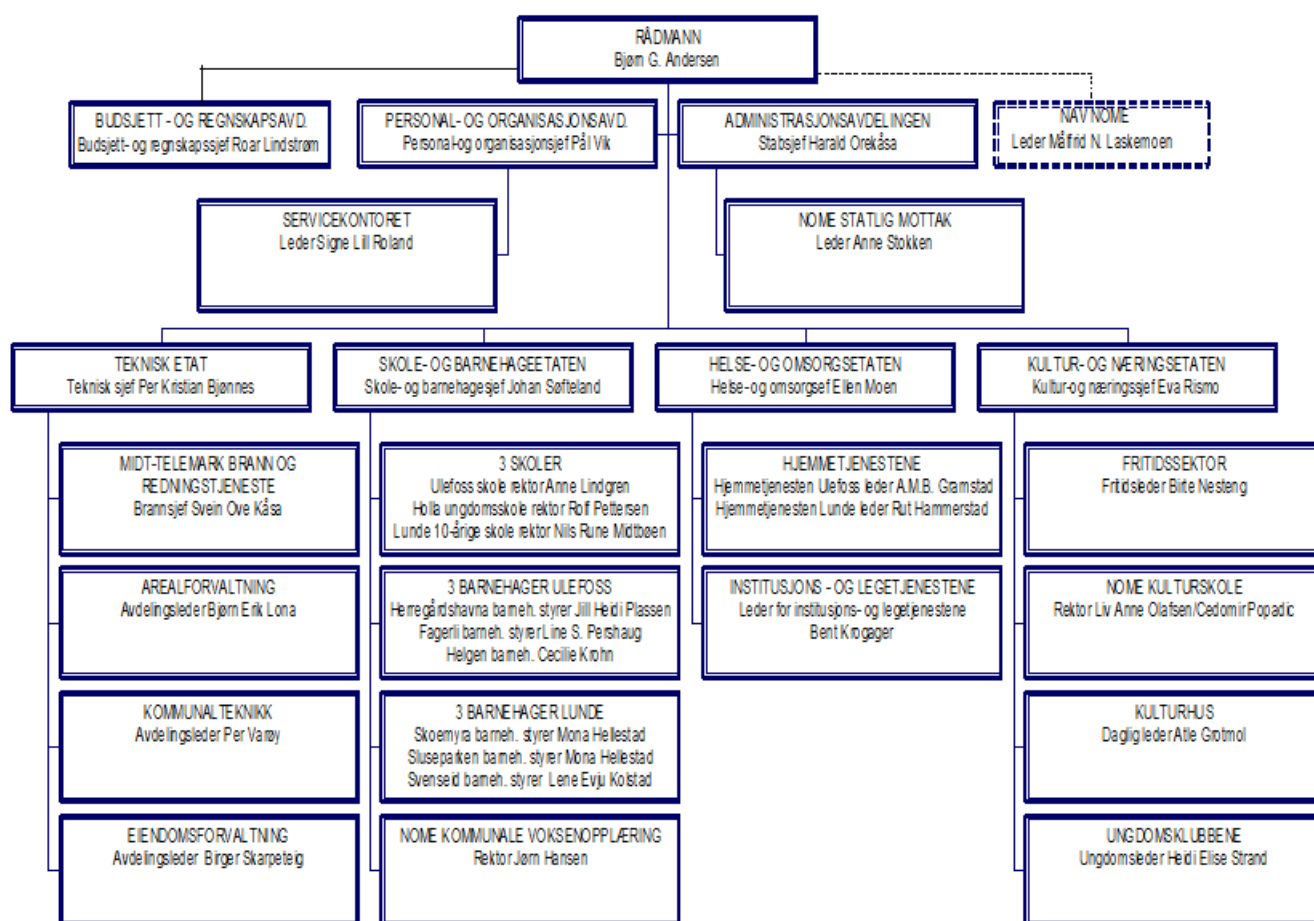
* Personal- og organisasjonssjef

Pål Vik

* Budsjett- og regnskapssjef

Roar Lindstrøm

Administrativ organisering av kommunen (kortversjon).

Nøkkeltall:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antall ansatte	743	741	740	753	791	787	705
Antall årsverk	538	535	540	546	569	556	540
Menn	20 %	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %	20
Kvinner	80 %	81 %	81 %	81 %	81 %	81 %	80
Sykefravær kvinner				8,5 %	8,9 %	10,9 %	9,6
Sykefravær menn				5,4 %	5,7 %	5,1 %	3,6
Samlet sykefravær	8,7 %	8,6 %	7,7 %	7,9 %	8,3 %	9,8 %	8,4

Tallene for 2012 og 2013, spesielt på antall ansatte, kan være noe høye da rapporteringsverktøyet i Visma har vært nytt og det har vært parametere som har vært feil satt. Blant annet kan vikariater og engasjerte vært tatt med i beregningene. For 2014 er det ansettelsesprosenten for faste stillinger som kommer frem.

Årsverk	2010	2011	2012	2013	2014
Sentraladministrasjon	22,0	22,1	22,4	21,6	19,1
Helse- og omsorg	227,6	238,5	252,1	249	234
Skole- og barnehage	196,5	195,3	199,1	194	200
Teknisk inkl. MTBR	51	53,9	54,1	52	56,7

Kultur- og næring	11	12	15,4	12	7,8
Nome statlige mottak	7	7	9,3	9,0	8,0
NAV	8,4	8,6	8,9	8,0	7,0
Biblioteket	11	11	11	10	9
Sum	540	546	569	556	540

(Tallene kan variere noe avhengig av tidspunkt rapportene er kjørt og feilmarginer. Har ikke tatt med tall fra før 2010 når det gjelder årsverk da skolenedleggelse og overføring av personell til NAV osv. er endret i statistikken). Årsverkstallene er basert på faste ansettelsesprosjenter.

Innenfor **sentraladministrasjonen** er 1,85 årsverk knyttet opp mot tillitsvalgte og verneombud.

Etikk

For å sikre en høy etisk standard i Nome kommune blir det allerede ved ”Kurs for nytilsatte” informert grundig i egen leksjon om hvilke etiske standarder som etterstrebes. Her eksemplifiseres grensetilfeller.

Dette temaet blir også jevnlig diskutert på personalmøter i avdelingene, men ikke etter fast mønster. Kommunen har i 2012 og 2013 også hatt fokus på etisk refleksjon i ledergruppa gjennom to samlinger. I 2014 har også en tverrsektoriell gruppe laget en «etikkplakat» for Nome kommune. Etiske retningslinjer er nye og det er laget ny retningslinje for bruk av sosiale medier.

Likestilling

Som det kommer frem av tabellen over er 80 % av kommunens ansatte kvinner. Innenfor helse- og omsorg, renhold og barnehage er et fåtall menn representert. Det er vanskelig å rekruttere menn inn i disse avdelingene.

Innenfor skole er også kvinner i klart flertall med noen flere menn representert.

I administrative stillinger på rådhuset er menn i flertall spesielt på teknisk avdeling.

Lønnsnivået innenfor de forskjellige avdelinger er her helt nøytralt og styrt for det aller meste av tariff. Forhandlinger med organisasjonene om lønn i Nome kommune er basert på grupper og lite på individuelle kriterier.

Der vi kan se forskjeller på grupper er i all hovedsak på teknisk avdeling hvor ingeniørene har noe høyere lønn enn grupper med like lang utdannelse innenfor for eksempel Helse – og omsorg. Når vi tar med kortere arbeidstid i forbindelse med turnus, blir nok dette mer utjevnet uten at dette er regnet på lokalt.

Diskriminering

Nome kommune ved personalavdelingen gjennomfører hvert tredje år medarbeiderundersøkelse for de ansatte. Dette gjennom kommuneforlagets ”bedrekommune.no”, sist gjennomført høsten 2011. På spørsmål rundt ”Mobbing, diskriminering og varsling” er gjennomsnittlig score 5,1 noe som er 0,2 poeng bedre enn landsgjennomsnittet. Dersom enkelte avdelinger scorer lavt på denne dimensjonen vil AMU gå dypere inn i saken for å finne ut av dette.

Sykefravær

Etter flere år med nedgang i sykefraværet så det ut til at tallet stabiliserte seg på mellom 8-9 %. I 2010 gikk derimot sykefraværet ytterligere ned og gjennomsnittet for Nome kommune var på 7,7 %. Frem til 2011 har det dermed vært en markant nedgang fra 2006 hvor fraværet var på 11,2 %. Det har de to siste år vært en negativ trend hvor det i 2012 var økt til 8,3 % og i 2013 til 9,8 %. I 2014 gikk heldigvis sykefraværet ned igjen til 8,4 %.

De siste årene har lederne på den enkelte arbeidsplass hatt tidligere og tettere oppfølging av den sykemeldte. Lederne deltar også på jevnlige møter med personal- og organisasjonssjef og Nav arbeidslivssenteret for oppfølging.

Det er satt fokus på både arbeidsmiljø og gode arbeidsforhold for de ansatte som forhåpentligvis virker inn på fraværet. LØFT seminarer er gjennomført på avdelinger med spesielt høyt sykefravær og bedriftshelsetjenesten har kjørt prosesser i andre avdelinger med stort fravær og ved arbeidsmiljøutfordringer. Det er vanskelig å se noen effekt av ny IA – avtale og strengere regime rundt sykefraværsoppfølging fra 1.7.2011.

AKTIV i ny form samler mange deltagere til diverse trening på Dagsrud. Det er fortsatt god aktivitet på treningssenter på Dagsrud hvor spinning og styrketrening er blant aktivitetene. Personalavdelingen er veldig tilfreds med dette tilbudet til ansatte og innbyggere og det har blitt oppfattet veldig positivt av de som bruker tilbudet.

Kommunen har avtale om bedriftshelsetjenester med Senter for Arbeidshelse og miljø i Telemark (SAMT) hvor det har vært et betydelig og konstruktivt samarbeid. Det blir hvert år skrevet en avtale om bruken av bedriftshelsetjenesten og hva som skal prioriteres. Dette fører til forutsigbarhet på tjenestene og god styring på økonomien.

Pål Vik
Personal- og organisasjonssjef

2.4 Folketall og befolkningsutvikling - innflytting sikrer vekst i Nome

Folketall og befolkningsendringer er en mye brukt målestokk på ”helsetilstanden” i kommunene. Økt folketall indikerer en positiv utvikling, mens nedgang oppfattes som et faresignal og gir grunnlag for bekymring. Samtidig skal en være varsom med å overfokusere på dette. Økning i folketallet bør sjelden være mål i seg selv, men heller et middel, en strategi, for å oppnå andre forhold knyttet til ønsket samfunnsutvikling.

En sideeffekt som har blitt tydeligere de senere år, er den tette koblingen mellom folketallsutvikling og grunnlaget for statlige, økonomiske rammeoverføringer til kommunene. En svakere vekst enn gjennomsnittet eller en forholdsvis liten nedgang i folketallet kan vise seg å få svært negative konsekvenser for kommunens økonomi.

Pr. 1. januar 2015 hadde Nome et folketall på 6 630 innbyggere. Dette er en nedgang på 13 i løpet av 2014, noe som tilsvarer -0,2 %.

Folketallsutviklingen er styrt av noen få komponenter; forholdet mellom antall fødte og døde og forholdet mellom antall innflyttere og utflyttere. For 2014 var det igjen fødselsunderskudd i Nome (-16), og en svak netto tilflytting (+3) kompenserer ikke, slik at det i sum blir en nedgang i folketallet. Etter fire år på rad med vekst i folketallet, innebærer dermed 2014 et brudd med denne positive trenden.

Utviklingen i våre nabokommuner i Midt-Telemark i løpet av 2014 viser vekst i Bø (+143), til totalt 5 977 innbygger. Veksten på 2,5 % er den klart sterkeste blant alle kommunene i Telemark. Også i Sauherad økte folketallet (+21), til totalt 4 346 innbyggere.

Samlet økte folketallet i regionen Midt-Telemark med 151, til totalt 16 953 innbyggere. Til sammenligning var økningen bare 17 innbyggere i 2013, slik at 2014 var et positivt år for regionen samlet sett.

I Telemark hadde 6 kommuner positiv befolkningsutvikling, mens 12 kommuner hadde nedgang i folketallet i løpet av 2014. Siljan (-1,8 %) hadde størst tilbakegang, mens Bø (+2,5 %) hadde størst vekst.

I Telemark som helhet var det 171 953 innbyggere pr. 1. januar 2015. En vekst på 0,3 % i vårt fylke i løpet av året er både betydelige lavere enn i Norge som helhet (+1,1 %) og i forhold til våre nabofylker Vestfold (+ 0,7 %), Buskerud (+0,9 %) og Aust-Agder (+0,9 %). Dette har vært en langvarig tendens. I Norge var det bare Sogn og Fjordane (+0,2 %) og Nordland (+0,3 %) som har svakere eller like lav vekst som Telemark i løpet av 2014.

3. Kommunal økonomi

3.1 Driftsregnskapet 2014 – avvik i forhold til budsjett

AVVIK - BUDSJETT/REGNSKAP 2014	Budsjett	Regnskap	Avvik
	2014	2014	+ betyr overskudd
Beløp i hele 1.000 kr			- betyr underskudd
"Frie disponible inntekter"	-409 075	-408 454	-621
Herav :			
Skatt formue og inntekt	-132 000	-133 614	1 614
Statlig rammetilskudd	-216 500	-213 750	-2 750
Eiendomsskatt netto	-21 800	-21 880	80
Konsesjonsavgifter	-180	-184	4
Konsesjonskraftinntekter	-1 000	-1 079	79
Statstilskudd flyktninger	-8 100	-8 226	126
Rente og avdragskompensasjon	-2 750	-2 868	118
Vertskommunetilskudd psyk utviklingsh	-24 950	-24 953	3
Vertskommunetilskudd asylmottk	-1 795	-1 900	105
Netto finansutgifter:	21 905	22 012	-107
Herav:			
Renteutgifter	12 505	12 470	35
Renteinntekter	-2 000	-2 224	224
Avdrag på løpende lån	17 200	17 624	-424
Utbytte Midt-Telemark Energi	-3 400	-3 440	40
Utbytte Midt-Telemark Kraft	-2 400	-2 418	18
Felles formål utenom driftsområdene:	255	3 825	-3 570
Herav:			
Avregning pensjonspremie + premieavvik	-4 400	-965	-3 435
Avskrivning av premieavvik foregående år	3 700	3 705	-5
Avsetning til kraftfondet	180	184	-4
Avsetning til k-styrets disposisjonsfond	575	575	0
Bruk av k-styrets disposisjonsfond	-625	-625	0
Finansiering av investeringer	825	825	0
Avsetning renter til bundne fonds	0	126	-126
SUM fellesinntekter/fellesutgifter	-386 915	-382 617	-4 298
Driftsområdene:	386 915	392 238	-5 323
Herav:			
Administrative og politiske fellestjenester	60 661	62 862	-2 201
Skole- og barnehagesektor	112 751	112 924	-173

Helse- og omsorgssektor	177 418	180 404	-2 986
Biblioteksektoren	2 224	2 224	0
Kultur og næringssektor	10 580	10 612	-32
Teknisk sektor ekskl. vann og avløp	31 852	32 045	-193
Teknisk sektor - vann	-3 684	-4 070	386
Teknisk sektor - avløp	-4 687	-4 436	-251
Midt-Telemark Brann og redning	-200	-327	127
SUM MERFORBRUK FØR STRYKNING:		9 621	-9 621
Gjennomførte strykninger:		1 675	1 675
Herav:			
Avsetning til k-styrets disposisjonsfond		575	575
Overføring fra drift til investering		825	825
Avsetning til kumlokk-prosjektet		125	125
Avsetning til Muddern		150	150
Resultat etter strykning:			-7 946

Kommentarer til tabellen foran:

Driftsregnskapet for 2014 framkommer med et samlet netto merforbruk (driftsunderskudd) på 9,621 mill. kr **før strykning**. For å redusere det samlede underskuddet, er det i samsvar med gjeldende forskrifter foretatt strykninger av budsjetterte avsetninger til disposisjonsfonds, og budsjettert overføring fra drifts- til investeringsregnskapet. Som tabellen viser, er det foretatt strykninger på til sammen 1,675 mill. kr. Merforbruket eller driftsunderskuddet **etter** strykning utgjør 7,946 mill. kr. Strykningene innebærer at investeringsregnskapet mangler kr 825.000 i finansiering fra drift, og de 2 konkrete prosjektene, som ble forutsatt overført til 2015, må finansieres opp på nytt. Styrkingen av kommunestyrets disposisjonsfond blir ikke som forutsatt i budsjettet. Regnskapet viser en beholdning på kommunestyrets disposisjonsfond på 4,135 mill. kr.

Til tabellen foran kan det i tillegg knyttes følgende kommentarer:

Avvik innenfor driftsområdene:

Samlet ble det i budsjettet stilt til disposisjon netto 386,9 mill. kr. Regnskapet viser et forbruk på om lag 392,2 mill. kr, dvs. et samlet merforbruk på om lag 5,3 mill. kr. Det utgjør om lag 1,3 % av det samlede netto budsjett stilt til disposisjon.

Som tabellen viser, oppstod merforbruket i hovedsak innenfor 2 hovedansvarsområder. Prosentvis er merforbruket størst innenfor hovedansvarsområde 1: Administrative og politiske fellestjenester 3,6 % (om lag 2,2 mill. kr), og hovedansvarsområde 3: Helse- og omsorgssektoren 1,7 % (om lag 3 mill. kr). Øvrige driftsområder gikk stort sett i balanse.

Merforbruket innenfor driftsområdene er som fryktet ved budsjettrapporteringene gjennom året. Noen tjenesteområder viser en bekymringsfull utvikling. Det gjelder ikke minst innenfor sosialtjenesten, og i barnevernstjenesten. Kostnadene med samhandlingsreformen viste seg også å være større enn forutsetninger lagt til grunn ved fastsetting av de statlige rammeoverføringene.

Avvik innenfor fellesområdene:

Det er i hovedsak 2 forhold som bidrar til at netto merforbruk blir om lag 4,3 mill. kr innenfor det vi definerer som fellesinntekter/fellesutgifter:

- Pensjonspremie kombinert med gjeldende regelverk for føring av premieavvik har medført om lag 3,4 mill. kr høyere pensjonskostnader enn budsjettert.
- De såkalte frie inntekter (skatt + rammetilskudd) ble i sum om lag 1,1 mill. kr lavere enn budsjettert. Vi hadde et håp om en bedring av skatteinngangen mot slutten av året – slik vi har opplevd de foregående år. Selv om skatteinngangen rettet seg noe opp de 2 siste månedene av året, var dette likevel ikke nok til å nå budsjettmålet. Samlet sett ble skatteinngangen i kommunene lavere enn det som var siste prognose i Regjeringens kommuneopplegg.

3.2 Netto driftsresultat – utviklingstrekk

Netto driftsresultat er et begrep som forteller oss hvor mye som er til disposisjon av samlede driftsinntekter etter at driftsutgiftene og renter og avdrag på lån er dekket. Størrelsen gir informasjon om evnen til å påta seg nye forpliktelser i form av økte driftsutgifter, og/eller betjening av nye låneopptak.

	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
Beløp i 1.000 kr	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Driftsinntekter inkl. utbytte	483 839	499 900	525 720	564 598	610 329	617 163
Driftsutgifter ekskl. avskrivninger	457 176	464 643	497 874	534 078	581 881	590 875
"Brutto driftsresultat"	26 663	35 257	27 846	30 520	28 448	26 288
Netto renter	11 363	10 713	10 977	10 248	10 135	10 246
Netto avdrag	14 875	15 444	16 434	15 883	17 154	17 624
Netto driftsresultat	425	9 100	435	4 389	1 159	-1 582
"Benyttes slik":						
Netto avsetninger bundne fonds	-1 968	-1 626	412	514	-2 050	7 289
Netto avsetninger disposisjonsfonds	-121	1 603	2 950	-3 134	4 748	-925
Finansiering av investeringsregnsk.	0	1 411	2 325	1 251	4 219	
Bruk av tidligere års overskudd			-5 252		-5 758	
Inndecking tidligere års underskudd	2 514	2 460				
Regnskapsmessig resultat		5 252		5 758		-7946
	425	9 100	435	4 389	1 159	-1 582

Driftsregnskapet for 2014 viser samlede inntekter på om lag 617,2 mill. kr inkl. utbytte fra kraftselskapene. Samlede driftsutgifter er på om lag 590,9 mill. kr. I tillegg er det utgiftsført

om lag 27,9 mill. kr i netto renter og avdrag. Redusert rentenivå har også i 2014 isolert sett ført til økt handlefrihet i kommunen.

Netto driftsresultat er etter dette negativt med om lag 1,6 mill. kr, eller minus 0,2 % av de samlede driftsinntekter. Dette er et betydelig avvik fra det som er definert målsetting for sunn økonomiforvaltning (3 %).

I den interne analysen av netto driftsresultat, bør en korrigere for:

- **Avsetninger til bundne fonds**

Av totalinntektene på 617,2 mill. kr, er om lag 7,3 mill. avsatt til bundne fonds. Dette er i hovedsak øremerkede, eksterne midler som ikke er disponert i 2014. Disse plikter vi derfor å avsette for å kunne være disponible til sitt formål i 2015 eller senere.

- **Inntektsføring av premieavvik**

Det er redegjort for pensjonskostnader og premieavvik på annet sted i årsberetningen. I regnskap 2014 er det inntektsført 17,193 mill. kr i årets premieavvik. Avskrivning av tidligere års premieavvik utgjør 3,705 mill. kr. Det betyr at regnskapet ”skjuler” en netto utgift på kr 13,488 mill. kr, som etter gjeldende regelverk skal kostnadsføres som avskrivning de neste 7 år.

Korrigerer en det offisielle netto driftsresultatet på minus 1,582 mill. kr for de 2 forannevnte forhold, blir netto driftsresultat i 2014 **negativt** med om lag 22,3 mill. kr.

Hovedutfordringen framover blir å etablere reelle, positive netto driftsresultat slik at en kan bygge en tilstrekkelig buffer for å imøtekomme uforutsette driftsutgifter gjennom året, og ha mulighet til en sunn egenkapital i kommende investeringer.

3.3 Investeringsregnskapet m/finansiering.

Tabellen neste side viser investeringsregnskapet m/finansiering for 5-årsperioden 2010 – 2014. Oversikten viser investeringene de enkelte år, og en egen kolonne for samlet investering i perioden. Det framgår innenfor hvilke områder de vesentligste investeringer er foretatt.

Oversikten viser også hvordan investeringsregnskapet er finansiert.

Kommentarer til oversikten:

- Det er investert for til sammen 180,6 mill. kr i 5-årsperioden. Investeringer innenfor vannforsyning/avløp utgjør 52 mill. kr (29 %), og innenfor grunnskolen om lag 58 mill. kr (32 %).
- I 2014 er det samlet investert for 41,2 mill. kr. Av dette utgjør vann- og avløpstiltak 14,4 mill. kr, og tiltak innenfor grunnskolen 14,9 mill. kr.
- I gjennomsnitt er det investert for i overkant av 36 mill. kr hvert år i 5-årsperioden. Til å finansiere investeringene og utlånene (32,9 mill. kr) er det brukt lånemidler på til sammen 189,3 mill. kr i 5-årsperioden. Egenkapitalen er heller beskjedent - driftsregnskapene har i liten grad bidratt til å finansiere investeringsprosjekter. Fra og med 2014 blir momskompensasjon knyttet til investeringer ført direkte i investeringsregnskapet.

	<i>Regnskap</i>	<i>Regnskap</i>	<i>Regnskap</i>	<i>Regnskap</i>	<i>Regnskap</i>	<i>Sum</i>
INVESTERINGSREGNSK.	2010	2011	2012	2013	2014	2010 - 14
Brutto investeringer	41 222	40 215	32 673	25 319	41 174	180 603
Herav bl.a. tiltak innen:						
Grunnskolen	22 948	18 245	754	1 113	14 914	57 974
Vannforsyning og avløp	5 493	8 402	16 584	7 148	14 447	52 074
Utlån	6 327	8 420	6 233	7 089	4 841	32 910
Kjøp av aksjer/andeler	1 009	1 185	1 177	1 291	1 475	6 137
Avdrag på lån	4 253	4 028	4 111	8 102	4 005	24 499
Avsetninger	2 331	0	476	3 157	2 793	8 757
FINANSIERINGSBEHOV	55 142	53 848	44 670	44 958	54 288	252 906
FINANSIERING:	55 142	53 848	44 670	44 958	54 288	252 906
Bruk av lån	41 720	41 362	36 473	29 094	40 639	189 288
Tilskudd og ref. vedr. invest.	2 278	3 361	2 123	1 129	4 202	13 093
Kompensasjon mva					4 406	4 406
Bidrag fra årets driftsregnskap	1 411	2 325	1 251	4 220	-	9 207
Salg av fast eiendom m.v.	2 337	306	580	3 123	205	6 551
Mottatte avdrag på utlån	2 750	4 047	4 111	4 828	4 005	19 741
Bruk av tidl. avsetninger	4 646	2 447	132	2 564	831	10 620
Udekket	0	0	0	0	-	0

Kommentarer til investeringsprosjekter 2014.

Detaljert oversikt over gjennomførte investeringstiltak framgår av regnskapsdokumentet – regnskapsskjema 2 B på side 8. Til enkelte prosjekter knyttes følgende kommentarer:

I105: Fellesprosjekt Midt-Telemark IKTskole

Etter opprinnelig plan skulle dette prosjektet vært ferdigstilt i høst, men prosjektledelsen har bedt om videreføring inn i 2015. Prosjektet har ikke vært problemfritt, og det har skapt mye frustrasjon blant lærere og elever. Gjenstående midler til prosjektet – om lag kr 500.000 – forventes å medgå i 2015. Evalueringsrapport vil foreligge til politisk behandling i løpet av 1. halvår.

I 110: Anskaffelse av ERP-system

I samarbeid med Bø og Sauherad har kommunen gjennomført felles anskaffelse av nytt økonomi-, lønns- og personalsystem. Det ble satt av 3,7 mill. kr til prosjektet inkl. opplæring.

Totalkostnadene er holdt innenfor denne ramma. Påløpte kostnader i 2014 var om lag 1 mill. kr.

I 170: Kjøp av transportmidler – brann:

Rulleringsplanen går som planlagt. I 2014 er det anskaffet en brukt mannskapsbil Scania 2003 modell, med 6100 liter vanntank. Denne erstatter brannbil på Ulefoss. Anskaffelsen er foretatt innenfor den budsjetterte ramme, og Nomes andel utgjør kr 424.000 (42,4 %).

I160 Ramme for utstyr/bil

Det ble kjøpt inn ny henger til kommunal traktor samt en bil til eiendomsavdelingen. Budsjettert ramme på kr 350.000 er overholdt.

I300 Trafikksikkerhetstiltak

Midlene i 2014 ble hovedsakelig brukt til å revidere trafikksikkerhetsplanen. Den nye planen er en forenklet rullering av forrige trafikksikkerhetsplan fra 2008. Hovedfokuset i den nye planen rettes mot fysiske tiltak, da det er fortsatt mange tiltak igjen etter forrige plan fra 2008. Disse er videreført i den nye planen, sammen med noen nye tiltak etter innspill fra kommunens barnehager og skoler.

Det ble også utført mindre tiltak som siktrydding, bedre sikring av rekkverk på begge bruene i Brugata i Lunde. Regnskapet for 2014 viser kr 340 000 i ubrukte kommunale midler.

I310 Opprusting bruer

Det ble utarbeidet anbudsgrunnlag for opprustning av Elvang bru. Regnskapet for 2014 viser en overskridelse på kr 56 000.

I321 Stedsutvikling Ulefoss

Det har i 2014 vært jobbet med avklaringer i forhold til busselskaper, vegvesen mfl. Det har vært viktig med en avklaring av planarbeidet på Ulefoss næringspark. Konsulent er engasjert etter konkurranse. Søndergård Rickfeldt AS på Notodden er engasjert. Mesteparten av arbeidet så langt er gjort i egen regi. Endelig planutkast vil bli lagt fram til 1. gangs behandling i 1. halvår 2015. Det gjenstår kr 286 000 på budsjettposten.

I322 Asfaltere grusveger

Det ble i 2014 asfaltert i Kullhusbakken, innkjøringen til Kåsene og i Ringsevja. Arbeidet er gjennomført innenfor den budsjetterte ramme på kr 600.000.

I326 Rassikring Grønvoldvegen

Norsk Bergsikring utførte rassikring langs Grønvoldvegen. Prosjektet var kostnadsberegnet til kr 750 000. Det viser seg at sluttregningen kommer på kr. 1 738 000. Hovedfaktura kommer ikke før i 2015. Regnskapet for 2014 viser derfor at det er ubrukte midler på kr. 572 000. Merforbruket skyldes fjellets beskaffenhet. Det måtte benyttes dyrere bolter og flere bolter enn antatt samt at sikringsnettet måtte oppgraderes. Vi rakk dessverre ikke å få med denne informasjonen i PLØM-2. Merkostnadene må hensyntas ved 1. hovedrevisjon av budsjettet for 2015.

I327 Utskifting av gatelys

Midt-Telemark Energi skiftet ut gatelys til LED-lys i Olav Strannas veg i Lunde. Regnskapet for 2014 viser kr. 281 000 i ubrukte midler. Ubrukte midler forutsettes brukt sammen med nye midler i 2015.

I400 Opprusting kommunale eiendommer

Nome Statlige Mottak har fått nytt låssystem på deler av bygningsmassen. Dette slutføres i 2015. Dette har vært nødvendige utgifter i følge kontrakten med UDI.

For bassengdelen i gymnastikksalbygget på Holla er det søkt om bruksendring, og rommet er ombygd til lager for vaktmester og grøntavdeling.

I420 ENØK

For å oppfylle klima- og energiplanen skal varmpumper erstatte el-kjel som primærvarmekilde.

Sluseparken barnehage og det nyeste bygget på Herregårdshavna barnehage har fått varmpumper i 2014.

På Ulefoss skole er det gjort tiltak for å senke energibruken på ventilasjonsviftene. Dette er omtalt tidligere. (Forbedre SFP (Specific Fan Power/Effektforbruk kW/m³/s)).

SD-anlegg (sentral driftskontroll) er montert på Nome sjukeheim. Økonomibygget på Dagsrud har fått montert styring for varme og ventilasjon.

I440 Brannsikring av kommunale bygg.

På Nome Statlige Mottak har eiendomsavdelingen fått utarbeidet rapport på brannfarlige sikringsskap, og har starta utbedring av disse.

På Tryggheim er sprinkling ferdigstilt og det er installert nytt brannvarslingsanlegg.

Maristua har fått installert sprinkleranlegg.

På Lundetunet er det gamle brannvarslingsanlegget blitt skiftet ut med et nytt anlegg.

Helgen barnehage/ grendehusdel har fått nytt brannvarslingsanlegg.

På Ulefoss samfunnshus er det montert branngardin. Det er også gjort andre brannsikkerhetstiltak med egne folk, bl.a. gipshimling i trappegang.

I461 Holla u-skole.

Planene for nybygg ungdomsskole var ferdig i mars og ble kunngjort på Doffin 31.mars.

Anbudsåpning var 14. mai. Kruse Smith AS hadde det gunstigste tilbudet og ble valgt.

14. august var det kontraktsmøte med AF på rivning av administrasjonsbygget

Den 20. august hadde MTB fullskala brannøvelse på Øvre Solbakken. Dette var nødvendig for å gi plass til nytt skolebygg.

Kontraktsmøte med Kruse Smith var 26. august.

Fram til oppstart på tomta i uke 50 ble det gjennomført mange prosjekteringsmøter. I denne perioden ble alle detaljer gjennomgått av Kruse Smith og uklareheter ryddet opp. Det betyr at vi har en fast pris på bygget. Det er påløpt kostnader på til sammen 13,8 mill. kr i 2014.

I462 Holla kirkeruin

Riksantikvaren er god i gang med prosjektet vedrørende bevaring av ruiner fra middelalderen.

I Nome er Holla kirkeruiner en sentral del av dette prosjektet. Selve ruinen er vurdert til å være i relativt god teknisk stand, men store sprekkdannelser i ruinens sørvestre og nordvestre hjørner gir grunn til bekymring. Arbeidet ved Holla kirkeruin har pågått siden 2010. Til sammen har det påløpt prosjektkostnader på om lag 6,4 mill. kr, hvorav Riksantikvaren til nå har gitt tilskudd på samlet 5,3 mill. kr. En økonomisk problemstilling ved prosjektet er at arbeidet ved ruinen skjer i et raskere tempo enn det Riksantikvaren utbetaler i tilskudd. Det innebærer at kommunen forskotterer arbeidet. Påløpte kostnader som ikke er refundert etter sesongarbeidet i 2014, utgjør kr 866.000. Dette er en likviditetsmessig belastning for en anstrengt kommunekasse. Det gjenstår 2 – 3 sesonger med arbeid før ruinen er ferdig konserververt.

I464 Utvidelse legesenteret Ulefoss

I 2014 ble det jobbet fram planer for utvidelse av legesenteret. Kunngjøring på Doffin i august. PEAB, Telemark Vestfold Entreprenør fikk jobben. Det ble oppstart i januar 2015.

I466 Voksenopplæring nye lokaler

Kommunen leier lokaler på Nome videregående skole avdeling Lunde.

Lokalene som leies er i blokka hvor det var elevhybler, med den følge at det måtte søkes om bruksendring, og brannkrav måtte oppfylles. Oppstart rett før nyttår. Arbeidet utføres med egne folk og vil gå utover 1. halvår 2015. Prosjektet er vedtatt men det ble ikke bevilget midler i 2014. Regnskapet viser derfor en overskridelse på kr 50 000.

I467 Boliger Smedkåsa

I 2014 ble det utarbeidet planer for bygging av 5 leiligheter og 1 personalbase, med kunngjøring på Doffin i desember. Prosjektet er ført opp i 2015-budsjettet som et selvfinansierende prosjekt.

Vann og avløpstiltak:

Det ble satt av 18 mill. kr i budsjettet til vann- og avløpstiltak. Regnskapet viser påløpte kostnader på til sammen 14,447 mill. kr. Følgende tiltak er gjennomført:

I200 Oppgradering avløpsrenseanlegg

I 2014 ble oppgraderingen av Lunde renseanlegg prosjektert og anbudsprosessen ble gjennomført i siste halvår. Deler av konsulentkostnadene i forbindelse med anbudsprosessene vil komme i 2015. Det ble også klargjort for asfaltering rundt Søvitt renseanlegg, med masseutskiftning og etablering av betongplate foran containerhall. Asfaltering er tenkt i løpet av 2015. Regnskapet for 2014 viser kr. 219 000 i ubrukte midler.

I210 Avkloakking Strømodden

Etablering av pumpestasjon i Kastebukta er gjennomført i 2014 og stasjonen er satt i drift. Resterende ledningsanlegg gjennomføres etter oppgraderingen av Lunde renseanlegg. Regnskapet for 2014 viser kr 3 470 000 i ubrukte midler.

I211 Avkloakking Ajersiden

Det ble lagt nye vann- og avløpsledninger på Ajersida i løpet av 2014, og det gjenstår noe oppussing av mindre arealer etter gravingen og asfaltering av kommunal veg våren/sommeren 2015. Regnskapet for 2014 viser kr 127 000 i ubrukte midler.

I212 VA Kvernodden / Hammerstad

Denne kommer som en følge av utbyggingen på Kvernodden. Det var antatt en kostnad på 1 mill. kr for 2014. Dette skulle dekke diverse kostnader som utkobling av resterende vannledninger, være med på dimensjons økning fra Ø160 til Ø225 og andre uforutsette utgifter. Regnskapet for 2015 viser kr 326 000 i ubrukte midler.

I215 VA Tollahotten

Før dette prosjektet startet opp høsten 2014, viste kontraktssummen en differanse fra budsjett 2014, på kr. -158 810. Det viste seg utover i prosjektet at prosjekteringen fra konsulentfirma ikke var tilfredsstillende, noe som førte til en del tillegg fra entreprenør.

Det var blant annet uteglemt:

- Post med nødvendig ledninger, armatur, grøfter, asfalt og trafikkregulering i forbindelse med kryssingen av Fv. 109, Strengenvegen.
- Det var dårlig tilstand på eksisterende vannkum i Strengenvegen, som førte til at denne ble byttet med en ny kum som stod igjen etter tidligere prosjekt. Noe utgifter til graving og annet materiell kom som tillegg.
- Post for stoppekraner for 21 eiendommer.
- Poster for nødvendige deler og ledning mellom overvannsledning og alle sandfang.
- Poster for grøfter med nødvendig materiell og ledning mellom kommunens grøft og avslutningskum inne på privat eiendom.

Det gjenstår noe oppussing etter gravearbeidene og mindre asfaltering av fortau etter kryssingen av Strengenvegen. Regnskapet for 2014 viser et overforbruk på kr 1 328 000. Det forventes kr 250 000 i tillegg i 2015 for å slutføre prosjektet.

I216 Diverse egne prosjekter

Midlene her har gått med til omlegging av VA på Kastet og omlegging av hovedvannledning i forbindelse med etablering av næringsarealer på Kastet.

3.4 Balanseregnskapet.

EIENDELER	2012	% 2012	2013	% 2013	2014	% 2014
Omløpsmidler	108,6	8,9	122,9	9,5	134,6	9,6
Herav:						
Kasse, post, bank	20,2		26,7		26,2	
Kortsiktige fordringer	49,2		55,3		53,2	
Premieavvik	39,2		41,0		55,2	
Anleggsmidler	1 115,9	91,1	1 173,6	90,5	1 260,6	90,4
Herav:						
Pensjonsmidler	551,0		605,7		670,9	
Utlån, aksjer/andeler	77,3		80,8		61,2	
SUM EIENDELER	1 224,5	100	1 296,6	100	1 395,2	100
GJELD	1 277,1	104,3	1 379,9	106,4	1 460,8	104,7
Herav:						
Kortsiktig	86,7		91,4		98,4	
Pensjonsforpliktelse	726,2		809,0		859,6	
Langsiktige lån	464,2		479,5		502,8	
EGENKAPITAL	-52,6	-4,3	-83,3	- 6,4	-65,6	-4,7
Herav bl.a.:						
Fond	13,4		16,6		25,0	
Regnsk.m. over/underskudd	5,8		0		-7,9	
SUM GJELD/EGENKAP.	1 224,5	100	1 296,6	100	1 395,2	100
Memoriakonto:						
Ubrukte lånemidler	5,5		16,9		21,2	

I balanseregnskapet framkommer verdiene på kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31.12 i det år regnskapet avsluttes. Tabellen foran viser balanseoversikt for de 3 siste regnskapsår (beløp i mill. kr).

Eiendeler

I regnskapet for 2014 utgjør samlede eiendeler 1.395,2 mill. kr, som er en økning fra 1.296,6 mill. kr i regnskap 2013.

Omløpsmidler er på til sammen 134,6 mill. kr, og utgjør 9,6 % av eiendelene. De kortsiktige fordringene er omtrent på samme nivå som foregående år - det samme gjelder kommunens innestående på bankkonti. Dette er midlertidig, og skyldes omfanget av ubrukte lånemidler ved årsskiftet. Det er også grunn til å understreke at premieavvik, jf. særskilt omtale, har akkumulert seg til et beløp på netto 48,4 mill. kr. Avskrivningsbeløp var om lag 3,7 mill. kr i 2014, men vil øke betydelig fordi avskrivningstida er vedtatt redusert fra inntil nå 10 år, til 7 år med virkning fra 2015.

Anleggsmidler viser også i 2014 en økning - dels som følge av regnskapsreglene for føring av pensjon. I tillegg kommer aktivisering av nye investeringer med om lag 41,2 mill. kr. Det er foretatt avskrivning av fast eiendom, maskiner/transportmidler, og utstyr med om lag 20,8 mill. kr.

Gjeld

Samlet gjeld utgjør i 2014 hele 104,7 % av totalkapitalen. Langsiktig lånegjeld brutto utgjør pr. 31.12.14 kr 502,8 mill., og pensjonsforpliktelsene 859,6 mill. kr. Det vises til nærmere omtale i pkt. 3.5 nedenfor.

Egenkapital

Egenkapital er splittet på flere konti. Samlet er egenkapitalen negativ, og utgjør – 4,7 % av totalkapitalen. De nye regnskapsreglene for føring av pensjon har medført at egenkapitalens andel av totalkapitalen er kraftig redusert de siste årene.

Sentralt blant egenkapitalkontiene står fonds, som viser en samlet beholdning på om lag 25 mill. kr pr. 31.12.14. Det vises til nærmere omtale i pkt. 3.5 nedenfor.

3.5 Utviklingen av noen utvalgte nøkkeltall

A. Fondsutvikling

Kommunale regnskaper er splittet i 4 typer fonds:

Beløp i hele 1.000 kr	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Endring
	2010	2011	2012	2013	2014	2013 - 14
Disposisjonsfond:	1 603	3 498	363	5 111	4 186	-925
Ubundne investeringsfond	1 086	119	595	1 188	562	-626
Bundne driftsfond:	11 733	11 915	12 296	10 246	17 535	7 289
Bundne investeringsfond:	296	101	101	101	2 689	2 588
SUM fond:	14 718	15 633	13 355	16 646	24 972	8 326
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	0,32	0,66	0,01	0,84	0,68	

Fondskapitalen samlet viser en økning med om lag 8,3 mill. kr, og utgjør om lag 25 mill. kr pr 31.12.2014.

Bundne drifts- og investeringsfond er midler kommunestyret **ikke** kan omdisponere på et senere tidspunkt. Som en ser av oversikten, er beholdningen på bundne driftsfond på 17,5 mill. kr. Av dette utgjør vann- og avløpsfondene om lag 6,5 mill. kr. Avsatte RDA-midler og midler på statlig næringsfond utgjør om lag 6,6 mill. kr.

Disposisjonsfond og ubundne investeringsfond derimot har kommunestyret fullt ut styringen av. Disposisjonsfonds ble styrket vesentlig i 2013 ved uttak av det ekstraordinære utbytte fra Midt-Telemark Kraft AS. Samlet beholdning på disposisjonsfonds er svekket med nær 1 mill. kr i 2014. Disposisjonsfonds andel av de totale driftsinntekter utgjør bare 0,68 %. Dette understreker hvor sårbar kommunen er for uforutsette forhold, eksempelvis dersom renta skulle endre seg fra det stabile, lave nivået vi har hatt de siste årene.

Beholdningen av ubundne investeringsfond utgjør beskjedne 562.000 kr, og det er et svakt grunnlag for å sikre en tilfredsstillende egenkapital i kommende investeringer. Eventuelle salgsinntekter fra tomte-/eiendomssalg skal i utgangspunktet settes av til ubundet investeringsfond.

Rådmannen understreker nødvendigheten av å sikre midler på de frie fonda for bl.a. å imøtekomme uforutsette utgifter både i drifts- og investeringsbudsjettet gjennom året.

B. Lånegjeldsutvikling.

Utvikling i netto lånegjeld	1999	2010	2011	2012	2013	2014
Brutto lånegjeld	160 847	436 915	445 638	464 224	479 468	502 758
Utlån Husbank-midler	16 060	43 449	47 842	49 964	52 224	53 060
Netto lånegjeld	144 787	393 466	397 796	414 260	427 244	449 698
Driftsinntekter inkl utbytte	271 468	499 900	525 720	564 598	610 329	617 163
Netto lånegj. i % av driftsinnt.	53,3	78,7	75,7	73,4	70,0	72,9

Netto lånegjeld utgjør nær 450 mill. kr. ved utgangen av 2014. Tilsvarende størrelse i 1999, var om lag 145 mill. kr. Da utgjorde netto lånegjeld, bare 53,3 % av driftsinntektene.

Målt i forhold til samlede driftsinntekter i kommunen, har netto lånegjelds andel gått ned i perioden 2010 – 2013. Denne nøkkeltallstørrelsen øker imidlertid i 2014, og utgjør nå 72,9 %. Den igangsatte skoleutbyggingen vil medføre en betydelig økning av dette forholdstallet de kommende åra.

Ved vurdering av lånebelastningen til den enkelte kommune, kan det være hensiktsmessig å skille ut den gjeld som er knyttet helt eller delvis til selvfinansierende investeringer, f.eks. innen vann- og avløpssektoren, til opprusting av skolebygg, og til gjennomføring av handlingsplan for eldreomsorg (omsorgsboliger og sjukeheim). Lånegjelda pr 31.12.2014 kan splittes opp slik:

Sammensetning av kommunens	
Lånegjeld	Mill. kr
Brutto lånegjeld	502,8
Herav:	
Lån til videre utlån	53,1
Lån til vann og avløpssektoren (brukerfinansiert)	88,3
Lån til skoleanlegg og kirkelige formål (statlig ref)	30,0
Lån til omsorgsb./sjukeheim (statlig ref)	25,8
Lån betjent i sin helhet av kommunen	305,5

Fast rente – flytende rente

Lån på faste vilkår	149,1	33,2
Lån på flytende vilkår	300,6	66,8
Netto lånegjeld	449,7	

Av kommunens netto lånegjeld på 449,7 mill. kr, er om lag 33,2 % ved årsskiftet på fastrentevilkår. Kommunestyret vedtok nytt finansreglement i møte 15. september 2011, sak 57/11. Av reglementet framgår slik sammensetning av kommunens låneportefølge: Minimum 1/3 skal ha flytende rente, minimum 1/3 skal ha fast rente, mens 1/3 skal vurderes ut fra markedssituasjonen. I reglementet er det lagt opp til at rådmannen skal foreta disse vurderingene.

Det er rådmannens vurdering at kommunen må ha et våkent øye til markedssituasjonen. Den flytende rente i Kommunalbanken har gjennom hele 2014 holdt seg stabilt på 2,25 %. For driftsregnskapet har det derfor vært en økonomisk fordel å ha en relativt stor andel på flytende vilkår. Dette må veies opp mot den forutsigbarhet som binding av renta vil gi. I løpet av året, er fastrenteandelen redusert fra 37 % til 33,2 %.

Lån betjent i sin helhet av kommunen utgjør 305,5 mill. kr slik oversikten foran viser. Fratrasket lån på faste vilkår med 149,1 mill. kr, vil resterende beløp – 156,4 mill. kr – være basert på flytende vilkår. Det betyr at en renteøkning med 1 % vil innebære en netto årlig merbelastning på de kommunale budsjetter med om lag kr 1,56 mill. kr. Ved å binde en større del av lånegjelda, vil kommunen være mindre sårbar for en kraftig renteøkning. På nyåret er rentenivået i Kommunalbanken redusert med 0,25 %, og det er klare tegn på at rentenivået vil ligge på et relativt lavt nivå i de nærmeste år.

Kommunens brutto lånegjeld på 502,8 mill. kr pr 31.12.14 er fordelt på følgende finansieringsinstitusjoner:

Finansieringsinstitusjon	Gjeld pr 31.12.14	%-vis andel
Kommunalbanken	378,8	75,3
Husbanken	73,7	14,7
Kommunal Landspensjonskasse	50,3	10,0
Sum	502,8	100,0

C. Netto renter/avdrag i % av driftsinntekter

Det kan settes opp flg. oversikt over utviklingen de siste årene:

	2011	2012	2013	2014
Driftsinntekter ekskl. renter	525.720	564.598	610.329	617.163
Netto renter	10.977	10.248	10.135	10.246
Netto avdrag	16.434	15.883	17.154	17.624
Sum netto renter/avdrag	27.411	26.131	27.289	27.870
Netto renter/avdrag i % av driftsinntekt.	5,2	4,6	4,5	4,5

Reduksjonen i renta de siste årene har medført at andelen renter og avdrag målt i forhold til totale driftsinntekter har holdt seg stabilt. Netto renter og avdrag belastet driftsregnskapet med om lag 27,9 mill. kr i 2014, og dette utgjør 4,5 % av driftsinntektene. Fortsatt lavt rentenivå kombinert med vedtak om å forlenge avdragstida på kommunens lån, vil innebære at prosentandelen vil gå ned i 2015 til tross for en betydelig økning av kommunens lånegjeld.

D. Brutto driftsinntekter fordelt på hovedarter

Det kan settes opp følgende oversikt over utviklingen av kommunens driftsinntekter med fordeling på de viktigste inntektskildene:

Tallene er oppgitt i mill. kr	2011	2012	2013	2014
Brutto driftsinntekter inkl. utbytte:	525,7	564,6	610,3	617,2
Herav bl.a.:				
Skatt formue og inntekt	115,0	129,1	132,1	133,6
Statlig rammetilskudd	188,7	197,1	206,8	213,7
Eiendomsskatt	19,0	20,4	21,7	21,9
Utbytte fra kraftselskapene	5,5	5,5	12,9	5,9
Betaling for kommunale tjenester	66,6	68,3	76,1	80,8

Skatt formue/inntekt utgjorde 133,6 mill. kr i 2014 mot 132,1 mill. kr i 2013, dvs. en vekst på bare 1,2 %. Skatteinntektene må ses i nær sammenheng med rammetilskuddet – bokført med 213,7 mill. kr i 2014. Til sammen utgjør skatt + rammetilskudd 347,4 mill. kr i 2014, dvs. om lag 56 % av de totale driftsinntektene inkl. utbytte.

Omtaksering og utvidelse av eiendomsskattegrensene medførte for noen år siden en betydelig økning av inntektene fra eiendomsskatt. I regnskap for 2014 er de totale eiendomsskatteinntektene på 21,9 mill. kr, herav 9,8 mill.kr fra verker og bruk, og 12,1 mill. kr fra boliger mv.

Salgs- og leieinntekter/brukerbetalinger er på samlet kr 80,8 mill. i 2014, og utgjør 13 % av de totale driftsinntektene i kommunen. Andelen har holdt seg på omtrent samme nivå de siste årene.

E. Lønnsutgifter i % av totale driftsutgifter

Lønnsutgiftene har utviklet seg slik de siste årene:

Tall i mill. kr	2012	2013	2014
Brutto lønn ekskl. sosiale utgifter	291,4	311,6	323,2
Sosiale utgifter (arb.giveravg. og pensjon)	74,3	82,0	83,7

De rene lønnsutgiftene viser en vekst på 3,7 % i forhold til 2013. Lønn og sosiale utgifter var samlet på 406,9 mill. kr i Nome i 2014, og dette utgjør om lag 66 % av de totale driftsutgifter inkl. utbytte. Lavere arbeidsgiveravgift med virkning fra 1. juli førte til en utgiftslettelse, mens økte pensjonskostnader var en medvirkende årsak til merforbruket i driftsregnskapet.

F. Likviditet

Over tid er kommunens likviditet stadig blitt svekket. Fra i mange år å kunne bruke kommunens kassabeholdning som ”byggelånsbank”, er vi nå i den situasjon at vi i perioder av året må benytte kassakreditt for å imøtekomme våre daglige betalingsforpliktelser. Kommunen har etablert kassakreditt med en limit på 15 mill. kr. Kassakredittrenter i 2014 utgjorde om lag 161.000 kr.

Hovedforklaringen til den svake likviditetsutviklingen, har å gjøre med statlig regelendring knyttet til føring av pensjonskostnader i kommunenes regnskaper. Over flere har kommunen betalt langt mer i pensjonspremie enn det som er kostnadsført i kommuneregnskapet.

Begrepet premieavvik ble innført i 2002, og er forskjellen mellom det som kommunen faktisk betaler i årlig premie til våre pensjonsleverandører, og det beløpet som føres i driftsregnskapet som pensjonskostnad. Premieavviket har vokst betydelig i løpet av de siste årene.

Konsekvensen er at regnskapene i flere år ”skjuler” den reelle utbetalingen fra kommunekassa, og regnskapene gir et bedre inntrykk av kommunens økonomi enn det som faktisk er tilfelle.

Følgende tabell kan settes opp over utviklingen av årlige premieavvik, avskrivning av disse, og oppsamlet (akkumulert) premieavvik ved utgangen av hvert år:

År	Årets premieavvik	Avskrivning	Akkumulert premieavvik	Merknad
2002	6 479 282		6 479 282	
2003	2 942 507	-6 479 282	2 942 507	Avskrivning på 1 år
2004	1 972 007	-2 942 507	1 972 007	Avskrivning på 1 år
2005	-4 047 055	-1 972 007	-4 047 055	Avskrivning på 1 år
2006	2 336 174	4 047 055	2 336 174	Avskrivning på 1 år
2007	2 910 615	-155 744	5 091 045	Avskrivning på 15 år for premieavvik 2006
2008	7 980 461	-349 786	12 721 720	Avskrivning på 15 år for premieavvik 2006 og 2007
2009	968 377	-881 815	12 808 282	Avskrivning på 15 år for premieavvik 2006 - 2008
2010	4 922 241	-946 374	16 784 149	Avskrivning på 15 år for premieavvik 2006 - 2009
2011	2 748 362	-1 274 524	18 257 987	Avskrivning på 15 år for premieavvik 2006 - 2010
2012	17 597 545	-1 549 359	34 306 173	Avskrivning 15 år 2006 - 10, og 10 år for 2011
2013	3 957 499	-3 309 114	34 954 558	Avskrivning 15 år 2006 - 10, og 10 år for 2011 og 2012
2014	17 193 430	-3 704 863	48 443 125	Avskrivning 15 år 2006 - 10, og 10 år 2011 - 13

Bortsett fra i 2005, har det i alle år vært slik at det har oppstått et positivt premieavvik, dvs. at kostnadsførte pensjonskostnader i regnskapet har vært lavere enn det som faktisk er betalt premie.

I de første 4 årene etter innføringen, var det slik at kommunen valgte 1 års avskrivningstid. Positivt premieavvik som oppstod i 2002, ble budsjettert og utgiftsført i regnskapet året etter. I 2006 ble det vedtatt å ta overgang til 15 års avskrivningstid, dvs. at inndekkingen av de årlige, positive premieavvikene fordeles på de kommende 15 år. Fra og med 2011 ble regelverket endret slik at maksimal avskrivningstid ble redusert til 10 år. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nå besluttet at avskrivningstiden skal være 7 år for premieavvik som oppstår fra og med 2014. I foregående år viser tabellen et avvik mellom betalt premie og kostnadsførte pensjonskostnader, dvs. premieavvik, på om lag 17,2 mill. kr. Det skal fordeles/utgiftsføres over kommende 7 år med om lag 2,5 mill. kr pr år.

Ved å etablere maksimal avskrivningstid, har en i budsjettoppdraget hatt ”mer å rutte med”, men svekkelsen av kommunens likviditet har vært smertefull. Oppsamlet premieavvik til avskrivning er økt fra 12,8 mill. kr ved utgangen av 2009, til 48,4 mill. kr i regnskapet for 2014.

Svekkelsen av kommunens likviditet er en stor utfordring for kommunen. For å imøtekomme våre løpende betalingsforpliktelser, må det treffes tiltak. Ett av disse er altså å etablere kassakreditt, noe som ble vedtatt i desember 2011. Et annet tiltak er å ta opp de budsjetterte lån til investeringsformål tidligst mulig i året for derved å være i forkant av reell regnskapsbelastning for løpende prosjekter. Videre er det viktig at hele organisasjonen er bevisst på å få sendt refusjonskrav så raskt som mulig etter gjennomføring av tiltak slik at forskotteringsperioden blir kortest mulig. Men størrelsen på akkumulert premieavvik – kombinert med oppstått driftsunderskudd i 2014 – vil sannsynligvis innebære behov for å øke øvre grense for bruk av kassakreditt i løpet av 2. halvår 2015.

3.6 Økonomiske utfordringer

I drøfting av kommunens økonomiske situasjon, har vi i økonomiplansammenheng pekt på følgende økonomiske nøkkeltall, og knyttet noen målsettinger til disse:

Nøkkeltall 1: Økonomisk balanse målt ved netto driftsresultat

Driftsregnskapet for 2014 viser at kommunens samlede driftsinntekter inkl. utbytte er på om lag 617,2 mill. kr. Oversikt i denne årsberetningen viser at det har vært en kraftig vekst i inntektene i en årrekke, men inntektene «flatet ut» i 2014 (vekst på 1,1 % sammenlignet med 2013). Men samtidig har det vært en sterk kostnadsvekst over flere år. I 2014 er det en vekst på kun 1,5 % sammenlignet med 2013, men det er inkludert en avgiftslettelse anslått til i overkant av 5 mill. kr når det gjelder arbeidsgiveravgiften.

I 2014 kommer Nome kommune ut med et netto driftsresultat som formelt sett er negativt med 1,6 mill. kr. Som kjent er det et sunnhetstegn ved en vurdering av kommunens økonomiske stilling dersom netto driftsresultat utgjør 3 % av driftsinntektene. I så fall burde netto driftsresultat vært på 18,5 mill. kr.

Som påpekt foran under pkt. 3.2., blir nøkkeltallet netto driftsresultat ”forstyrret” av den ”fiktive” inntektsposten premieavvik. I tillegg bør en korrigerer for netto avsetning til bundne driftsfond. Korrigerer en for de 2 nevnte forhold, blir netto driftsresultat negativt med om lag 22,3 mill. kr.

Hovedutfordringen framover blir å etablere reelle, positive netto driftsresultat slik at en kan bygge en tilstrekkelig buffer for å imøtekomme uforutsette driftsutgifter gjennom året, og ha mulighet til en sunn egenkapital i kommende investeringer. Med henvisning til drøftingene i økonomiplanen for 2015 – 18, må det være en målsetting på kort sikt å etablere netto driftsresultat som utgjør 1 % av totale driftsinntekter, dvs. i overkant av 6 mill. kr. Avlagt regnskap for 2014 viser at vi har beveget oss bort fra denne målsettingen.

Nøkkeltall 2: Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

Merforbruket i 2014 medførte at en i regnskapsavslutningen måtte stryke en budsjettert avsetning til disposisjonsfond på kr 575.000. Regnskapet for 2014 viser at beholdningen på disposisjonsfonds er redusert med om lag 1 mill. kr til 4,2 mill. kr. Dette tilsvarer kun 0,68 % av de totale driftsinntekter.

Med henvisning til økonomiplanen for 2015 – 18, vil det være en klar målsetting for økonomiplanperioden å bygge opp disposisjonsfondet til å være en reell buffer for uforutsette utgifter. Siktemålet er et disposisjonsfond som utgjør 2 % av totale driftsinntekter (i overkant av 12 mill. kr) innen utgangen av planperioden. På kort sikt kan denne målsettingen være umulig å oppnå i og med at merforbruket på nær 8 mill. kr må dekkes inn så snart som mulig.

Nøkkeltall 3: Netto finansutgifter i % av driftsinntekter

Som pekt på i årsberetningen foran, har renter og avdrags andel av de totale driftsinntekter holdt seg stabilt de siste årene. Selv om kommunens netto lånegjeld har økt jevnt også de senere år, har det stabilt lave rentenivået gitt kommunene «god drahjelp».

Med henvisning til økonomiplanen for 2015 – 18, er det et siktemål å ikke forverre netto finansutgifters andel i % av totale driftsinntekter sammenholdt med regnskap 2013 (4,5 %). Denne målsettingen konstaterer vi er oppfylt i regnskap 2014.

Nøkkeltall 4: Netto lånegjeld i % av driftsinntekter

Kommunens samlede lånegjeld har også i 2014 gjort et steg oppover. Vi er i for stor grad avhengig av lånefinansiering for å gjennomføre investeringer.

I økonomiplanen for 2015 – 18 er det en målsetting for planperioden å ikke øke netto lånegjelds andel i forhold til totale driftsinntekter sammenholdt med regnskap 2012 (72 %). Regnskap for 2014 viser at denne nøkkelstørrelsen har økt til 72,9 % fra 70 % foregående år. Med den vedtatte skoleutbyggingen i 2015/2016, vil målsettingen være tilnærmet umulig å følge opp.

Nøkkeltall 5: Avvik fra budsjett

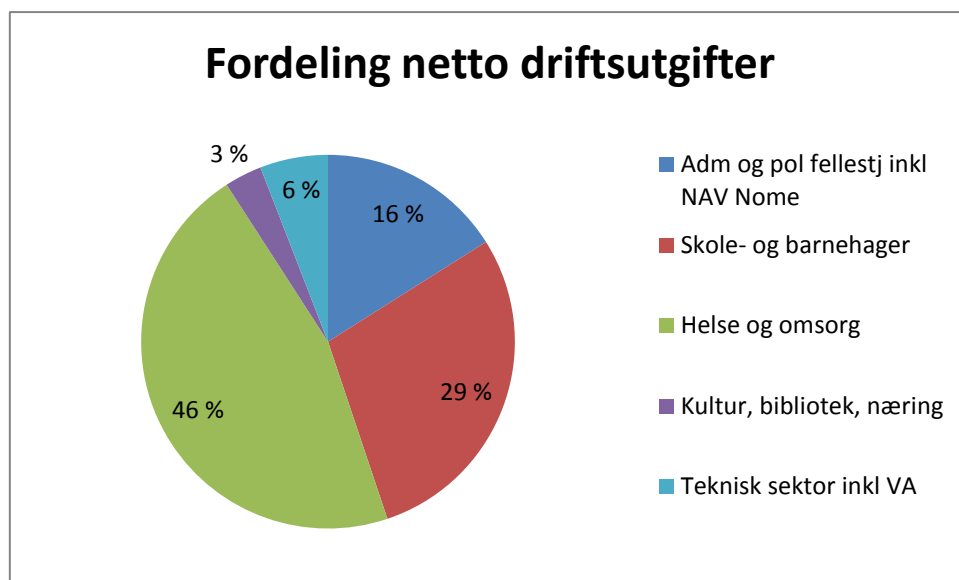
Økonomistyringa av de ulike hovedansvarsområdene er basert på netto budsjetttrammer, dvs. at inntekter som tilhører ansvarsområdet er trukket fra brutto utgifter. I opprinnelig budsjett for 2014 ble det samlet stilt til disposisjon netto om lag 388,6 mill. kr. Ved budsjettreguleringer gjennom året ble beløpet redusert med 1,7 mill. kr til 386,9 mill. kr. Regnskapet viser forbruk på om lag 392,2 mill. kr, og samlet sett var det netto merforbruk i driftsområdene på om lag 5,3 mill. kr. Merforbruket utgjør om lag 1,3 % av det samlede netto budsjett stilt til disposisjon for virksomhetene.

Oversikten over avvik mellom budsjett og regnskap i 2014, viser merforbruk i hovedsak på 2 områder: Administrative og politiske fellestjenester, og helse- og omsorgssektoren. De øvrige driftsområder har stort sett holdt seg innenfor vedtatt ramme. Rådmannen viser til gjennomgang av hvert enkelt driftsområde, der det redegjøres nærmere for avvikene mellom budsjett og regnskap. Det er nødvendig å foreta en grundig analyse av regnskapstallene for å forhindre at dette videreføres inn i et nytt budsjettår.

Med henvisning til økonomiplanen for 2015 – 18, er det lagt vekt på fortsatt å utarbeide realistiske budsjetter med tett oppfølging og fokus på kostnadskontroll i budsjettåret. Det var i 2014 en målsetting å begrense det samlede budsjettavviket for driftsområdene til maks 0,6 % av netto driftsbudsjett slik som i regnskap 2012. Merforbruket i 2014 på 1,3 % viser at vi ikke klarte målsettingen, noe det er grunn til å ta på alvor. Som det framgår av regnskapet, har kommunen ikke økonomiske reserver som umiddelbart kan «fange opp» de overskridelser vi har pådradd oss i 2014.

Oppsummering

Kommunens netto driftsutgifter på om lag 392 mill. kr i 2014 til driftsområdene fordeler seg slik:

Figuren viser at de 2 største driftsområdene (helse og omsorg 46 %, og skole- og barnehagesektoren 29 %) ”spiser” 75 % av samlede netto driftsutgifter. Denne andelen har økt de senere år: Helse og omsorg på grunn av økte kostnader innenfor bl.a.

samhandlingsreformen og barnevernstjenesten, og skole- og barnehagesektoren på grunn av overgang fra øremerkede tilskudd til rammetilskudd for barnehagene.

Merforbruket i regnskapet for 2014 har forsterket de økonomiske utfordringene som rådmannen har pekt på de siste årene. Manglende reserver på fonds kombinert med en svekket inntektsvekst, innebærer at økonomisk balanse i tiden framover i hovedsak må etableres ved en reduksjon av tjenestetilbudet.

Det er grunn til å minne om at sluttresultatet for 2014 må ses i lys av det relativt lave rentenivået, og den betydning lettelse i arbeidsgiveravgiften fra 1. juli har for utgiftssiden i regnskapet. Til tross for dette, har vi ikke maktet å styre innenfor de budsjetterte rammer i 2014. Svikt i skatteinntangen bidro til denne situasjon. Budsjettet måtte reguleres ned fra et for optimistisk nivå opprinnelig. Dette var en ny situasjon i forhold til foregående år, hvor vi har opplevd en bedring av skatteinntang gjennom året – en inntektsvekst som er benyttet til saldering av uforutsette behov.

Dette innebærer at kommunen må etablere en forsterket kostnadskontroll, og i enda større grad tilpasse utgiftene til påregnelige inntekter. Viser det seg at Staten for 2015 og senere år, opprettholder det som etter vår oppfatning er et dobbelttrekk i de statlige overføringer etter omlegging av arbeidsgiveravgiften, vil den økonomiske utfordringen være formidabel.

Kravet til meget god budsjettdisiplin er en forutsetning i en situasjon der handlefriheten er så begrenset som tilfelle er. Alle små, og store tiltak må være innarbeidet i budsjettet før de iverksettes. Dersom en fraviker dette prinsippet, vil en ikke makte å gjenskape økonomisk balanse, og kommunen vil bli underlagt statlig kontroll - med begrenset adgang til å gjøre økonomiske disposisjoner på egen hånd.

Roar Lindstrøm
Budsjett- og regnskapssjef

4 Hovedansvar 1: Administrative og politiske fellestjenester

4.1 Økonomi – totale rammer

	Beløp i hele 1.000 kr	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Andel av
		2013	2014	2014	i kr	budsj.
					2014	2014
1	Administrative og politiske fellestjenester	63 429	60 661	62 862	-2 201	103,6
	Politisk ansvar: Formannskapet direkte					
	Overordnet budsjettansvar: Rådmannen direkte					
	Består av flg tjenesteområder:					
11	Politisk styring og kontrollorganer	3 932	3 645	3 933	-288	107,9
12	Fellestjenester	9 417	8 277	9 024	-747	109,0
13	Sentraladministrasjon	15 131	14 449	14 573	-124	100,9
14	NAV Nome	29 166	27 937	28 908	-971	103,5
15	Nome statlige mottak	-389	0	47	-47	
16	Kirkelige formål	6 172	6 353	6 377	-24	100,4

Generell kommentar til hele sektoren:

(Alle beløp i kommentarene er i hele tusen)

Budsjett for denne sektoren inneholder grovt sett kostnader vedr. kommunalt demokrati, kontrollorgan, samt personalkostnader til rådmannen og rådmannens stab. Dessuten dekker sektoren ulike felleskostnader som IKT, forsikringer; drift av kontorfunksjoner på rådhuset, overføringer til kirkelig fellestjeneste og lignende.

I tillegg er Nome statlige mottak lagt her, og fra 2009 er NAV Nome blitt en del av sektoren. Dette er virksomheter som rapporterer direkte til rådmannen.

Ansvar 1 er inndelt i 6 tjenesteområde som vist i tabellen over.

Virksomhetsområdet hadde en netto budsjetttramme med 60661, mens regnskapet viser 62862. Dette gir et merforbruk med 2201(3,6 %) Det har blitt lagt ned mye arbeid for å holde de vedtatte budsjetttrammer best mulig, men dette til tross, viser regnskapet et betydelig, uønsket resultat.

Det er særlig tjenesteområdene 12(fellestjenester) og 14(NAV Nome) som bidrar til merforbruket.

Avvikene blir kommentert under.

4.2 Tjenesteområde 11: Politisk styring og kontrollorganer

Beskrivelse av området:

Tjenesteområdet omfatter folkevalgte organer, partistøtte, revisjon, samt utgifter til kontrollutvalgssekretariatet.

Kommunens andel til drift av Midt-Telemark-rådet inngår her.

Budsjettavvik:

Tjenesteområdet samlet viser et regnskap med nettoutgift 3933 som er et merforbruk med 288 i forhold til budsjett.

Ansvar 1100 - folkevalgte organer viser et merforbruk med 305 som skyldes politisk godtgjøring med 150 som skulle vært ført på 2013, samt rapport fra Telemarkforskning med 107 som er ført her uten budsjett.

De øvrige områdene går tilnærmet i balanse.

Støtte til de politiske partier ble utbetalt med 64 som budsjett.

Viktige forhold i 2014:

Midt-Telemark-rådet er koordinerende organ for det politiske og administrative samarbeidet mellom kommunene Bø, Nome og Sauherad. For virksomheten i 2014 blir det utarbeidet en egen årsrapport, som etter behandling i Midt-Telemark-rådet, blir oversendt kommunestyrene. Rådmannen henviser til denne særskilte rapporten.

For senere år er det enighet om å isolere kostnader ved kommunereformen, slik at disse ikke blandes sammen med kostnader til politisk virksomhet, eller annen ordinær drift.

Godtgjøring for politisk arbeid ble behandlet i K-sak 063/11. Det ble her vedtatt at godtgjørelser skulle evalueres foran hvert kommunevalg. Møtegodtgjøring for kommunestyret skulle økes gjennom tre trinn til kr 1000/møte. Det har ikke vært plass til denne økningen, slik at vi står i dag med en godtgjøring med kr 800/møte.

4.3 Tjenesteområde 12: Fellestjenester

Beskrivelse av området:

Vi har her forsøkt å single ut felleskostnader som gjelder hele organisasjonen, for så i større grad rendyrke kostnader til sentraladministrasjonen i område 13 under.

Herunder inngår bl.a. drift og vedlikehold av felles IKT-systemer, vår andel av organisasjonen Midt-Telemark IKT, bedriftshelsetjeneste(SAMT), forsikringer, diverse kontingenter, drift av rådhuset, felles telefon- og portokostnader, tap på kommunale fordringer, juridisk bistand, velferds- og opplæringstiltak, kostnader til frikjøpte tillitsvalgte, mv.

Budsjettavvik:

Området som helhet viser en nettoutgift med 9024 som er et merforbruk med 747 (9,0 %), hvorav en kan peke på de største enkeltpostene som kontingenter 130, drift av rådhuset 40, serviceavtaler 70, porto 70, SAMT 150, egen IKT med 120 og jur. bistand 110.

Det negative avviket forklares med at budsjetttramma ble pint for å løse et budsjettproblem. Når vi så ser en stor del kostnader har fått en prisvekst ut over vår deflator, kombinert med volumvekst, får vi et negativt avvik som er svært uønsket. Som et synlig bevis for reduksjon av kostnader, viste nettoutgiften for området 9417 i regnskapet for 2013.

4.4 Tjenesteområde 13: Sentraladministrasjonen

Beskrivelse av området:

Sentraladministrasjonen består av rådmannen og tre stabsenheter med hvert sitt detaljbudsjett; personal- og organisasjonsavdelingen med servicekontoret, budsjett- og regnskapsavd., samt administrasjonsavdelingen.

Rådmannen er administrativ leder for hele den kommunale organisasjonen. Han har sin stab til disposisjon hvis primæroppgave er å yte mangeartet bistand ovenfor etatene, samt drive fellestjenester som lønn, regnskap, herunder regnskap for kirkelig fellelråd, innfordring av kommunale krav og skatter.

Dessuten har staben ansvar for boligstiftelsene, bostøtteordningen og gjeldsrådgivning.

Stabsenhetene tilstreber godt samarbeid på tvers for å utnytte ressurser og kompetanse optimalt.

Året 2014 har også stått i **ERP-innføringens** tegn. Dette nye øk.-, lønns- og personalsystemet har gitt store innkjøringsutfordringer. Se egen beskrivelse under.

Stabsenhetene har, i alle år, hatt minimalt sykefravær, men så er ikke vært tilfelle i 2014. Vi har fått en stor økning i sykefraværet, noe som ikke er jobbrelatert, men det arbeidspresset som staben har hatt i de to siste år, har klart også resultert i fravær som er jobbrelatert. Med så små enheter vi har, vil ethvert fravær gi økt press på gjenværende, og så ruller snøballen. Staben har vært nødt til å nytte overtid og ekstrahjelp i betydelig omfang, og dette har igjen budsjettkonsekvenser.

Personal- og organisasjonsavdelingen

Avdelingen har ansvar for oppfølging av egne ansatte innenfor personal- og lønnsaker. Kompetanse- og medarbeiderutvikling, utarbeidelse av policydokumenter og reglementer, utlysninger/tilsetninger og forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår for ansatte er sentrale oppgaver for avdelingen.

I tillegg er avdelingen ansvarlig for drift og utvikling innenfor IT og telefoni og er faglig kontakt mellom kommunen og Midt-Telemark IKT.

Avdelingen består av 4,3 årsverk.

Personalavdelingen har ansvaret for å administrere administrasjonsutvalget som frem til sommeren 2013 var et partssammensatt utvalg på administrativt nivå. Fra høsten 2013 ble sammensetningen av Administrasjonsutvalget endret til å være et politisk utvalg bestående av 3 politikere og 2 representanter fra organisasjonene. ADMU behandler saker av personal- og organisasjonsmessig karakter. Avdelingen har også sekretærfunksjon for arbeidsmiljøutvalget. Det er primært saker innen HMS-området som drøftes i arbeidsmiljøutvalget.

Avdelingen arrangerer og legger til rette for diverse kompetanseutviklingstiltak. Det vil være lederutviklingstiltak, dataopplæring og aktuelle temaer innenfor arbeidsmiljø, for eksempel sykefraværsoppfølging.

AKTIV samler mange deltagere til diverse trening på Dagsrud.

Avdelingen har vært preget av stor belastning over tid med innfasing av nytt ERP system. Dette har dessverre medført langtidsfravær på lønnsavdelingen som har hatt uforholdsmessig stor arbeidsbelastning.

Servicekontoret

Servicekontoret er organisert under personal- og organisasjonsavd som en egen enhet.

Arbeidsoppgaver som servicekontoret står direkte til tjeneste med overfor publikum nevnes: Veiledning og informasjon om kommunens tjenester, oppgaver og struktur via sentralbordet, hjemmesida og/eller ved personlig fram møte i servicekontoret. I tillegg div. regelstyrt saksbehandling ifm. salgs-/serverings -og skjenke bevillinger, transportordning for funksjonshemmede samt utstedelse av ledsagerbevis. Sekretariatfunksjonen for kommunestyret, hovedutvalga samt eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne er også blant oppgavene som tilhører servicekontoret.

Av interne oppgaver er det mye forskjellige kontorrelaterte oppgaver, men det er fagområdet arkiv som tar brorparten av arbeidstiden. Dette har bla. sammenheng med innføring av ny arkivlov for noen år siden og som innebærer langt strengere krav enn tidligere ifm. behandling og bevaring av kommunenes arkiver. I Nome ble fullelektronisk saksarkiv m/sentralt

postmottak i servicekontoret innført i 2011 hvor nå de fleste av kommunens ytre enheter er tilknyttet.

Denne sentraliseringa har resultert i at kommunen fremstår mer enhetlig enn før og er mer oversiktlig både for innbyggere og ansatte. Alt i alt har denne omlegginga bidratt til en mer rasjonell drift. Imidlertid har de ansatte i servicekontoret/ sentralarkivet fått flere arbeidsoppgaver og mer ansvar for å kontrollere og holde oversikt over dette komplekse elektroniske sak-/arkivsystemet som favner hele kommunen. Det nevnes fortløpende: registreringer, skanning, journalføringer, rolletildelinger, tilganger, arkivinndelinger, opplæring, kontroller av postlister osv.

Viktig i 2014:

Arbeidet i Servicekontoret/sentralarkivet har vært preget av den store deponeringsjobben av eldre arkivmateriale. I november 2014 ble det avlevert 9,5 tonn arkivmateriale til IKA's nybygde arkivmagasin på Kongsberg. Dette er i hovedsak arkivmateriale eldre enn 1980. Servicekontoret ledet arbeidet med å koordinere avleveringene fra de ytre enheter og etater i tillegg til deponeringene fra det sentrale arkivet på rådhuset.

Budsjett- og regnskapsavdelingen

Avdelingen har 2 faste stillingshjemler. Til å løse avdelingens oppgaver er det i praksis et nært samarbeid med personal- og organisasjonsavdelingen, og administrasjonsavdelingen. Avdelingen har ansvar for koordinering av budsjett- og økonomiplanprosessen med utarbeidelse av framdriftsplan, oppfølging av de administrative prosessene, og utarbeide beslutningsgrunnlaget for den politiske behandlingen. Avdelingen har et særskilt ansvar for oppfølging av fellesinntekter og fellesutgifter som for eksempel renter og avdrag. Avdelingen har ansvar for å utarbeide administrative rutiner for oppfølging av budsjettet gjennom året, og koordinerer tilbakemeldingene til politisk nivå når det gjelder budsjettstatus.

Avdelingen har faglig ansvar for kommuneregnskapet, herunder å etablere interne rutiner slik at kommuneregnskapet føres i samsvar med gjeldende forskrifter, og avsluttes og rapporteres til statlige myndigheter innen de frister som gjelder. I tillegg har avdelingen ansvar for føring av regnskapet for kirkelig fellesråd.

Avdelingen har et overordnet ansvar for rapportering av KOSTRA-statistikk til Statistisk Sentralbyrå, og har ansvar for kommunens innkjøpsavtaler.

Administrasjonsavdelingen

Denne stabsenheten har 4,5 årsverk i aktiv virksomhet, fordelt på seksjon skatt/innfordring og seksjon bolig, og gjeldsrådgiver.

Leder av avdelingen har funksjonen som rådmannens stedfortreder.

Avdelingen har ansvar for skatteinnkreving, kommunal innkreving, eiendomsskatt, legater, boligstiftelser, utleie kommunale boliger, bostøtte, START-lån, boligtilskudd, gjeldsrådgiving.

Avdelingen har et utstrakt samarbeid med de andre stabsenhetene på mange områder, og slik overlappning har vært helt nødvendig for å løse de mest presserende oppgaver.

Boligseksjonen har store utfordringer. Det har gått rundt ved betydelig bruk av overtid.

Boligkonsulenten administrer utleie av 220 boenheter med mange kortvarige leieforhold.

Skatteseksjonen har nå sett gevinster som en følge av nytt skatteregnskap/saksbehandlingsprogram (SOFIE), og denne gevinsten har gjort til at seksjonen i stor grad har ytet bistand til andre avdelinger i seksjonen.

Gjeldsrådgiverstilling i 50 % er administrativt lagt til avdelingen.

Stillingsinnehaver har sluttet, og det er tilsatt ny person i 2015 som 50 % gjeldsrådgiver og 50 % økonomikonsulent i skole- og barnehageetaten.

Viktige forhold i 2014

Anskaffelse av nytt ERP (økonomi-, lønns- og personalsystem)

Innføring av nytt system (leverandør Visma) har preget organisasjonen de siste 2 årene. Formelt ble systemet tatt i bruk 1. januar 2013. Vurderingen i forkant var at innføringen skulle gjennomføres uten å ansette ekstra personell, men noe overtid måtte påregnes. Hovedgrunnen var at vi ønsket at all kompetanseheving dette ville innebære, var viktig å ha i organisasjonen. Utstrakt bruk av overtid var nødvendig for å opprettholde framdriften – både i forkant av innføringen, gjennom 2013, og videre i 2014. Sykemelding i staben bidro også til at arbeidssituasjonen utover i 2013 ble for krevende.

Rådmannen besluttet derfor våren 2013 å utlyse en midlertidig stilling som prosjektmedarbeider

i 70 % stilling – knyttet til budsjett- og regnskapsavdelingen. Denne medarbeideren har vært en solid avlastning i en krevende arbeidssituasjon. Stillingen er forlenget til 30. juni 2015.

Eventuell videreføring må vurderes i løpet av forsommeren. Det er nødvendig å ta en grundig evaluering av ERP-prosjektet, og vurdere behov for endringer i organiseringen som en konsekvens av endret arbeidsbelastning.

Budsjettavvik:

Tjenesteområdet viser samlet et regnskap med nettoutgifter med 14573, og et samlet merforbruk med 149 i forhold til budsjett. Avviket skyldes stort sett noe merforbruk av lønn.

For 2013 viste tjenesteområdet en nettoutgift med 15131 som gir en nominell reduksjon med 3,7 % fra 2013 til 2014.

4.5 Tjenesteområde 14: NAV NOME

Organisering

Kommunale oppgaver i NAV Nome har i 2014 vært økonomisk sosialhjelp, råd og veiledning, tiltak for funksjonshemmede og bosetting av flyktninger. Rusomsorg ble i løpet av våren overført til helse- og omsorgsetaten.

NAV Nome har nå 6,45 kommunale årsverk. I tillegg har NAV kommunalt lønnsbudsjett til 50 % vaktmester i teknisk etat i forbindelse med arbeidstreningstiltak.

Aktivitet og resultat

Økonomisk sosialhjelp

	2014*	2013	2012	2011	2010
Antall personer som har mottatt økonomisk sosialhjelp					
Mål i 2014: færre enn 250 personer	291	285	269	313	288
Klienter med forsørgeransvar for barn	102	78	77	86	84
Sosialhjelp hele året	24	32	23	27	18
Klienter mellom 18 – 24 år					
Mål i 2014: færre enn 50 ungdommer på sosialhjelp	81	69	67	89	76
Klienter 18 – 24 år uten aktivitet					
Mål i 2014: Ingen ungdom i alderen 18-24 år mottar økonomisk sosialhjelp uten å være i aktivitet	5	15			
Klienter mellom 25 – 44 år	132	136	122	129	125
Utbetalt sosialhjelp mindre enn 10 000 kr	71	68	79	90	89
Mellom 10 –50 000 kr	126	122	119	146	125
Mer enn 100 000 kr	31	28	24	23	11
Mer enn 150 000 kr	16	12	12	14	7
Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp pr. klient	46 811	45 692	42 332	40 282	36815
Antall behandlede saker	1 799	1 876	1 766	1 717	1 841

*Foreløpige tall

Bosatte flyktninger

	2014	2013	2012	2011	2010
Bosatt voksen	7	7	9	5	7
Bosatt barn	4	3	1	5	3
Utflyttet voksen	0	2	0	0	3
Utflyttet barn	0	0	0	0	0
Familiegjenforening	0	3	7	7	2

Rettighetsbaserte tjenester for funksjonshemmede

	Barn: 0-12	Ungdom: 13-18	Voksen: 19-66	Eldre: 67+
Støttekontakt/avlastning: 82 (81)**	14 (19)	16 (12)	38 (38)	14 (12)
Omsorgslønn: 43 (44)**	11 (18)	18 (12)	12 (11)	2 (3)

**Tall i parentes 2013

Kommunen følger laveste lønnsats, og de fleste avtalene om omsorgslønn er deltid (normalt 20%).

«Full pakke»

«Full pakke» var budsjettert med statlig finansiering på 425. Kommunen fikk imidlertid kr 896 i prosjektmidler, noe som forbedret den negative budsjettutviklingen i tjenesteområdet. «Full pakke» driftes av KanJa, og har en total kostnad på 1100. Tiltaket har i 2014 hatt 13 brukere, alle menn. I løpet av året har 5 personer avsluttet tiltaket; hvorav 1 er i arbeidspraksis og søker ordinære jobber, 1 er i behandlingsopplegg, 1 er innvilget uføretrygd, 2 har flyttet. Deltakerne er yngre enn før og har tyngre og sammensatt problematikk. Mange har svært dårlig skolegrunnlag og motivasjon og innsats for å gjenoppta skolegang er blitt en viktig del av tiltaket.

Kvalifiseringsprogram

Nome kommune budsjetterte kr 1800 til kvalifiseringsprogram (kvp) i 2014. Programdeltakerne har tett oppfølging, og kvp er et viktig tiltak som bidrar til aktivitet og endret livssituasjon for deltakere som klarer å gjennomføre. Staten stilte krav om gjennomsnittlig deltakelse for 10 brukere hele året. Vi hadde gjennomsnitt på 8 (10)** deltakere. Vi hadde 7 deltakere som avsluttet kvp; - hvorav 1 fikk arbeid, 2 er innvilget uføretrygd, 1 sluttet på grunn av soning, 2 flyttet fra Nome, 1 gikk tilbake til sosialhjelp..

**Tall i parentes 2013

Økonomisk rådgivning / gjeldsrådgivning

Nav Nome samarbeider tett med kommunens økonomirådgiver. Ved utgangen av året er det registrert 104 (106)** personer/familier med økonomirådgivning, hvorav 40 (69) personer/familier ikke har mottatt økonomisk sosialhjelp.

Økonomirådgivning er rettighetsbasert tilbud for brukere som sliter med gjeldsproblematikk, Nav kontoret har ikke kapasitet til å utøve økonomiforvaltning i tilstrekkelig grad, og er avhengig av økonomirådgivers innsats på dette området.

**Tall i parentes 2013

«Talenter for framtida» – prosjekt i Midt Telemark

Målgruppen er unge i alderen 14 – 24 år. Prosjektet som har 2 årsverk, har flere mål: etablere samhandling i kommunene/distriktet som forebygger at unge dropper ut av videregående skolegang. Prosjektet har også målsetting om tett oppfølging og aktivitet for unge brukere av NAV, og har etablert tiltaket «Unge talenter» som samler ungdom til samtaler, kurs og andre aktiviteter og fellesskap. I 2014 hatt 70 ungdommer deltatt i «Unge talenter». 50 % av disse har enten fått jobb eller har begynt på skole som resultat av innsatsen. Svært mange er i arbeidspraksis og har opplæring og andre aktiviteter med mål om skolegang. Kun 2 ungdommer er sluttet i 2014 uten «resultat».

Kommentar til regnskapsavvik

Området har samlet merforbruk på kr. 971 ved årsslutt, noe som i hovedsak skyldes merforbruk av budsjett for økonomisk sosialhjelp. Det ble i løpet av året (økonomimelding 1 og 2) varslet merforbruk av sosialbudsjettet, som ble styrket med kr. 750. Årsresultat for sosialbudsjettet er merforbruk med 1126.

Budsjett for rettighetsbasert tjenester til funksjonshemmede (avlastning- og aktivitetstiltak) lå an til merforbruk som også er varslet i økonomimeldingene. Dette budsjettet ble styrket med kr. 150. Det er i tillegg innvilget ekstratilskudd fra staten i en konkret sak, og budsjettet avsluttes med balanse.

1401 Økonomisk sosialhjelp

Det er registrert økning i antall sosialhjelpsmottakere i 2014, hvorav en sterk økning sosialhjelpsmottakere med forsørgeransvar for barn og sosialhjelpsmottakere uten inntekt. Dette er grupper som normalt mottar høye utbetalinger.

Nær 30 % av utbetalt sosialhjelp i 2014 gikk til sosialhjelpsmottakere med flyktningebakgrunn.

For å oppnå krav om aktivitet for unge sosialhjelpsmottakere, har antall arbeidspraksis i kommunal regi økt betydelig («arbeid for sosialhjelp»). Over tid loses ungdommene videre – til utdanning eller ordinær jobb. Statlige tiltaksplasser og AMO kurs brukes når det fins ledig plass. Nav Nome har i 2014 ikke hatt tilstrekkelig antall tiltaksplasser for ungdom, langtidsledige og innvandrere.

Utfordringer framover

- Realistisk budsjett på uforutsigbare, rettighetsbaserte tjenesteområde
- Budsjettutvikling innenfor vedtatt ramme for økonomisk sosialhjelp
- Oppnå mål om færre sosialhjelpsmottakere
- Tilstrekkelig bemanning til å gjennomføre krav om aktivitet for sosialhjelpsmottakere

4.6 Tjenesteområde 15: Nome statlige mottak

Beskrivelse av området:

Tjenesteområdet omfatter Nome statlige mottak på Dagsrud som drives av Nome kommune.

2014 startet med ny driftsavtale med UDI med en kapasitet på 180 beboere pluss en opsjonsmulighet på 30 ekstra plasser ved behov. Opsjonsplassene ble utløst i juni og avvirket 31.12.2014. Det ble derfor behov for å sprinkle en av bygningene da antall beboere i en og samme bygning oversteg 20 personer.

Vi har hatt en 50 % prosjektstilling fra UDI første halvår (frikjøp av en ansatt) som har jobbet målrettet for å motivere beboere med endelig avslag til å søke frivillig retur. I tillegg har UDI bidratt med 30 til tolkemidler til foreldreveiledningskurs og dialoggrupper i mottak, og 78 til aktivitetsmidler til barn og unge i mottak.

Budsjettavvik:

Regnskapet for 2014 endte med et negativt resultat med 47. Underskuddet skyldes hovedsakelig mye lavere kapasitetsutnyttelse av variable stykkprisplasser, og inntekten endte på 96.

Til sammenlikning var denne inntekten nær 900 i 2013. Mottaket har bidratt med 600 til en intern overføring fordelt mellom teknisk etat og sentraladministrasjonen.

Opsjonen gav en merinntekt på drift med 570 og 285 i form av husleie, og muliggjorde nevnte bidrag. Det er regnskapsført husleie inntekt på 4245 som er overført til teknisk etat.

Viktige forhold i 2014:

Det totale energiforbruket for mottaket endte på 1380 (220 lavere enn 2013) og 70 lavere enn budsjettet. Det er foretatt energibesparende tiltak i reduksjon av antall målere hvor noe av effekten er hentet ut i år. Behov for varmestyring på boenhetene er nødvendig, og er planlagt påbegynt i 2015.

Utgifter til tolk endte omtrent som budsjettet 138 og inventar på 263, som følge av innkjøp av flammehemmende trekk og madrasser til alle senger. I tillegg ble det behov for å bytte ut flere datamaskiner for ansatte i forbindelse oppgraderingen av Windows.

Det er i løpet av året installert trådløst internett på alle beboerhus, en nødvendig og etterlenget løsning. Dette er hovedårsaken til at ansvar 1501 har et merforbruk på 100.

Nome mottak har et godt samarbeid med Nome Lensmannskontor. Ansattes gode erfaring og økt kompetanse på samtalemotodikk bidrar til få konflikter.

Røde Kors har vært en betydningsfull og viktig bidragsyter for våre beboere gjennom mange år. Dessverre ble tilbudet redusert fra høsten fra ukentlig til månedlige aktivitet. Vi har også et godt samarbeidet med lokale lag og foreninger som ukentlig bidrar med positive aktiviteter og sosialt samvær for våre beboere. I tillegg gir voksenopplæringen tilbud om norskundervisning.

Vi har tett kontakt med den kommunale helsetjenesten som sørger for god oppfølging av beboere.

4.7 Tjenesteområde 16: Kirkelige formål

Tjenesteområdet omfatter ytelser til kirkelig fellesråd som omfatter kontantoverføringer til drift og investeringstiltak med tillegg av tjenesteytinger.

Dessuten dekker området overføringer til andre trossamfunn på samme nivå som Den norske kirke får, målt etter medlemmer.

Nome kirkelig fellesråd består av 2 sokn: Holla og Helgen sokn samt Lunde og Flåbygd sokn. De fleste tjenester kirken utfører er lovpålagte oppgaver som gudstjenester, dåpsopplæring, konfirmantundervisning, bryllup og gravferd. Fellestrådet

Viktige forhold i 2014:

Drømmemila er et markedsførings og produktutviklingsprosjekt i Telemarkskanalens Regionalpark. Nome kirkelige fellesråd, har som eier av middelalderkirken Romnes, vært med i arbeidsgruppa til prosjektet Drømmemila – som en av sju kulturattraksjoner i kommunen. Målet er at kulturminnene og deriblant Romnes kirke skal få en økt verdi for tilreisende og fastboende gjennom bedre formidling og tilrettelegging. Prosjektet ble avsluttet i 2014.

Vi har hatt inne noen ungdommer fra NAVs Unge Talenter på arbeidstrening – både på kirkegårdene i Lunde og Ulefoss sommerstid. Dette har vært en positiv erfaring.

Utfordringer

Vi har 6 kirker og 1 kapell og ta vare på med tilhørende kirkegårder og vi ser at vi har store utfordringer framover med oppgradering av kirkene. I økonomiplan gir Nome kommune 1 mill. de neste 4 år til investeringer.

- Helgen kirke er i svært dårlig forfatning med mye råteskader i tårn, samt at hele kirken må males utvendig.
- Holla kirkes tårn må pusses opp. Tårnet skal være i god forfatning, slik at det skal kun være maling utvendig som er nødvendig, samt at vi har søkt Bispedømmet om å sette inn faste luker.
- Lunde kirke sitt tårn er helt råttent og vi kan ikke legge kopper på tårntaket før materialene innvendig er skiftet. Oppstart i mars 2015.

Taket må også gjøres noe med innen få år.

- Flåbygd kirke. Her må taket tas etter hvert.
- Landsmarka kapell skal være i bra stand. Vi venter på en bjelke som vil komme så fort byggmesteren finner en som er tørr nok.
- Det er ønske om nytt orgel i Kronborg og Landsmarka.

Budsjettavvik:

Tjenesteområdet viser samlet et regnskap med nettoutgift 6377 som er et merforbruk med 24.

Kommunens tilskudd

Drift:

Kommunens tilskudd til fellesrådets drift er 6194 hvorav 5900 er kontantoverføring og 294 er verdien av tjenesteyting.

Tilskuddet dekker drift av den lokale kirke og kirkegårdene i kommunen. For øvrig bestemmer fellesrådet hvordan midlene anvendes.

Det er videre inngått avtale om tjenesteyting med Nome kommune som dekker husleie Lunde prestekontor (Lundetunet), lønn/regnskap, revisjon, porto, telefon, kontormateriell/kopiering og husleie Rådhuset

Kirkelig fellesråd sitt regnskap viser et mindreforbruk med 640 som avsettes til disposisjonsfond.

Investering:

Vi fikk tildelt kr. 1.000.000,- av Nome kommune til investeringer i 2014.

Kirkevergen søkte Sparebankstiftelsen og fikk kr. 650.000,- i gavemidler til Romnes kirke.

FR fikk fullmakt til å prioritere midlene der det var viktigst. Vi valgte følgende:

- Romnes middelalderkirke – ferdigstilt.
- Salmebøker til begge sokn.
- Ny lastebil i Lunde.
- Ny gressklipper til Lunde.
- Ny gressklipper til Ulefoss.

Stell av gravsteder/ «gravlegater»

Nome kirkelig fellesråd har tilbud om stell av graver til festere.

Vi har en pensjonist som utfyller oppgavene på en utmerket måte.

Det tre tilbud om gravstell med ulikt nivå og pris, men alle gjelder i 20 år

Det var samlet innestående 878 pr. 31.12.14 som forskuddsinnbetalt gravstell.

24.3.2015

Harald Oreåsa

Stabssjef

5 Hovedansvar 2: Skole- og barnehagesektoren

5.1 Økonomi – totale rammer:

Skole, barnehage og voksenopplæring i Nome har høy kvalitet og høy tilfredshet blant brukere og medarbeidere. Faglige resultater (eksamen og nasjonale prøver) viser framgang på flere områder, spesielt gledelig er gode resultater på 10 trinn, og framgang på nasjonale prøver på 5. trinn. Satsing på regning i alle fag på Ulefoss skole har gitt resultater. Med to unntak, Holla ungdomsskole og lokalene til Nome kommunale voksenopplæring (VO) på gamle Verket skole, er skoler og barnehager gode og funksjonelle bygg. Det er gledelig at arbeid ble satt i gang i 2014 med ny ungdomsskole og nye lokaler for voksenopplæringa.

Kommunen har skoler og barnehager som tilpasser seg til brukernes behov, og arbeider systematisk i samarbeid med helse, PPT og barnevern i forhold til forebygging og barn/ungdom/voksne som har særlige behov.

Både VO, skole og barnehage har et godt og tett samarbeid med Nome kommunale asylmottak og er på tilbudssida når det gjelder brukernes behov.

Omfang:

Skole- og barnehageetaten ga i 2014 tilbud til:

Tjenester	2013	2014	Endring
Barnehagebarn	316	311	- 1,5 %
Skolebarn	752	735	- 2,2 %
SFO	134	136	0,01 %
Voksenopplæring	> 200	> 250	25 %

Det var 23 elever bosatt i Nome kommune i privatskoler i 2014. I 2013 var det 18.

Økonomi – totale rammer:

	Beløp i hele 1.000 kr	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Andel av
		2013	2014	2014	i kr	budsj.
					2014	2014
2	Skole- og barnehagesektoren	112 149	112 751	112 924	-173	100,2
	Politisk ansvar: Oppvekst- og omsorgsutvalget					
	Overordnet budsjettansvar: Skole- og barneh.sjef					
	Består av flg. tjenesteområder:					
21	Etatsadministrasjon og fellestjenester	5 460	4 853	5 236	-383	107,9
22	Voksenopplæring	3 370	3 528	5 339	-1 811	151,3
23	Grunnskolen inkl. skolefritidstilbud	70 355	70 623	68 983	1 640	97,7
24	Barnehager	32 964	33 747	33 366	381	98,9

Etatens netto regnskap ligger 0,2 % over vedtatt budsjett, kr. **173 000 i merforbruk.**

Budsjettet er 0,06 % høyere nominelt enn for 2013. Det betyr at vi i realiteten har opprettholdt driften med betydelig mindre kroner. Etatens andel av kommunens netto utgifter er på 28,7 %. Nivået er synkende siden 2011.

Ser en på områdene innenfor HO 2 er grunnskolen nå kun 17,5 % av kommunens utgifter i 2014, og barnehage 8,5 %. Disse områdene har de siste årene hatt en sterk nedgang i forhold til andre ressurskrevende områder som helse og omsorg.

Det er område 21 Etatsadm., 22 Voksenopplæring som har hatt merforbruk i 2014. Dette skyldes omdisponering mellom tjenestoområdene, og at voksenopplæringene har hatt betydelig større utgifter enn budsjettet til overføring til andre kommuner og mindre ekstern aktivitet enn ønsket.

Etisk standard i etaten

Den etiske standarden for Nome kommune; etikkplakaten, blir fulgt i etaten. De ansatte har kommet med innspill til plakaten og pedagogisk konsulent har deltatt i utarbeidelsen. I det daglige arbeidet i skole og barnehage følger vi lover og forskrifter, og har rutiner på tilsyn med dette. Når det gjelder ansatte er det AML/ HMS, når det gjelder skoleverket er det Opplæringslova og spesielt § 9A som omhandler barns rett til et trygt og inkluderende miljø. I barnehagene er det barnehageloven og barneloven og i VO introduksjonsloven, lov om voksenopplæring i tillegg til opplæringslova. I grunnskolen presenterer vi en tilstandsrapport for politikerne hvert år. Etaten har sammen med skolehelsetjenesten utviklet rutiner for veiledning og oppfølging av barn som bekymrer, og ansatte i etaten er gode til å ta ansvar og melde bekymringer til barnevernet.

Likestilling

Nome kommune har utfordringer når det gjelder å rekruttere menn til skole og barnehage. I barnehagen er det 98 % kvinner, og i grunnskolen 67 %. Ungdomstrinnet har tradisjonelt sett hatt større andel menn, men nå er det også 32 % menn der. Rekruttering av menn inn i skole- og barnehage er ikke enkelt, det er for få menn som søker, og i tillegg vil og må man ansette den som er best kvalifisert. Når det gjelder ledelse er det 100 % kvinner blant styrerne og 50 % kvinner blant skolelederne.

Alderssammensetning

I Nome er det et stabilt personale uten de store endringene hvert år. Barnehage og skole har gjennomsnittsalder på ca. 45 år. Voksenopplæringa skiller seg ut med en gjennomsnittsalder på 57 år. Dette betyr at vi ikke vil få noen boom der mange slutter på en gang, bortsett fra i VO.

Skole- og barnehageplanen

Den planen vi har (Viktig og riktig) går ut dette skoleåret. Vi har de siste årene arbeidet med en ny, mer kortfattet plan, uten å ha konkludert. Målet er å få dette på plass før sommeren 2015.

Ledelse

I 2014 har vi også hatt ansatte på lederutdanning, både i skole- og barnehage. Vi har avsluttet samarbeidet med Veilederkorpset, som satte fokus på skolelederrolla og skoleeierrolla. Arbeidet med dette har gått over i ungdomsskolesatsingen- Ungdomstrinn i utvikling. Barnehagene har fortsatt fokus på avdelingslederrolla og i grunnskolen klasseledelse.

Veilederkorpset

er en satsing rettet mot skoleledelsen og skoleeier, både ledelsen på skolen og skolekontoret, og politisk ledelse; kommunestyre og utvalg. Vi har fokus på å bygge skolene og kommunens skoleetat til å være reelt lærende organisasjoner, på klasseledelse, planarbeid, og ledelse av utviklingsprosesser.

Kompetanseutvikling

Videreutdanning i grunnskolen: Spesialpedagogikk/logopedi; matematikk, norsk, naturfag sju lærere fikk plass, en trekte seg underveis.

IKT i skole og barnehage

Prosjektet Skole- IKT i Midt-Telemark. Dette er en stor satsing på trådløst nettverk i alle skolene i MT, nye elev- og ansattmaskiner, pålogging i FEIDE, nytt skoleadministrativt system og mye skolering av ansatte og ledere. Ved slutten av året hadde alle skolene og de fleste barnehagene fått kommunalt nett og gjestenett. Skolene eget elevnett, og innmeldt i Feide. Det var en del utfordringer, spesielt i samband med oppstart av nytt skoleår og i samband med elevenes prøvegjennomføring. Prosjektet skal evalueres våren 2015, både intern og eksternt.

Barnehagene har fortsatt arbeidet med å bygge ut med digitale tavler og nettbrett, og i tråd med IKT-planen for barnehagene prøvde vi ut Facebook, hjemmesider og Fronter som arena for kommunikasjon med foreldre. Det er også kjøpt inn et antall nye PC-er til de ansatte i barnehagen.

Diverse prosjekter:

- Barnehagemyndighetens rolle i forhold til språkopplæring for flerspråklige i barnehagene – samarbeid med NAFO- (avsluttet våren 2014)
- Veiledning av nyansatte/nyutdanna, samarbeid med Bø kommune
- Utbygging Holla ungdomsskole, prosjektgruppe
- Skole- IKT-prosjektet
- USMA- samarbeid i MT/Seljord (avsluttet våren 2014)
- Veilederkorpset- (avsluttet juni 2014)
- Ungdomstrinn i utvikling- oppstart august 2014
- Leik- satsingsområde i barnehagene
- Sammenslåing av voksenopplæringene i MT
- Flytting av VO til Lunde vgs.
- Regning i alle fag (Ulefoss)
- Erasmus (Lunde 10- årige)

Bekymringsområder.

Levekår:

Nome kommune skårer lavt i levekårsstatistikkene angående utdanningsnivå og inntekt, og høyt på uføretrygd, barnefattigdom og økonomisk sosialhjelp. Nome har heldigvis en høy sysselsettingsgrad. Det mest bekymringsfulle er unge uføre og unge sosialhjelpsmottakere. Forholdene i den voksne delen av befolkningen gjenspeiles i skole og barnehage. Det er et mål for skole- og barnehage å utjevne disse ulikhetene.

Spesialundervisning:

Dette fører også med seg et høyt forbruk av ressurser til spesialundervisning, ca. 24 % av skolebudsjettene, og et høyt antall elever som mottar spesialundervisning, 11,9 % av totalt antall elever.

Barnevern:

Nome kommune har et høyt antall barn i fosterhjem. Dette er krevende for barna, for familiene og for ansatte som «står i det». Dette er også en stor økonomisk utfordring, i og med at de fleste som blir plassert i fosterhjem også har behov for spesialundervisning.

Kjønnsforskjeller

Et annet bekymringsområde er de store kjønnsforskjellene; både i nasjonale prøver, eksamen 10. trinn og at 62 % av elevene som har spesialundervisning er gutter.

Tidlig innsats og høyt fokus på samarbeid mellom barnehage, skole og helsetjenesten er viktige tiltak, og i 2014 har dette arbeidet fortsatt. En av skolene, Ulefoss har redusert omfanget betraktelig, og har fått god effekt av tiltak vi kaller tidlig innsats. Dette dreier seg om å drive intensivt arbeid med lesing, skriving og regning i 2-3 klasse. De har også arbeidet med regning i alle fag, noe som har bevisstgjort lærere, elever og foreldre, og gjennomført temakvelder om regning og lesing for foreldre.

Spesialpedagogisk hjelp

I barnehagene får 6 barn (2,1 %) spesialpedagogisk hjelp etter opplæringslova, og vi har ansatt to spesialpedagoger som tar seg av dette. I tillegg har vi noen steder styrket bemanning på avdelingen med tanke på oppfølging av barn med individuell opplæringsplan, men også andre barn i risikozonen.

Læringsutbytte

Nome kommune har faglige resultater som ligger over det vi kunne forvente utfra utdanningsnivå og levekår. Vi ser at kommunen har til dels svært gode avgangskarakterer på 10.trinn (grunnskolepoeng). Resultatene har bedret seg noe på nasjonale prøver på 5. trinn og 8.trinn. Det er store forskjeller mellom gutter og jenter.

5.2 Tjenesteområde 21: Administrasjon og andre fellesutgifter

Kontoret har hatt alle stillingene besatt i 2014. I tillegg til saksbehandling og møtevirksomhet, arbeides det mye med enkeltsaker i forhold til personalet og barn/elever. Mye av dette foregår i samarbeid med PPT, barnevern, helse og andre etater og institusjoner. Samarbeidet med Midt- Telemark og fylkesmannens utdanningsavdeling er også betydelig.

Vi har i 2014 hatt betydelig intern kursaktivitet, og mye av utgiftsøkningen skyldes samlinger og kurs for alle ansatte som kunne vært fordelt. Deltagelse i Veilederkorpsset, ungdomstrinn i utvikling og diverse prosjekter.

Økonomi

Ansvarer hadde et merforbruk på kr **383 000 (7,0 %) i 2014**. Etaten har hatt ekstra lønnsutgifter på grunn av midlertidig omplassering. Vi har også hatt mindre inntekter enn budsjettet.

Skole- IKT- prosjektet er et stort prosjekt som har vært vanskelig å håndtere både økonomisk og styringsmessig. Etaten har overlatt en halv stilling til MT- IKT, og investeringene har bidratt til å profesjonalisere IKT i skolen, etablert nettverk, Feide- godkjenning og justert opp kvaliteten på fagsystem, administrative program og elev- og lærerprogram. Det har vært store utfordringer i implementeringen, og kommunestyrene i MT vedtok en ekstern evaluering av prosjektet. Prosjektet avsluttes i 2015.

5.3 Tjenesteområde 22 Voksenopplæring

Voksenopplæringen hadde i 2014 et krevende driftsår med store omstillinger, men med sterk etterspørsel, bl.a. fra innvandrere og asylsøkere som har rett til norskopplæring. I 2014 var det over 200 elever på grunnskoleopplæring. Også fra annet hold har voksenopplæringen fått stor pågang om norskopplæring. Nome kommunale voksenopplæring har nesten all norskopplæring av arbeidsinnvandrere i Midt- Telemark, og selger i noen grad kurs utenom de rettighetsbaserte kursa, som for eksempel båtførerprøven. Innenfor ansvarer er det Introduksjonsprogrammet som er den største posten, sammen med norskopplæring/samfunnsfag og grunnskoleopplæring for voksne.

Samarbeid

Vi har hatt et nært samarbeid om grunnskoleopplæring med Sauherad, Bø og Seljord. I samband med arbeidet for interkommunal VO i MT, trakk Sauherad seg ut og ønsket ikke å være med på dette vertskommunesamarbeidet. I samband med sammenslåingsprosessen så en også behovet for bedre lokaler, og det ble gjort avtale med Nome vgs., avd. Lunde om å leie lokaler der. Dette er under arbeid.

Nome kommunale voksenopplæring har et nært samarbeid med de andre kommunene i MT og Seljord. Prosjektet USMA- Ut i samfunnet- med fokus på integrering av deltagerne på intro i lokalt næringsliv med en prosjektleder under Midt- Telemarksrådet/Seljord ble avsluttet på grunn av manglende finansiering.

VO samarbeider også tett med NAV og mottaket, og står for utbetaling av introstønning til kursdeltakerne.

Bygningsmessige forhold

Nome kommunale voksenopplæring holder til i bygg som både utvendig og innvendig ikke er tilfredsstillende. Dette gjelder spesielt i forhold til universell utforming og inneklima. Nye lokaler klare i 2015.

Økonomi

Voksenopplæringa er stort sett drevet av eksterne midler, fra IMDI og UDI, og betaling fra kommuner og andre for tjenester. . Introduksjonsprogrammet er det største området, der skolen også står for utbetaling av stønning til deltagerne på introduksjonsprogrammet.

Ansvarer hadde et stort underskudd på **kr 1 811 000 (51 %) i 2014**. Årsaken til dette er todelt. Den største posten er økte utgifter som følge av elever som starter på opplæring i Nome og flytter til andre kommuner før de er ferdigutdanna. Da må voksenopplæringa sende deler av ressurstildelingen til den kommunen brukeren flytter til. I 2014 ble det kr 800 000, mer enn

dobbelt så mye som vanlig. Det andre er betydelig mer utbetaling av introduksjonsstønad enn budsjettet. Dette representerer ca. kr. 750 000. Det har i tillegg vært færre eksterne kurs enn budsjettet i 2014.

5.4 Tjenesteområde 23 Grunnskolen med skolefritidsordning (SFO)

Elevtallet har vært synkende fra 868 i 2005 til 735 i 2014. Tallet er tatt fra GSI-rapporteringa i oktober 2014. Tallet henger sammen med den generelle utviklingen i Nomesamfunnet- flere eldre og færre barn, og generelt lav innflytting. Noe av grunnen til lavere elevtall er at p.t. er det 23 elever fra Nome på Helgen Montessoriskole.

Privatskoler

I 2014 startet Helgen Montessoriskole på skoleår nr. 4, og rekruttering fra kommunen har hatt en økning på 5 elever (18-23). Vi hadde også en elev på Sauar friskole i Sauherad. Utgifter til privatskoler har hatt en marginal økning i 2014, på skyss og litt på spesialundervisning. Nettotap i rammeoverføringene etter korrigering: kr. 45 000 (Ihht. Telemarksforskning)

Spesialundervisning

Spesialundervisning etter enkeltvedtak ble gitt til 88 elever. Det er 11,9 % av elevene, en liten nedgang fra 2012. Vi brukte i 2014 24,4 % av skolenes totale personalressurser på spesialundervisning. Vi startet på slutten av 2014 arbeidet med en strategiplan for Telemark fylke som dreier seg om å arbeide på en annen måte og med mål om redusert nivå på spesialundervisning. Vi har tett dialog med PPT på alle nivå i skole og barnehage.

SFO

SFO ga tilbud til 136 barn. Det er 52 % av alle barna i 1. til 4. klasse. Det er en liten økning. Vi bruker til dels mye personalressurser i SFO, fordi vi har noen kostnadskrevende brukere som er eldre enn 4.klasse. Vi har utviklet en kostbar tilsynsordning til de som ikke ønsket leksehjelp.

Leksehjelp

Er endret i loven, og det er innværende år ikke leksehjelp på småskoletrinnet. 170 elever deltar i leksehjelp fra 4 trinn, flest på 4-5 trinn. I Lunde etablerte de en ordning med leksehjelp to dager pr. uke, og 100 elever meldte seg. Tilbakemeldingene fra elever og foresatte var svært bre. Ordninga måtte avvikles før jul på grunn av store lønnskostnader. Dette er et tilbud kommunen skal gi, men vi vurderer selv omfanget.

Skyss:

Kommunen bruker ca. 3 mill. pr år til skyss. Foreldre ønsker ofte et bedre tilbud enn det forskriftene hjemler. Vi har flere steder i kommunen der vi gir et bedre tilbud enn Vestviken mener er innenfor det lovgiver har tenkt. Det er startet en gjennomgang av all skyss med tanke på en ny plan som skal til politisk behandling våren 2015

Resultater

Nasjonale prøver:

Disse prøvene har to hensikter:

1. Gi lærere og skoleledere et kunnskapsgrunnlag om den enkelte elevs resultater og utvikling
2. Gi politikere, administrasjon og skolene dokumentasjon av elevenes resultater som er sammenlignbare fra år til år.

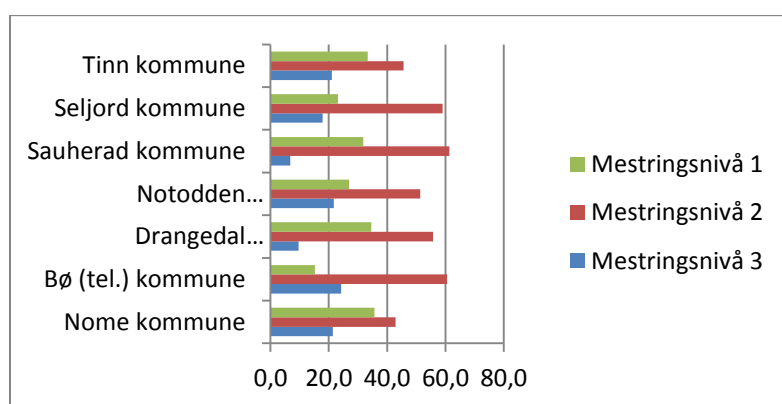
Det er viktig å forstå at disse resultatene kan variere sterkt fra år til år, og mellom skoler. Det er først og fremst på elevnivå i kontakten mellom elev, hjem og lærere dette er nyttig statistikk. Likevel gir det skoleledelsen en pekepinn på hvordan situasjonen er i den enkelte klasse/gruppe.

NB! For første gang er prøvene laget slik at en kan følge trendene. Tidligere var det store forskjeller fra det ene året til neste, i prøvenes relevans i forhold til året før. Dette får vi dessverre ikke sett på før neste år, da vi vil ha et sammenligningsgrunnlag.

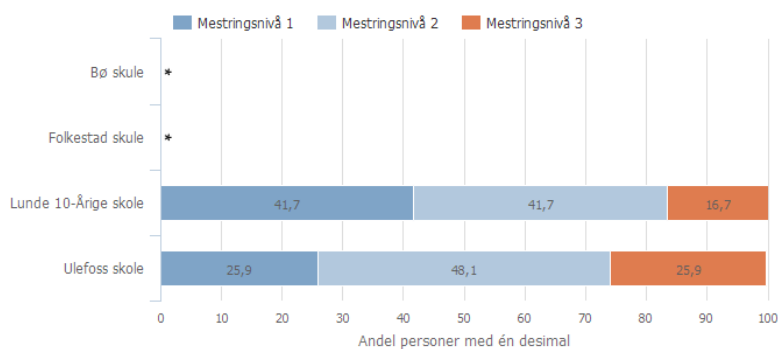
Nasjonale prøver på 5. trinn skoleåret 14/15

Engelsk

Når det gjelder engelsk har Nomeskolene vanligvis skåret noe over landsgjennomsnittet, men ligger nå under gjennomsnitt i landet og Telemark. Sammenligner en med andre kommuner i Telemark er bildet at vi har færre på mestringsnivå 2, altså større spredning.

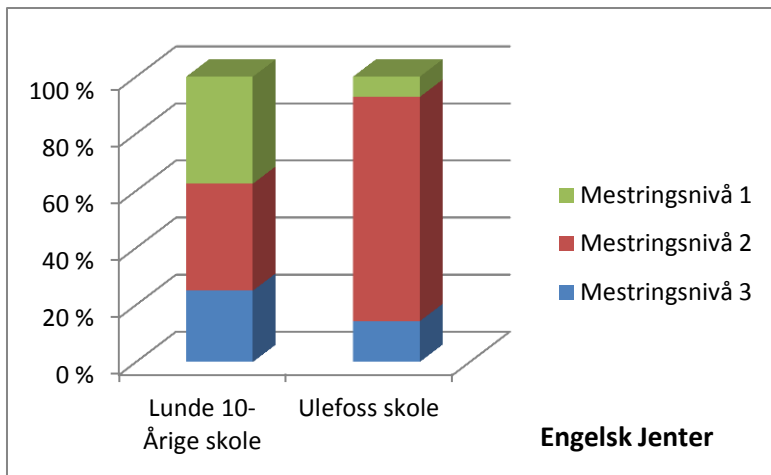

Sammenligning mellom skolene

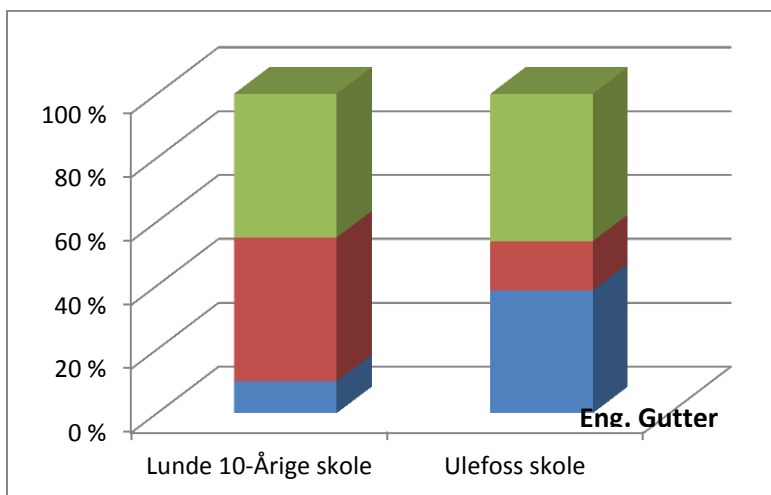

Midt- Telemark, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn 2014, Engelsk, 2014-2015

Sammenligning fag og kjønn

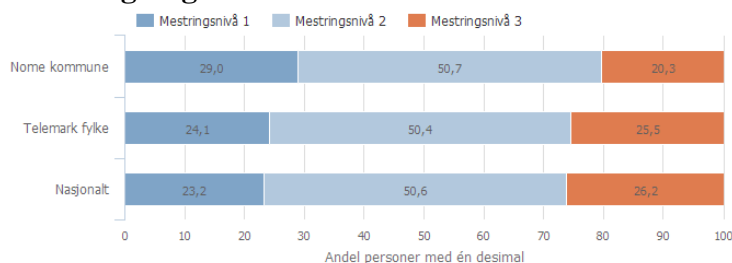

Det er to interessante forskjeller; resultatene er signifikant bedre ved Ulefoss skole enn i Lunde. Resultatene er betydelig bedre for jenter enn for gutter, men spredningen er helt forskjellig, mellom skolene, og i skolene. Dette er også spesielt når vi sammenligner med andre kommuner. Det er naturlig å stille spørsmål ved disse forholdene. Skole- og barnehageetaten ønsker å arbeide videre spesielt med de store kjønnsforskjellene.

Lesing:

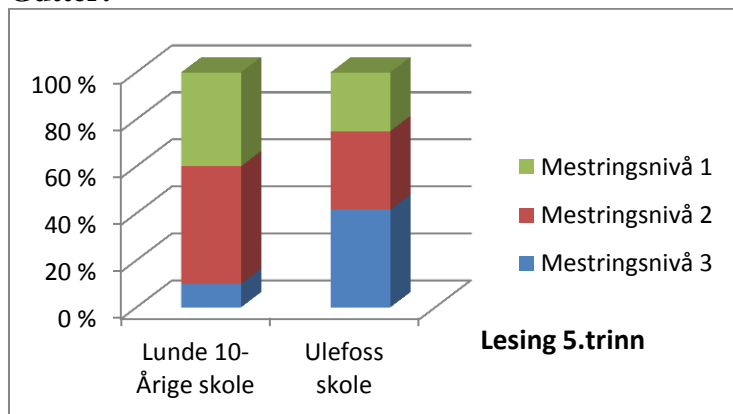
Sammenligning med andre:

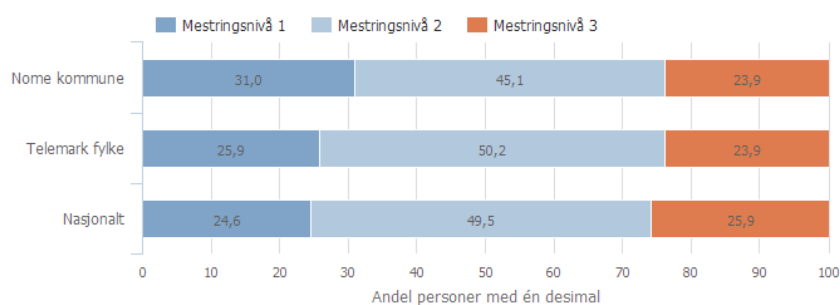
Nome kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn 2014, Lesing, 2014-2015

Vi ligger under nasjonalt nivå og fylket, og ser vi på barneskolene og kjønnsfordelingen er det også her store forskjeller en kan analysere.

Gutter:

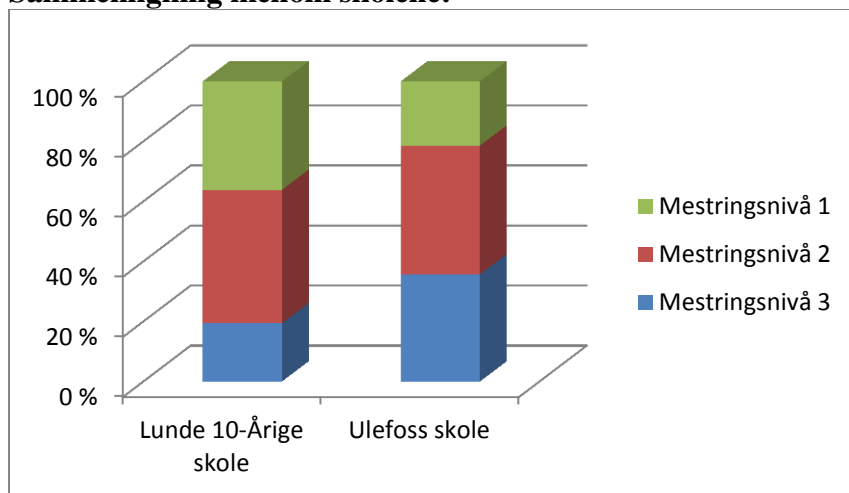
Regning:

Nome kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn 2014, Regning, 2014-2015

Vi ligger også her under nasjonalt nivå, men det er en bedring fra tidligere, og forskjellen til gjennomsnittet i fylket har blitt mindre. Det har blitt arbeidet bra i skolene, og på Ulefoss skole har de satset ekstra på regning i alle fag.

Sammenligning mellom skolene:

Som tabellen viser har Ulefoss et signifikant bedre resultat enn Lunde 10-åringe. Om dette skyldes regning i alle fag eller forhold i det aktuelle årskull kan vi ikke si før om noen år. Men det kan være en indikasjon.

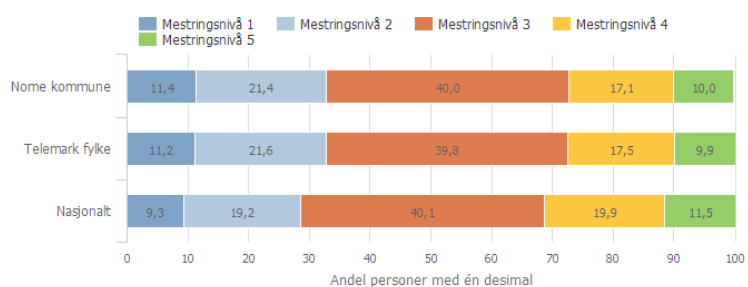
Når vi ser på kjønnsforskjeller, skårer også jentene her mye bedre enn guttene.

Konklusjon: På femte trinn er det med alle forbehold relativt store forskjeller mellom skolene og mellom gutter og jenter. På skolenivået har de fokus på klassen og den enkelte elev når de studerer resultatene av NP. De overordna dataene peker på at skolene bør gå i dialog og snakke sammen om resultatene, og etaten må fortsette arbeidet med å analysere og sette inn tiltak for å skape større kjønnsbalanse- dvs. - bedre resultatet for guttene i engelsk og regning og for jentene i lesing. Dette dreier seg også om tett samarbeid med de foresatte.

For 8. trinn

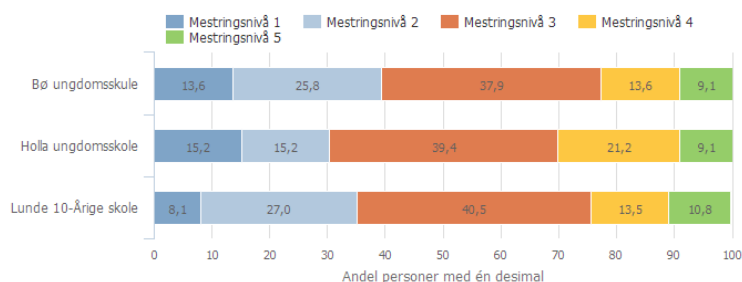
Engelsk:

Nome kommune ligger på landsgjennomsnittet og likt med Telemark i engelsk

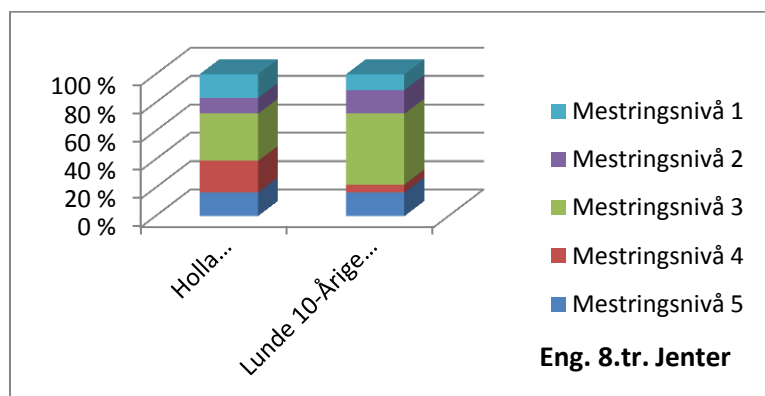
Nome kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn 2014, Engelsk, 2014-2015

Sammenligner vi skolene i kommunen og Bø usk, ser vi at det er ganske likt, noen flere på nivå 4 og 5 (Kun på 4) på Holla usk.

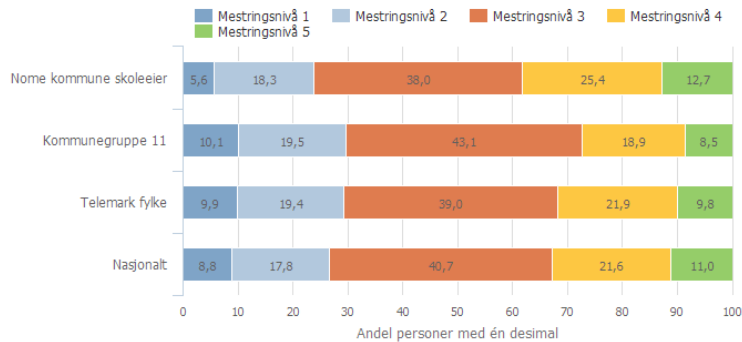
Midt- Telemark, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn 2014, Engelsk, 2014-2015

Det er også her relativt store forskjeller på gutter og jenter, og mellom skolene, betydelig flere jenter har gode resultater i engelsk på Holla enn i Lunde.

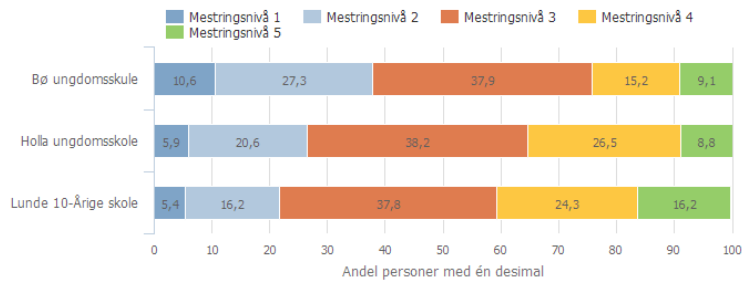
Lesing:

I lesing skårer vi bedre enn de vi kan sammenligne oss med, kommunegruppe 11, fylket og nasjonalt.

Nome kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn 2014, Lesing, 2014-2015

Sammenligner vi skolene i Nome og Bø, ser vi at vi har relativt få på nivå 1 og 2, og 75-80 % på nivå 3-4, og 5. Lunde har mange på nivå 5.

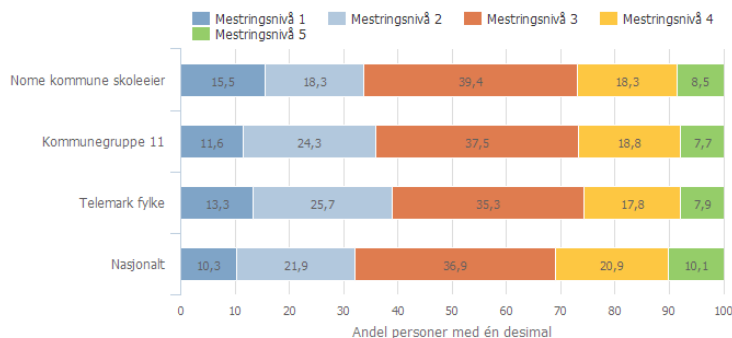

Midt-Telemark, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn 2014, Lesing, 2014-2015

Kjønnforskjellene og forskjellene mellom skolene er i lesing mye mindre enn i engelsk.

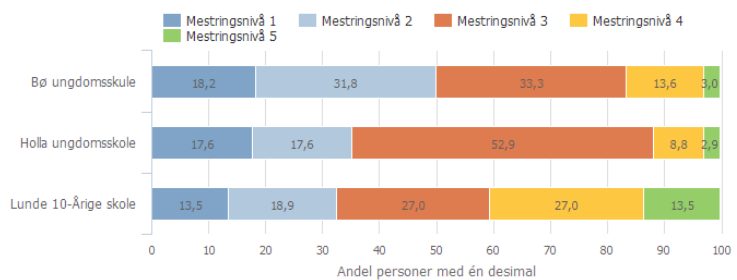
Regning

Vi ser at resultatene er på nesten nasjonalt nivå, og litt bedre enn K11 og fylket.

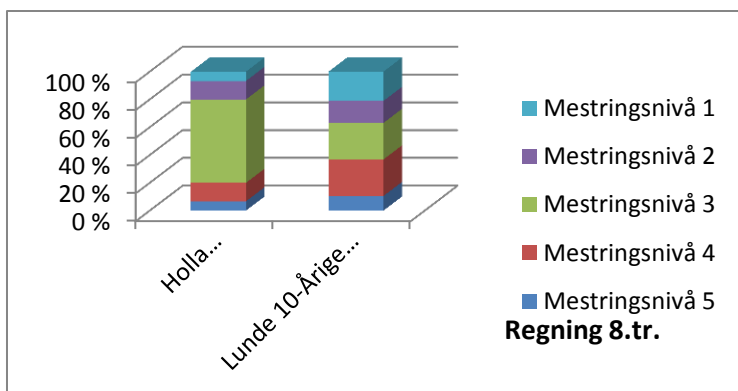
Nome kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn 2014, Regning, 2014-2015

Det er relativt stor forskjell mellom skolene, I Lunde ligger 2/3 av elevene på nivå 3,4 og 5, ca. 60 % på Holla og 47 % i Bø. Det er derimot altfor mange på nivå 1 og 2, som vil si at mange elever ikke er funksjonelle «regnerne», over 30 % på begge skolene.

Midt-Telemark, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn 2014, Regning, 2014-2015

Ser en på forskjeller mellom gutter og jenter i regning, er det også her stor forskjell på skolene i Nome. Dette er interessante forskjeller som gir grunnlag for faglig refleksjon i personalet.

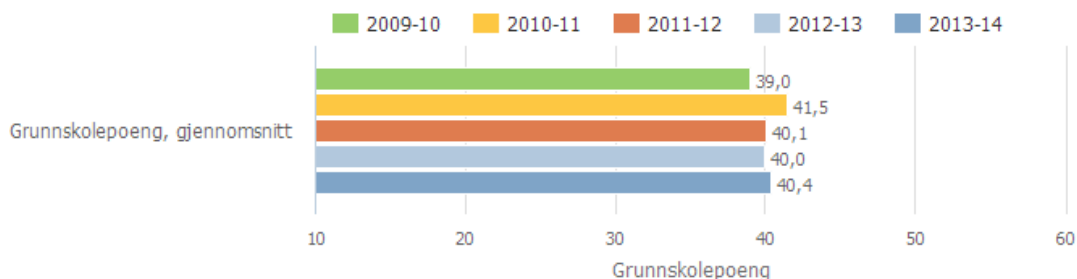

Konklusjon:

På åttende trinn er det med alle forbehold relativt store forskjeller mellom skolene og mellom gutter og jenter i regning. Ellers er det marginale forskjeller mellom skolene. På skolenivået har de fokus på klassen og den enkelte elev når de studerer resultatene av NP. De overordna dataene peker på at skolene bør gå i dialog og snakke sammen om resultatene, og etaten må fortsette arbeidet med å analysere og sette inn tiltak for å skape større kjønnsbalanse- dvs. Dette dreier seg også om tett samarbeid med de foresatte, og ikke minst involvere elevene i dette.

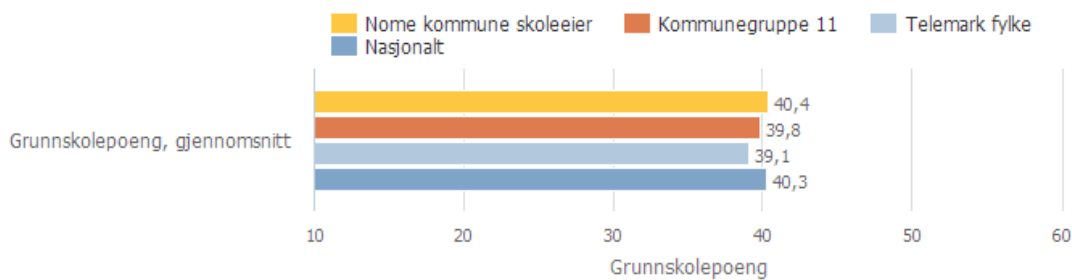
Grunnskolepoeng Nome 2010-2014

Det er selvsagt noe mer variasjon fra år til år på dette området, fordi det ofte kan være bare en klasse opp til eksamen i et fag i kommunen. Nome har ligget på 40 poeng i snitt de siste årene, en snittkarakter på 4, 0.

Nome kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, 2009-2014

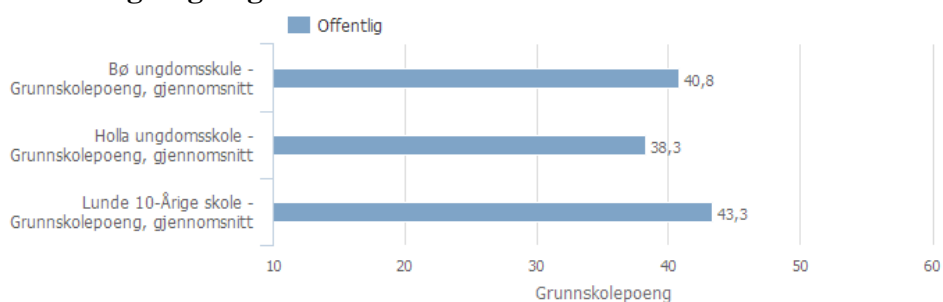
Grunnskolepoeng 2014, sammenligna med Telemark, K11 og landet

Nome kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, 2013-2014

Nome kommune ligger over gjennomsnittet i Telemark, landsgj.sn., og K11.

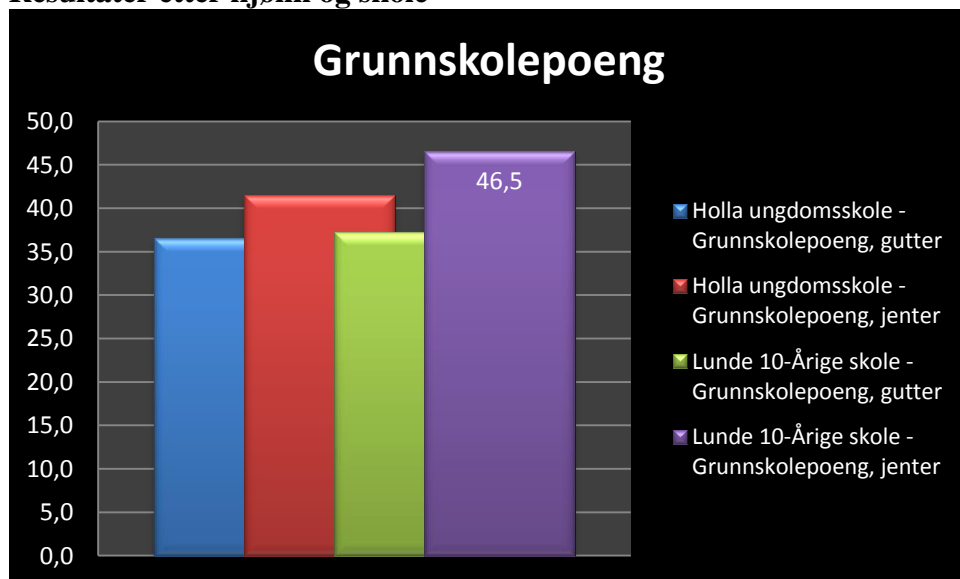
Sammenligning ungdomsskolene i Nome:

Midt- Telemark, Grunnskole, Grunnskolepoeng, 2013-2014

Det er ganske stor forskjell på skolene i grunnskolepoeng, men for fire år siden var bildet motsatt. Dette viser at det kan være til dels store forskjeller over tid. Det viktige her er at skolene bruker disse resultatene i sitt forbedringsarbeid.

Resultater etter kjønn og skole

Studerer en kjønnsforskjellene ligger jentene i Lunde på et svært høyt nivå, jentene på Holla godt over landsgjennomsnittet og, mens guttene skårer betydelig svakere på begge skolene.

Elevene i Nome skårer i gjennomsnitt svært godt ved avgangstidspunktet i 10. trinn, over gjennomsnittet på 8.trinn, men noe svakere på 5. trinn. Det mest bekymringsfulle er kjønnsforskjellene, og at det er relativt store forskjeller mellom skolene ved avgangstidspunktet (10 trinn)

Forsert videregående

På ungdomstrinnet har Lunde 10- årige som vist over svært gode resultater, og en stor gruppe elever på 9. trinn tar forsert videregående i matematikk- dvs. at de gjør seg ferdig med 10.trinns kompetansemål i 9. og kan følge matematikk på Vg1 i 10. klasse

Gjennomføring i videregående opplæring

Nye data vi har fått gjennom programmet PULS viser at gode resultater i grunnskolen øker graden av gjennomføring, og graden av frafall øker utover i det videregående skoleløpet. Vi vet også at dette henger mye sammen med fravær i grunnskolen. Vi har derfor laget et system for oppfølging av elever som har fravær, helt fra barneskolen starter og ut ungdomsskolen. Dette er utarbeidet i det tverrfaglige samarbeidet og ble innført fra oppstart inneværende skoleår, og vil bli evaluert våren 2015. De siste tall vi har er fra de som gikk ut i 2013, av disse har 77,5 % fullført og bestått Vg1

Konklusjonen vår er at innsatsen må settes inn i 1-4 klasse for å heve lese, regne- og skriveferdighetene, blant annet gjennom tidlig innsats, og gi elevene gode mestringsopplevelser og kompetanse så tidlig som mulig i skoleløpet. I dette arbeidet må vi ha spesiell oppmerksomhet mot de guttene som strever, og gjøre undervisningen mer relevant, variert og praktisk.

Kompetanseutvikling

Nomeskolen avsluttet samarbeidet med Veilederkorpset i juni 2014, men startet opp nytt samarbeid med Udir allerede i august 2014- denne gangen Ungdomstrinn i utvikling (UiU) Dette er tidenes satsing i skole-Norge, og målet er definert i ungdomstrinnsatsninga. I Nome er også barneskolene med, i og med at vi har felles mål, men også at vi blir to 1- 10 skoler snart. I Nome har vi satt fokus på klasseledelse, og ansatt en ressurslærer i 50 % som bistår rektorer og lærere i arbeidet. Høyskolen i Telemark har ansvaret for den eksterne satsingen i skolene, og er i gang med skolering av de ansatte. Opplegget dreier seg i første omgang om skolebasert kompetanseutvikling, og varer fram til jul 2015. Etter dette skal vi følge det opp videre på egen hånd.

Lærerkompetanse

Læringsresultatene i skolen er i stor grad påvirket av foreldrenes og lærernes innsats og kompetanse. Langt på vei er disse to faktorene bestemmende for elevenes innsats og læring. Utbyttet av lærernes arbeid er avhengig av organiseringen, kompetansen og innsatsevnen (entusiasmen). Studier viser at det er den faglige relasjonen mellom lærer og elev som er den viktigste, og at det ikke er likegyldig hvordan læreren legger opp undervisningen sin. Lærere må undervise på måter som en forskningsbasert vet gir større læringsutbytte. Dette ble det satt mye fokus på i forrige skoleår i samband med oppstart av ungdomstrinn i utvikling.

Vi har også i 2014 hatt flere lærere i videreutdanning i regi av «Lærerløftet», en på master i spesped/ logopedi, to på regning, en på naturfag og en i norsk. En av inspektørene gikk på rektorskolen i regi av BI. Alle rektorene og tre av inspektørene har fullført lederutdanning.

Skoleutbygging og omorganisering

Nome kommunestyre vedtok 3. april 2014 å bygge ny ungdomsskole på Holla! Dette er en storsatsing som etaten har jobbet med i mange år, og konkret sammen med teknisk etat siden 2011 i denne omgang. Prosjektet fikk en prislapp fra prosjektleder på 150 mill., men endte etter anbudsrunder på 122 mill. Høsten 2014 har etaten, skolen og teknisk etat jobbet tett sammen med prosjektet, med mål om å komme seg inn i nytt bygg pr 1. mars 2016 innenfor vedtatte rammer. I samband med vedtaket om utbygging ble det også vedtatt sammenslåing av skolene på Ulefoss. Dette skal skje når nybygget står ferdig. I samband med annen organisasjonsutvikling har skolene startet et tettere samarbeid, med mål om å få en god overgang til den nye 1-10-skolen. Allerede i 2014 har en tatt ut en gevinst ved å slå sammen sekretær funksjonen på Ulefoss barneskole og Holla ungdomsskole. Dette er krevende prosesser der ledelsen og ansatte har opplevd et sterkt arbeidspress, og arbeider i midlertidige lokaler. Men- det er lys i tunellen!

Sykefravær

To av skolene har hatt en svært positiv utvikling, og redusert sykefraværet betraktelig. Det mest gledelige er at intensiv satsing på arbeidsmiljøet og holdningsarbeid har virket. Det meste av sykefravær er relatert til langtidssykemeldinger.

Etaten og rektorene jobber kontinuerlig med dette, og følger opp IA-avtalen i samarbeid med legene og NAV. Det er en utfordring at disse ordningene er tidkrevende og byråkratiske, og det er dessverre en av mange tidstyver i skolen.

Økonomi

I 2014 hadde 23 grunnskole et **mindreforbruk på 2,3 %, kr. 1 640 000**. Dette skyldes i første rekke høyere refusjoner fra andre kommuner, sykelønnsrefusjoner og at vi har fulgt opp rådmannens inntektsstopp høsten 2014.

Vi har brukt noe mindre utgifter på SFO, fordi vi i noen år har hatt tilbud om SFO til barn på mellomtrinnet. Det viktigste er likevel god budsjett disiplin i skolene.

5.5 Tjenesteområde 24 Barnehager

Barnehagene i Nome har høy kvalitet, både bygningsmessig, kompetansemessig og i forhold til fleksibilitet for barn og foreldre.

I motsetning til mange andre kommuner er ikke arealnormene noe problem i barnehagene, og bemanningsnormen blir fulgt dersom det er snakk om å utvide en avdeling.

Full barnehagedekning

I barnehagelovens § 8 står det: *Kommunen har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.*

Det kommunale og nasjonale målet om full barnehagedekning er nådd i Nome.

I 2014 hadde vi en nedgang på ca. 1,5 % fra 2013, slik at det høsten 2013 var 311 barn i barnehagene våre. I forhold til totalt antall barn i Nome kommune pr 01.07.14, har vi en nedgang på 2,3 %.

C. Barnehager - kvalitet (K) etter region, statistikkvariabel og tid			
0819 Nome	2012	2013	2014
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	87,6	89,3	87,0
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	70,1	73,2	71,1
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	99,5	99,5	97,5

Årsakene til dette er trolig bedre kontantstøtteordninger, og at vi har stramma inn på antall opptak. Barn står mye lenger på venteliste før de får plass.

Barnehageåret 2013-14 innførte vi kun to opptak, et hovedopptak i mars og ett supplerende opptak i oktober. Dette har gjort det lettere å planlegge, og det har gitt økonomisk gevinst. Vi har ikke ansatt nye personer i løpet av året bortsett fra på grunn av spesielle forhold. Dette har selvsagt redusert fleksibiliteten for foreldrene. En annen side ved det er at vi alltid har fulle avdelinger og lite å gå på.

C. Barnehager - kvalitet (K) etter region, statistikkvariabel og tid			
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	2012	2013	2014
0819 Nome	87,6	89,3	87,0
0821 Bø (Telem.)	94,1	95,9	90,0
0822 Sauherad	83,3	84,7	88,0

Sammenligner vi oss i MT, har vi samme utvikling som de to andre kommunene. Vi har færrest barn 1-2 år i barnehage i MT.

Kompetanseutvikling

Arbeidet med ledelse i barnehagen har fortsatt, og ordningen med økt felles planleggingstid for avd. ledere og ped. ledere gir resultater i tydeligere ledelse på avdelingen, og tryggere ledere.

Prosjektet *Barn som bekymrer*, ble startet i 2012 innen barnehagesektoren og satte fokus på det tverrfaglige samarbeidet og ansattes evne til å ta opp de vanskelige spørsmålene med foresatte. Barnehagene bruker handlingsveilederen og vi ser resultater av dette, både i forhold

til trygghet hos den enkelte ansatte for å ta den nødvendige samtalen, og kvaliteten på meldinger til barnevernet.

Den nødvendige samtalen er en metode for å bli bedre som ansatt til å ta opp vanskelige tema i samtaler med foreldre. Det kan gå på rus, barns atferd og andre forhold der en lett kan bli opplevd som å blande seg inn i personlige forhold i familien. De ansatte gir tilbakemelding på at det lettere går inn i slike samtaler nå enn tidligere. Det er utarbeidet et felles skjema for foreldresamtaler, som åpner for mer dialog enn skjemaene vi har benyttet tidligere.

Språkutvikling og bergrepslæring er et kontinuerlig satsingsområde. Vi har avsluttet prosjektet med NAFO om barnehagemyndighetens rolle i forhold til flerspråklige barn, og som et resultat av det oppgradert planen for språk og begrepsinnlæring i barnehagene.

Vi jobber for at hele personalet skal ha utdanning, enten som barne- og ungdomsarbeider eller barnehagelærer. Vi er i samarbeid med fagforeningene godt på vei med dette målet.

Leik er en grunnleggende aktivitet i barnehagene, og for barns utvikling språklig og sosialt. Arbeidet med dette startet i 2013 og fortsatte i 2014.

Vi gjennomførte kurs og veiledning i den enkelte barnehage om frileik og voksenrolla i forbindelse med leiken. Vi har brukt eksterne ressurser, som har gått inn og observert og veileda personalet. Det har vært gode tilbakemeldinger på dette i personalet. Leik er et område der det nå er gjennomført mer forskning og studier, slik at vi har et bedre fagspråk og mer evidensbasert arbeid med leik i barnehagen.

Ledelse:

En av lederne i barnehagen deltar på videreutdanning i ledelse i regi av BI. Hun er ferdig til jul 2015, og da har alle styrerne lederutdanning. Etaten har styremøter hver 14. dag, og vi har prøvd å gjøre møtene til lærende møter for å utvikle barnehagene i Nome.

Tidlig innsats er et tydelig mål i VIKTIG og RIKTIG. Barnehagene er gode på dette, og vi bruker fortsatt mye mer ressurser på spesialundervisning i skolen enn i barnehagen. Vi har endret opplegget for spesialundervisning, slik at det i liten grad er en til en, men styrking av avdelingen som helhet sammen med veiledning fra spesialpedagog og PPT. Vi har også barn med store behov som får et helhetlig opplegg i barnehage; samarbeid med helse er svært godt. Vi fortsetter samarbeidet med PPT for å fange opp barn med vansker så tidlig som råd.

Sosial kompetanse er et satsingsområde i VIKTIG OG RIKTIG. I barnehagene har vi løst dette bl.a. ved hjelp av programmet Steg for Steg, som handler om å kunne lese og tolke andres følelser. Dette er et kontinuerlig tema i barnehagene.

IKT i barnehagene.

I rammeplanen er dette nevnt som et viktig område. Plan for IKT, som vi laget i 2012 er i bruk, og vi har digitale tavler og nettbrett i alle barnehagene. De ansatte har vært flinke til å lære seg verktøyet, og å bruke det i hverdagen i barnehagen. Blant annet er det laget mange gode presentasjoner med lyd og bilder fra barnehagens hverdag. I IKT-planen ligger det også et punkt om kommunikasjon med foresatte. Barnehagene prøver ut tre måter å gjøre dette på: Barnehagen på Facebook, barnehage på Fronter, og mer offensiv og profesjonell bruk av hjemmesidene. Dette skal evalueres, slik at vi ser hva som gir best kontakt mellom foresatte og barnehage. Vi har i løpet av 2014 fått på plass gode trådløse nettverk i de fleste barnehagene, og investert i flere datamaskiner til de ansatte.

Kvalitet:

Det er ikke gjennomført noen brukerundersøkelse i barnehagene i 2014. Inntrykket er likevel at foreldre og barn er svært fornøyd med barnehagen sin. Skolene som tar imot 1.klassinger fra barnehagene, sier at de får barn som i mye større grad er klare både sosialt og faglig til å begynne på skolen. Det systematiske arbeidet med språk og sosial kompetanse ser ut til å bære frukter.

Omorganisering:

Høsten 2014 ble Helgen barnehage midlertidig lagt under styrer i Herregårdshavna barnehage. Kommunestyret vedtok i desember at dette skal være permanent. Det betyr at vi fra 01.01.2015 har fire barnehageenheter i Nome, fordelt på seks bygg.

Sykefravær

Det har vært høyt sykefravær i 2014, men noe bedre enn på slutten av 2013. Dette skyldes delvis epidemilignende tilstander i barnehagene i perioder, men også mange langtidssykemeldte og kronikere. Styrerne har en stor jobb med at mange ansatte har krav på en tilpassa arbeidssituasjon. Det meldes i liten grad fra ansatte at det er forhold på arbeidsplassen som er årsaken, men siden det er så høyt fravær går det utover restarbeidsmiljøet. Det er startet et tett samarbeid mellom personalavd., NAV, styrerne, skolekontoret og HTV for å bedre situasjonen.

Mat i barnehagene:

Den største satsingen og endring av barnehagenes virksomhet i 2014 var innføring av mat fra oppstart etter ferien i august. Styrerne og skole- og barnehagekontoret brukte mye tid i første halvår for å planlegge innkjøp, kostnader, meny og gjennomføring. Det ble sendt ut på anbud til kolonialforretningene i Ulefoss og Lunde, og kjedene kom med tilbud. Vi har fått en praktisk og god ordning med den lokale leverandøren, og ordningen med mat i barnehagen fungerer svært bra. I en høring før jul i barnehagene kom dette til uttrykk. Det meste er bra, men noen gir tilbakemeldinger på at det tar mer tid, og at det går over utetiden. Andre syns det er roligere måltider og mer fornøyde barn. Foresatte beskriver en mer positiv måltidssituasjon hjemme. Vi har tatt ca.150 000 av driftsbudsjettet i barnehagene til innkjøp av utstyr i forbindelse med innføring av matordninga.

Økonomi

Regnskapet for barnehagene viser et regnskap godt og vel i balanse- mindreforbruk på kr 381 000, eller + 1,1 %. Dette skyldes bla. at barnehagene i høst fulgte opp beskjeden fra rådmannen om innkjøpsstopp, god budsjettstyring generelt, og høye sykelønnsrefusjoner. Det viktigste, endringene av opptaksreglene til ett hovedopptak/ett suppl. opptak, har hatt positiv innvirkning, men vi vet ikke hvor mye. Vi ser at inntektssida er høyere enn budsjettet, delvis på grunn av inntekter fra foreldrebetaling for mat som kommer inn.

Det har vært et begrenset innkjøp over år, og det er nå behov for oppgradering av både materiell og utstyr i barnehagene.

Vi har et høyt utgiftsnivå i barnehagene, på grunn av store kostnader til nedbetaling av byggelån, leieavtaler og en desentralisert struktur.

Barnehagesektoren har en utfordring i at 93 % av budsjettet er lønn, det er svært lite driftsmidler.

Konklusjonen er likevel at barnehagene drives effektivt og kvalitativt svært bra. Vi har dyktige medarbeidere og en bemanning med høyt antall pedagoger. Dette gjør oss også attraktive når vi skal rekruttere nye ansatte.

Johan Søfteland
Skole- og barnehagesjef

6 Hovedansvar 3: Helse- og omsorgssektoren

6.1 Økonomi – totale rammer

	Beløp i hele 1.000 kr	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Andel av
		2013	2014	2014	i kr	budsj.
					2014	2014
3	Helse- og omsorgssektoren	173 768	177 418	180 404	-2 986	101,7
	Politisk ansvar: Oppvekst- og omsorgsutvalget					
	Overordnet budsjettansvar: Helse- og omsorgssjef					
	Består av flg. tjenesteområder:					
31	Etatsadministrasjon og fellestjenester	-13 615	-11 728	-11 503	-225	98,1
32	Helsetjenester	47 237	48 670	50 858	-2188	104,5
33	Institusjonstjenester inkl. kjøkkentjenester	50 859	48 074	51 800	-3 726	107,8
34	Hjemmetjenester	89 287	92 402	89 249	3 153	96,6

Generell kommentar til hele sektoren

Befolkningsframskriving fram til 2021 viser en nedgang i aldersgruppen 80-89, men en økning i aldersgruppen 90+ de nærmeste årene. Dette er merkbart ved at pasienter som får tildelt langtidsplass er stadig fysisk dårligere, og krever mer pleie og behandling. Noe har i tillegg et høyere forbruk av sjukehus tjenester enn landet for øvrig. Noe som igjen merkes når det gjelder antall ferdigbehandlede pasienter på sykehus.

Utvidelse av Bjervatun til 14 plasser har i løpet 2014 ikke medført at det er nok plasser tilgjengelig. Fra 2015 leies det to sjukeheimplasser i Bø kommune.

Behovet for ressurskrevende tjenester ble mindre i løpet av året, noe som medførte stillingsreduksjoner.

Det har vært et krevende år for mange avdelinger i HO-etaten. Nye brukergrupper og nye «diagnoser» medfører behov for økt kompetanse. Økt kompetanse for ansatte, generelt, og spesielt i forbindelse med samhandlingsreformen er prioritert. Det gjennomføres internundervisning på de fleste avdelinger. Undervisningen omfatter alle ansatte. Det gjennomføres nå etisk refleksjon på 10 arbeidsplasser, målet er at alle arbeidsplasser i HO gjennomfører etisk refleksjon. Strategisk kompetanseplan for HO-etaten er utarbeidet og følges opp med intern og ekstern kompetanseheving. Det gjennomføres systematisk hospitering på flere avdelinger på sjukehuset. Arbeidet med lærlinger er høyt prioritert, da dette gir muligheter for rekruttering av dyktige ansatte framover.

I den grad det lar seg gjennomføre får ufaglærte tilbud om helsefagutdanning.

Etaten har mange ansatte med lang erfaring og høy kompetanse, som gjør en svær god jobb.

Det er som regel mange kvalifiserte søkere når stillinger blir lyst ut.

Regnskap

Regnskapet for helse- og omsorgsetaten viser et merforbruk på ca. 3 mill. kr

Merutgifter til barnevern er på ca. 1,7 mill.kr. og merutgifter på sjukeheimen er på 3,7 mill. Legetjenesten har et mer forbruk på ca. 1,2 mill. kr
Hjemmetjenestene har samlet et mindreforbruk på ca. 3,1 mill. kr.

6.2 Tjenesteområde 31: Administrative og andre fellesfunksjoner

Samhandlingsreformen

I 2014 hadde Nome kommune utgifter til utskrivningsklare pasienter på kr. 868.000,-. Dette er en økning fra 2013. I tillegg har kommunen leid sjukeheimplasser i Bø for kr. 735.000.-

Kommunal medfinansiering for pasienter innlagt på sykehus avvikles pr. 01.01.2015
Forbruket av sykehustjenester viser en økning i 2014 og ligger over forbruket i Telemark. Det arbeides fortsatt mye i de respektive arbeidsgruppene ang. delavtaler med sykehuset. Avtalene er videreutviklet og evaluert i henhold til gjeldende planer.
Det er utarbeidet en felles avtale for hele Telemark innen psykiatri og rus.
Kommunene, sjukehuset og fylkesmann har utarbeidet en felles mal for helse- og sosialberedskapsplaner.

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering

Enheten skal ha en overordnet funksjon i forhold til (re)habiliteringsarbeidet i kommunen og skal også bidra til å sikre et helhetlig tilbud til pasienter og brukere. Enheten består av et koordineringsteam for voksne og et for barn.
Enheten skal ha generell oversikt over habiliterings/rehabiliteringsbehovet og samarbeider med 2.linjetjenesten.

Resultater og utfordringer

Det er 87 brukere som har koordinerte tjenester (31 barn og 56 voksne) fordelt på 33 koordinatører. 44 personer har Individuell plan.
Det samarbeides med Koordinerende enhet i spesialisthelsetjenesten for en felles forståelse av koordinatorrollen.
Det er et ønske å få andre etater/yrkesgrupper til å ta på seg oppgaven som koordinator. Spesielt gjelder dette skole, barneverntjenesten og PPT, da plikten til å skaffe koordinator ligger til kommunen og ikke bare til helse- og omsorg.

6.3 Tjenesteområde 32: Helsetjenester

Helsestasjon og skolehelsetjenesten

Området omfatter: Svangerskapsomsorg – Helsestasjonsvirksomhet til gravide, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjenesten i grunnskole, skolehelsetjeneste i videregående skole, helsestasjon for ungdom og for flyktninger, habilitering for barn, smittevern, psykisk helsearbeid for barn. Det er 6,7 årsverk tilknyttet helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Regnskap

Området er i balanse

Resultat og utfordringer

Avdelingen har også i 2014 deltatt i KS effektiviseringsnettverk. I den forbindelse har Nome registrert data manuelt og bidratt til bedre styringsinformasjon for skolehelsetjenesten sentralt. Det er gjennomført brukerundersøkelser for barn 0-5 år og for elever og foresatte på 3. og 9. trinn.

Elevene ved ungdomsskolene i Nome har gjennomført en nasjonal ungdomsundersøkelse, ledende helsesøster har koordinert dette arbeidet. Denne undersøkelsen bidrar til oversikt over helsetilstanden til ungdomsgruppen i kommunen. Dette arbeidet fortsetter i 2014/15 og følges opp av Tverrfaglig lederteam.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten har ansvaret for det psykiske helse- og rusarbeidet fra 0-18 år. Det er en økende forventning fra spesialisthelsetjenesten (BUP) at kommunen skal håndtere de fleste psykiske helseproblemer, og at BUP kun har et spesielt ansvar for barn/ungdom med alvorlige spiseforstyrrelser og ved mistanke om psykose.

Tre av helsesøstrene har etterutdanning knyttet til rusarbeid og barn av psykisk syke.

Kommunen fikk også etter søknad kr. 300.000 til å styrke skolehelsetjenestens rolle og ansvar i det forebyggende psykososiale arbeidet i grunnskolen. Dette arbeidet fortsetter i 2014.

Det er utarbeidet samarbeidsavtaler med andre instanser for å gi et best mulig tverrfaglig tilbud til barn og unge. Det arbeides for å få til gode samarbeidsrutiner spesielt med barnevernet.

Legetjenesten

Nome har 5 privatpraktiserende fastleger med avtale med kommunen. I tillegg 1 fastlønnet lege og 1 turnuslege. Kontoret har hjelpepersonell tilsvarende 3,5 årsverk. Nome samarbeider med Bø og Sauherad om kommuneoverlege og smittevernlege.

En gjennomgang av fastlegeordningen i Midt – Telemark viste at en forholdsvis stor andel av Nome og Sauherads innbyggere har fastlege i Bø. Dette har resultert i at de tre kommunene har inngått et samarbeid om fastlegenes listeplasser.

Regnskap

Merforbruk ca. 1,2 mill. kr.

Årsaker: Redusert inntjening vikarlege og lønnsutgifter ca. kr. 620.000,-

Vikarutgifter ca. kr 180.000,-. Utgifter i forbindelse med nytt datasystem ca. kr. 250.000,-

Økte utgifter til legevakt kr. 150.000,-

Resultat og utfordringer

Det har vært et utfordrende år for legetjenesten, med sykefravær og mangel på vikarer.

Det har i tillegg vært store utfordringer med fagprogrammet som ikke fungerte godt nok. (Programmet skiftes ut i begynnelsen av februar 2015.)

Aktiviteten på legekontorene er stor. Dette gjelder også øyeblikkelig hjelp.

Det har vært krevende å innføre ny forskrift for fastleger, med krav om kort ventetid ved timebestilling og krav om responstid på telefonhenvendelser. Det er et mål at flest mulig bestiller time via SMS.

Arbeidet med å klargjøre arkivmateriale eldre enn 10 år for videre lagring på Kongsberg har krevd mye ekstra ressurser.

Sykefraværet blant hjelpepersonell var også høyt. Det er til tider vanskelig å få både legevikarer og kvalifiserte helsesekretærvikarer.

Det er montert informasjonsskjermer på venterommene for å gi best mulig informasjon om legetjenesten.

Fysio- og ergoterapitjenesten

Avdelingen har 4 årsverk kommunalt ansatte fysioterapeuter og 2 ergoterapeuter. Det er i tillegg 3 årsverk privatpraktiserende fysioterapeuter med driftstilskudd fra kommunen.

Tjenesten har mottatt midler fra Helsedirektoratet, og deler av midlene har gått til å styrke tjenesten med en 40 % stilling.

Regnskap

Avdelingen har et mindreforbruk på 65.000

Resultat og utfordringer

Avdelingen har hatt et ustabil år personalmessig på grunn av permisjoner. Behovet for vikarer har vært stort.

Fysioterapi og ergoterapi utføres på sjukeheimen i form av behandling/opptrening og enkel rehabilitering av pasienter. Samarbeid med personalet, veiledning ifht til aktivisering av pasienter og hjelpemiddelformidling.

Generelt har fysioterapien på sjukeheimen vært preget av dårlige pasienter med behov for langtidsplasser, det er lite potensiale for rehabilitering.

Det er gjennomført gruppevirksomhet med fallforebyggende grupper på Ringsevja og Lundetunet, Bevegelsesgruppe, KOLS/diabetes/hjerte på Dagsrud. Bassenggrupper for voksne og barn. I tillegg behandles også pasienter individuelt på Dagsrud og i hjemmet

Gruppevirksomhet:

	Antall deltakere	Tid pr uke
Fallgruppe Ringsevja	24	45 min x 2
Fallgruppe Lundetunet	21	45 min x 2
Bevegelsesgruppe Dagsrud	15	60 min x 1
Bassenggruppe voksne/barn	15	60 min x 1
Friskliv	25	90 min x 2

Det er gjennomført en rekke kurs og fagdager i avdelingen for å øke kompetansen. Midler fra helsedirektoratet har finansiert disse kursene.

Hverdagsrehabilitering: Målet er å fremme eldres mulighet og evne til å klare seg selv i sitt eget hjem. Det har vært stor interesse for dette arbeidet blant annet fra Helsedirektoratet og KS. Kommunen fikk innvilget kr. 300.000,- i tilskudd fra Helsedirektoratet.

Totalt 19 brukere har fått tilbud om hverdagsrehabilitering, 16 brukere har hatt positiv effekt av tiltaket. Brukerne er mer fornøyde og i bedre form enn før. De har oppnådd lavere risiko for framtidig funksjonstap og behov for sjukeheims innleggelse.

Det er nå fokus på nye brukere eller eksisterende brukere av hjemmetjenesten som søker om flere tjenester. Målet er å forebygge ytterligere tjenestebehov. Forebygging er et kjernemål i hverdagsrehabilitering.

Det arbeides med å implementere hverdagsrehabilitering som en større del av hjemmetjenestens arbeidsområde og det er gjennomført internundervisning. På den måten kan fokus på hverdagsrehabilitering ha ringvirkninger utover teamets brukere. Teamet skal bidra til god kartlegging og vurdering av tjenestebehov i samarbeid med hjemmetjenesten

Antall aktive brukere som får hjelpemidler fra NAV hjelpemiddelsentral er økende.

Oversikten under viser hjelpemidler formidlet gjennom NAV hjelpemiddelordning, i tillegg kommer det som er utlånt fra lokalt lager (enklere hjelpemiddel).

Hjelpemidler:

	Antall aktive brukere	Antall hj.m. utlevert
2011	824	1673
2012	812	1354
2013	812	1345
2014	923	1574

Det er en utfordring å kunne følge opp pågangen av nye oppgaver innen forebygging og rehabilitering som er pålagt kommunen i henhold til diverse samhandlingsavtaler med sykehus. Særlig er det utfordrende å finne en god løsning når det gjelder barn, arbeidsmengden er stor og sakene er kompliserte. Det vil bli utarbeidet en plan for (re)habilitering i 2015.

Barneverntjenesten

Midt-Telemark barneverntjeneste fikk tilført en halv stilling fra mai 2014, og har nå 15,7 årsverk fordelt på 1 leder, 1,5 merkantil og 13,2 fagstillinger.

Fagrådet:

Fagrådet består av en representant for hver kommune (etatsjef). Barnevernet er representert ved leder, som også fungerer som sekretær. Fagrådet skal ha møter min. 4 ganger pr. år. For 2014 er det avholdt 4 møter.

Regnskap

Det er et merforbruk på området på ca. 1,7 mill. Årsaken er merutgifter til fosterhjem og institusjoner. Administrasjonen har overholdt sitt budsjett.

Resultater og utfordringer

Barneverntjenesten har for 2014 hatt en noe variert personalsituasjon. Våren 2014 var sykefraværet lavt, men har vært økende utover høsten. Totalt lå sykefraværet for hele året på 11 %. Et par korttidssykemeldinger har vært jobberelaterte.

Hele personalet har hatt tilbud om veiledning ved enkeltsamtaler, og det har vært avsatt en dag til felles veiledning for hele kontoret. Dette er viktig i forhold til den enkelte ansatte, da man vet at arbeidet i barnevernet medfører store belastninger. Veiledning i håndteringen av alvorlige saker og hvordan man skal bearbeide dette, er viktig som et forbyggende tiltak mot sykefravær og utbrenthet.

De fleste har deltatt på forskjellige kurs som bidrar til økt kompetanse i arbeidet med omsorgssvikt, vold, rus og systematikk i barnevernets undersøkelsesarbeid.

I 2014 er det fortsatt utfordringer med å følge opp alle saker på en tilfredsstillende måte.

Barneverntjenesten fikk styrket bemanning med en halv stilling ved statlige midler i 2014, noe som har vært positivt for kontoret. Saksmengden hos barneverntjenesten er generelt stor, og alvorlighetsgraden i sakene øker. Dette sammen med at det ofte må brukes tolk, gjør at mange av sakene er veldig kompliserte og tidkrevende.

Det har vært lagt ned en del arbeid i å rekruttere tilsynsførere, noe som har gitt resultater. Pr 31.12.14 er det kun 4 som mangler tilsynsførere. Det er rekruttert 2 nye som kan begynne når papirene er i orden.

Det er 13 fristoverskridelser i forhold til gjennomføring av undersøkelser og 1 fristoverskridelse på gjennomgang av meldingene.. Noe av årsaken er høyt sykefravær, kompliserte og krevende saker og innhenting av nødvendig dokumentasjon.

Meldinger til barnevernet.

	Bø				Nome				Sauherad			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Melding	44	49	43	69	71	65	68	72	49	46	35	30

Barn med tiltak pr. 31.12 (inkludert barn under omsorg og tiltak for ungdom over 18 år)

	Bø				Nome				Sauherad			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Tiltak	53	61	64	51	68	105	96	49	30	51	40	23

Det arbeides nå mer intensivt i undersøkelsesperioden, slik at saker raskere kan avsluttes og mindre alvorlige saker avsluttes raskere. Dette har ført til en nedgang i antall barn med tiltak.

Barn i fosterhjem pr. 31.12.14

	Bø				Nome				Sauherad			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Foster hjem	14	18	18	17	14	21	21	30	10	9	13	12

I tillegg kommer barn som er akutt plassert i beredskapshjem, hvor barnevernet tenker å fremme sak om omsorgsovertagelse til fylkesnemnda. Pr 31.12.14 er det 6 barn for Bø, 0 for Nome og 0 for Sauherad.

Psykisk helsearbeid

Avdelingen har nå 6,68 årsverk. En ruskonsulentstilling på 100 % er overført fra NAV og en ruskonsulent 100 % stilling finansieres fra prosjektmidler. I tillegg kommer bofellesskapet med 12 årsverk som er organisert under psykiatritjenesten, totalt 18,68 årsverk.

Arbeidet som utføres er variert, og består av samtaler og veiledning til praktisk bistand for at brukerne skal fungere best mulig i samfunnet. Tjenestene skal være lett tilgjengelige, fleksible og tilrettelagt for den enkelte bruker.

Ansatte i tjenesten gir veiledning og undervisning til andre ansatte i kommunen om voldsreducerende tiltak og oppfølging etter voldelige episoder.

Psykiatritjenesten har hatt tilsyn fra arbeidstilsynet i 2014. Det var ingen varsler om pålegg etter tilsynet.

Regnskap

Mindreforbruk på ca. kr. 650.000,-

Innsparing på lønnsutgifter har latt seg gjennomføre med bakgrunn i endrede behov i bofellesskapet.

Resultat og utfordringer

Det er 264 registrerte brukere av psykisk helsearbeid. Disse personene har variert grad av oppfølging, fra besøk flere ganger pr. dag til støttesamtaler ca. hver 14 dag. 79 personer har kroniske lidelser. 63 personer er registrert med rusutfordringer. Alderen er fra ca. 10-90 år.

Den største gruppen av brukere er mellom 18-50 år. De øvrige helse- og omsorgstjenestene yter også tjenester til flere i denne gruppen. Det er opprettet 30 ansvarsgrupper for mennesker med langvarige psykiske lidelser, der psykiatritjenesten har en koordinatorrolle. Det er utarbeidet 15 individuelle planer for mennesker som har en alvorlig psykisk lidelse. Det arbeides systematisk med dokumentasjon, men det er vanskelig å prioritere denne oppgaven i en travelt hverdag. Krav til dokumentasjon er stort, og til tider blir ikke dette arbeidet prioritert godt nok.

18 personer med ulike psykiske/fysiske lidelser bor nå i bofelleskapet på Ringsevja. Brukerne gir uttrykk for at de trives godt. Personalet viser et stort engasjement for brukernes beste. Sykefraværet er lavt noe som kan ha sin bakgrunn i trivsel og engasjerende arbeid. De faglige utfordringene er store, men fokus er på hva som er det beste for brukerne.

Bofelleskapet består nå av 18 leiligheter og er flyttet til en annen del av Ringsevja. For å gjennomføre flyttingen medførte dette et krevende arbeid for psykiatritjenesten og hjemmetjenesten. De ansatte gjennomførte dette arbeidet i samarbeid med brukere og pårørende på en svært god måte. Bofellesskapet er også en viktig arena hvor mange pasienter treffes for sosialt samvær, dette skjer på dag og kveldstid. Røde Kors er en aktiv samarbeidspartner og har nettverksguide for flere brukere, de er også delaktige i å planlegge å arrangere verdensdag for psykisk helse. I tillegg arrangerer de kurs.

25 brukere benytter seg av dagtilbudet på Ringsevja hver onsdag. Tilbudet er variert og brukerne uttrykker at de trives. Fra 10 til 20 brukere benytter tilbudet fra gang til gang. Frivillige er med på å øke kvaliteten på dette tilbudet. Lokalforening/Mental helse Nome driver et godt arbeid i kommunen, de er med i planlegging av nye tilbud, og delaktig i flere av kommunens tilbud. Foreningen har i tillegg flere egne arrangement.

Kriseteamet møtes med jevne mellomrom og har vært involvert i 4 saker. I flere av sakene har det vært mange personer involvert. Noen følges opp i korte perioder, andre har blitt fulgt opp over lang tid. Brukerne har ofte behov for tverrfaglige tjenester.

6.4 Tjenesteområde 33: Institusjonstjenester

Programområdet omfatter Nome sjukeheim med fellesavdeling og felleskjøkken.

Sjukeavdeling, skjermet avdeling og bo- og behandlingsavdeling.

Nome sjukeheim har 71 pasientrom og et belegg på 74 personer. 3 rom på korttidsavdelingen brukes som dobbeltrom.

Gjennomsnittsykefravær er på ca. 13 %.

Sjukeheimen tar imot stadig dårligere pasienter med store pleie- og behandlingsbehov.

Skjermet avdeling tar imot et økende antall pasienter med stort behov for ekstra skjerming og miljøterapi. Sjukeheimen opplever at det nå stilles krav til behandling og oppfølging som for inntil få år hørte hjemme på sykehuset. Dette fører til økte utgifter til medisiner og nødvendig medisinskteknisk utstyr. For å sikre best mulig legemiddelhåndtering er det startet en prosess for innføring av Multidose.

Resultat og utfordringer

Bruttoutgifter pr. plass ved Nome sjukeheim er fortsatt noe billigere enn gjennomsnitt for landet, på tross av merutgifter til lønn og utgifter i forbindelse med Samhandlingsreformen.

Årstall	Nome	Bø	Sauherad	Kst.gr.11	Telemark	Landet
---------	------	----	----------	-----------	----------	--------

2013	924.000	939.000	896.000	907.000	986.000	940.000
2014	970.000	1.001.000	1.068.000	934.000	992.000	976.000

Liggedøgns statistikk.

Tall foran skråstrek er tall for 2014. Tall bak skråstrek er tall fra 2013

	Plasser	Liggedøgns-kapasitet	Antall liggedøgn	Belegg i %	Ledig (%)
Bo-behandl	19	6935	6851/6690	98,79/96,47	1,21/3,53
Sykeavd.	30	10950	10852/10759	99,11/98,26	0,89/1,74
Skjermet	25	9125	8699/8882	95,33/97,34	4,67/2,66
Sum/snitt	74	27010	26785/26485	96,56/98,06	1,94

Statistikken viser en nesten optimal ressursutnyttelse på sykeavdelingen og Bo- og behandling. Nedgangen på skjermet avdeling skyldes at pasient med behov for ekstra skjerming har disponert to rom.

I tillegg har etaten hatt behov for å leie 2 rom i Bø i 275 døgn.

Bo- og behandlingsavdelingen har 16 pasientrom, men 3 av rommene på behandlingsavdelingen brukes som dobbeltrom. Avdelingen har derfor 19 sengeplasser. I 2014 har en av de 7 korttidsplassene kontinuerlig vært brukt til gratis avlastningsopphold for 2-3 pasienter. De 6 resterende korttidsplasser har i lange perioder vært tildelt pasienter med langtidsopphold. Det har derfor vært meget vanskelig å ta imot hjemmeboende med behov for korttidsopphold, samt utskrivningsklare pasienter fra STHF. En del pasienter med demens, har også måttet dele rom med en annen pasient. Dette er meget krevende

Antall heldøgns beboere i institusjon etter kjønn og alder 31.12.2014

Tall i parentes er fra 2013

Alder	Menn	Kvinner
50-66	3 (1)	1(2)
67-74	4 (4)	5 (4)
75-79	2 (3)	3 (4)
80-84	7 (6)	5 (9)
85-89	3 (1)	15 (18)
90 år og over	6 (7)	19 (13)
Sum	25 (22)	48 (50)

Antall opphold fordelt på tjenestetype. 2014/13-12-11-10-09

Tjenestetype	Antall opphold
Avlastning i institusjon	34/35/17/10/13/21
Korttids./rehabilitering	37 /50/65/46/49/41
Korttidsopphold annet	5/7/4/3/6/7
Korttids. Utredning/behandling	61/60/56/35/29/56
Rullerende korttidsopphold	2 /4/12/11/28/24
Langtidsopphold	36 /33/41/43/28/48

Å gi avlastningsopphold til pårørende som gjør en stor jobb er svært viktig. Antallet har vært økende de to siste årene. Disse oppholdene er gratis.

Antall korttidsopphold for rehabilitering er synkende. Dette er stort sett pasienter som kommer fra STHF. At tallet synker viser hvor dårlige mange av disse pasientene er. De

tildeles et korttidsopphold for utredning, som i de fleste tilfeller resulterer i et langtidsopphold.

Antall rullerende korttidsopphold har blitt lavere de siste årene etter innføring av Samhandlingsreformen. Dette er bekymringsfullt. Mulighet for jevnlig forutsigbare korttidsopphold er viktig for at brukerne kan bo hjemme lengst mulig. Dette har vært vanskelig fordi plassene stort sett har vært brukt til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus samt langtidspasienter.

Før langtidsopphold innvilges tildeles pasienten et utredningsopphold.

Den store økningen i utredningsopphold er et uttrykk for at mange av pasientene generelt er dårligere enn tidligere ved tildeling av plass.

Det oppleves stadig mer krevende med dobbeltrom til korttidspasienter. Stadig flere pasienter med korttidsopphold er demente, som helst ikke bør dele rom med andre.

Med tanke på god utnyttelse av plassene er det viktig at korttidsplassene stort sett kun er belagt med pasienter som har fått tildelt korttidsopphold.

Skal sjukeheimen og hjemmetjenesten drive aktiv rehabilitering med det mål at pasientene kan bo lengst mulig hjemme krever det minimum 7 korttidsplasser.

Til tider har nesten alle korttidsplasser vært opptatt av pasienter som er tildelt langtidsopphold.

Det registreres også et økende behov for en egen mindre enhet for pasienter med stort behov for skjerming.

Sjukeheimens ansatte blir stadig bedre til å dokumentere i fagsystemet Profil. Arbeidet med å revidere/lage nye praktiske prosedyrer i håndbøkene fortsetter som en kontinuerlig prosess.

Sjukeheimens ansatte og ledere melder og behandler evt. avvik elektronisk i Profil.

Tilsynslege og institusjonsleder går månedlig gjennom alle avvik. Dette er med på å sikre kvaliteten og fungerer godt.

Det er et mål å unngå å fatte tvangsvedtak på sjukeheim, arbeidet med å fatte nødvendige vedtak kvalitetssikres. Det er imidlertid fattet få vedtak.

Bruk av elektroniske meldinger mellom fastlege/hjemmetjenesten/fysio- og ergoterapeut og sjukeheimen har økt. Dette medfører kvalitetssikring av utveksling av meldinger.

Regnskap

Sjukeheimen har et merforbruk på ca. 3,7 mill.

2 mill. dekkes inn av tilskudd til ressurskrevende tjenester. Ca. 900.000,- skyldes utgifter til ressurskrevende tjenester det ikke gis tilskudd til. 400.000,- er utgifter til medisiner og utstyr i forbindelse med samhandlingsreformen.

6.5 Tjenesteområde 34: Hjemmetjenester

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleie/hjemmehjelp i Ulefoss og Lunde, Bjervatun alderspensjonat, bofelleskapene samt Lundtunet og Ringsevja aktivitetssenter.

Tjenestene som blir gitt i bofelleskapene er i endring, brukerne blir eldre og får større behov for flere og sammensatte tjenester. Det er også flere og flere yngre som etablerer seg i egne boliger med behov for tjenester/tilsyn.

I hjemmesykepleien er det flere yngre brukere med kroniske og langvarige behov, noe som kan medføre økte utgifter til hjemmesykepleie i årene framover.

Regnskap

Hjemmetjenestene viser et samlet mindreforbruk på ca. 3,1 mill. kr.

Hjemmesykepleie og hjemmehjelp, Ulefoss har et mindreforbruk på ca. 2,7 mill. kr.

Dette skyldes endringer i behovet for ressurskrevende tjenester.

Bjervatun har et mindreforbruk på ca. kr. 700.000. Årsaken er at Bjervatun ikke ble utvidet til 14 plasser før i juni 2014. Det er et lite merforbruk i noen bofellesskap, Vesleheimen har et merforbruk på kr. 245.000,- Dette skyldes økte lønnsutgifter. Tyrivegen har et mindreforbruk på ca. kr. 300.000,- Eidsbygda og Olastua har hatt felles ledelse og må sees under et. Merforbruk på ca. 110.000 på Ringsevja skyldes økte utgifter til energi.

Resultater og utfordringer

Hjemmesykepleien, spesielt på Ulefoss har hatt et krevende år. Det er gjennomført en nedbemanning på ca. 7 årsverk grunnet redusert behov for ressurskrevende tjenester og avvikling av et respiratorteam. Det er 3 ansatte som i løpet av året har gått av med pensjon.

Her er deler av stillingene spart inn, og ellers tildelt andre som har ønsket økt stilling.

Utdeling av medikamenter til LAR brukere (Legemiddelassistert rehabilitering) er i perioder krevende, det er utfordrende å få til tverrfaglig samarbeid og samarbeid med 2. linjetjenesten som gir kontinuitet rundt brukerne. Det er satt i gang et arbeid for få bedre prosedyrer rundt dette arbeidet.

Det har gjennom året vært gjennomført en stor grad av opplæring av ansatte. Dette er helt nødvendig for å møte de nye utfordringene som hjemmetjenesten møter.

En stadig økende andel av brukere har kognitiv svikt som gjør det utfordrende å skape en trygg ramme. Det er viktig med et nært samarbeid med pårørende og muligheter til å gi et dagtilbud, slik at pårørende får avlastning.

Mangelen på korttidsplasser gir utslag med flere/tyngre oppgaver i hjemmesykepleien, og det medfører mindre avlastning for ektefeller /pårørende. Flere av hjemmesykepleiens brukere har oppholdt seg på sykehus etter ferdigbehandling p.g.a. mangel på sjukeheimplasser. Det merkes også at det er færre rehabiliteringsplasser tilgjengelig i regi av sykehuset.

Hjemmesykepleien merker effekten av arbeidet til hverdagsrehabiliteringsteamet noe som oppleves svært positivt. Ansatte i hjemmesykepleien arbeider som hjemmetrenere med økt innsats hos brukere i kortere perioder.

Tendensen er flere brukere med sosiale vansker, rus og psykiatri. Det kommer også flere yngre brukere med sammensatte behov. Stadig flere alvorlig syke mennesker, med til dels kompliserte medisinske problemstillinger, ønsker å få være hjemme. Dette krever mye ressurser, både økonomisk og faglig.

I følge KOSTRA tall er det flere yngre i Nome som mottar hjemmetjenester enn sammenlignbare kommuner.

Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innb. 0-66 år

Årstall	Nome	Bø	Sauherad	Kst.gr.11	Telemark	Landet
2014	46	23	10	25	24	19

Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innb. 67-79 år

Årstall	Nome	Bø	Sauherad	Kst.gr.11	Telemark	Landet
2014	106	52	69	79	68	68

Bofellesskap for funksjonshemmede

Hjemmetjenesten administrer 5 bofellesskap: Tyrivegen i Lunde, Eidsbygda, Olastua, Vesleheimen på Dagsrud og Bergvoll på Ulefoss

Det er ca. 50 personer med psykisk utviklingshemming som bor i bofellesskap/omsorgsboliger. Det er stor forskjell på alder og behov for tilsyn. Alderen på brukerne tilsier et dårligere funksjonsnivå og større bistandsbehov. Spesielt merkes økt behov for tjenester på natt, noe som medfører økte kostnader. Noen blir etter hvert svært pleietrengende, og får behov for mer medisinsk oppfølging, hjemmesykepleien er da en viktig samarbeidspartner.

Resultat og utfordringer

Målet er å gi beboerne trygge og gode tjenester med kvalitet.

Det kommer etter hvert nye og yngre personer inn i bofellesskapene. Dette medfører omlegging av tjenestene og faglige utfordringer for personalet.

Det er ansatte med svært lang erfaring og mye kunnskap som arbeider i bofellesskapene, det medfører at kompliserte og krevende oppgaver stort sett løses på en god måte.

Tilbud om aktiviteter på dagtid gis i samarbeid med A/S KanJa avd. TAS. Tilbudet er spesielt tilrettelagt for den enkelte bruker, og det er med følgepersonell fra boligene. Dette fungerer godt og fører til et tett samarbeid med TAS. Aktiv fritid for brukerne er en viktig målsetting, og den enkelte ansatte tar aktivt del i planlegging og gjennomføring av turer og aktiviteter. Brukerne har også tilbud om ferie og dagsturer.

Bo- og aktivitetssenter

Servicesentrene på Lundetunet og Ringsevja er viktige og populære møtesteder som er med på å gi gode tilbud til de som har behov for å være sammen med andre. Ansatte i hjemmetjenesten opplever ofte at eldre føler seg ensomme.

Lag, foreninger og brukergrupper er aktive på sentrene, det arrangeres eldretreff, diverse fester og tilstelninger. Det er også faste kvelder med bridge, steinsliping, seniordans, strikking, lesesirkel osv.

Mye arbeid på sentrene blir utført av frivillige, som legger ned mange timer for å holde kafédriften og andre aktiviteter i gang. Det merkes imidlertid at det er vanskeligere å «skaffe» frivillige til dette arbeidet.

Ellen Moen

Helse- og omsorgssjef

7 Hovedansvar 4: Biblioteksektoren

7.1 Økonomi – totale rammer

	Beløp i hele 1.000 kr	Regnska p 2013	Budsjett 2014	Regnska p 2014	Avvik i kr 2014	Andel av budsj. 2014
4	Biblioteksektoren	2 077	2 224	2 224	0	100,0
	Politisk ansvar: Styret for Telemarksbiblioteket					
	Overordnet budsjettansvar: Biblioteksjefen					

Kommentarer til regnskapet

Nome kommune utreder samtlige driftsutgifter for Telemarksbiblioteket – med refusjon fra fylkeskommunen. Nettobudsjettet for Nome i Telemarksbiblioteket var i 2014 på 2,249 mill. inkludert et engangsbeløp til meråpent bibliotek i Lunde og inventar til biblioteket på Ulefoss på kr. 150.000. Regnskapet viser ingen avvik i forhold til vedtatt budsjett.

Hovedmål og utfordringer

Folkebibliotekavdelingene i Ulefoss og Lunde skal være sentra for litteratur og litterære og kulturelle opplevelser. Bibliotekene skal være synlige, attraktive, sosiale og kulturelle møtesteder for innbyggerne – og være læringsarenaer med et lavterskeltilbud, åpent for alle, godt forankret i politiske fora. Revidert biblioteklov trådte i kraft 1. januar 2014. I den ligger nye krav til bibliotekenes virksomhet. Nå skal bibliotekene drive aktiv formidling og være et sted for uavhengig samtale og debatt. Nome folkebibliotek har behov for økte ressurser for å beholde dagens åpningstider, for å kunne drive aktiv formidling og være aktiv med arrangementer til alle aldersgrupper. Biblioteket har også behov for mer ressurser til innkjøp av medier. Fra 2015 legges kulturrådets fordeling av eksemplarer i innkjøpsordningen om. Nå får kommuner antall eksemplarer kun etter innbyggertall. Nome folkebibliotek vil med denne ordningen få ett sett for voksne og to for barn. I 2014 hadde vi to sett av hver. Dette vil forverre en allerede alvorlig situasjon når det gjelder bibliotekets medietilbud.

Generelt om virksomheten

Telemarksbiblioteket drives som en **interkommunal virksomhet** (kommunelova § 27) med et felles styre, med medlemmer valgt av fylkeskommunen og kommunen – og etter Lov om folkebibliotek. Dette er i samsvar med avtale inngått mellom Telemark fylkeskommune og Nome kommune av 1991. I følge avtalen utreder Nome kommune 33 % og Telemark fylkeskommune 67 % av utgiftene til fellesoppgaver, mens fylkeskommunen og kommunen hver for seg utreder utgifter til rene fylkeskommunale/kommunale oppgaver vedr. drift, utstyr og stillinger. Telemarksbiblioteket har et styre på 7 medlemmer med personlige varamedlemmer. Annenhver valgperiode skal bibliotekstyret ha 3 (2) medlemmer fra Telemark fylkeskommune og 2 (3) fra Nome kommune. 2 styremedlemmer blir valgt av de ansatte i biblioteket. (Jfr. Lov om tilsattes representasjon i off. virksomheters styrende organer). Funksjonstida følger den kommunale valgperioden.

Styret for valgperioden 2011-2015: Valgt av fylkeskommunen: Jørund A. Ruud (A), Peri-Ilka Tincman (A) (*fritatt for styrevervet, vara Britt G. Tobro (A) møter resten av perioden*), Tone Arntzen (Krf) (*fritatt for styrevervet, nytt medlem Åshild dalene (KrF)*). Valgt av kommunen:

Tormod Halvorsen (A), Mona Hellestad (Sp). Valgt av de ansatte: Kristin Kleppo Grøndalen, Gro Kabbe.

Ved Telemarksbiblioteket jobbes det aktivt og systematisk med helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i henhold til lover og forskrifter. Det er blant annet gjennomført medarbeidersamtaler med oppfølgingssamtaler, månedlige personalmøter og et personalseminar. Årsverk pr. 31.12.2014: 8,27 fylkesbiblioteket, 2,89 folkebiblioteket. Sykefraværet var i 2014 for ansatte ved Telemarksbiblioteket på ca.1.5%.

Virksomheten vil kontinuerlig følge opp HMS-arbeidet i samarbeid med verneombud blant annet ved oppfølging av gjennomførte vernerunder og utarbeiding av ROS-analyse.

7.2 Nøkkeltall

	2013	2014		2013	2014
Tilvekst bøker	1.392	1.609	Utlån	79.955	50.329
Tilvekst AV-media	272	257	Antall besøk	33.891	31.600
Bokbestand	31.864	29.884	Bestand andre media	5.758	5.824

Utlån pr. innbygger 2014: 7,6, gjennomsnitt Telemark (2013): 4,9, på landsbasis (2013): 4,7. Besøk pr. innbygger 2014: 4,8, gjennomsnitt Telemark (2013): 4,2, på landsbasis (2013):4,1

Utlån og besøk i Nome folkebibliotek er over landsgjennomsnittet. Dette har sammenheng med at Nome folkebibliotek er vertsbibliotek for fylkesbiblioteket som har store samlinger og et godt fagutdannet personale. Når det gjelder den tilsynelatende store nedgangen i utlån så skyldes det trolig at det tidligere har skjedd en dobbeltføring av utlån ved fylkes- og folkebiblioteket.

7.3 Tilbud og tjenester

(Viser til «Verksemdsplan 2014»)

I 2014 bevilget Nome kommune kr. 150.000 til to ulike tiltak ved biblioteket: Meråpent bibliotek i Lunde og fornyelse av noe inventar på Ulefoss. Meråpent bibliotek i Lunde ble åpnet av ordføreren 1. desember. Nå kan alle innbyggere over 18 år registrere seg som brukere av selvbetjent bibliotek og publikums tilgang til lokaler og samlinger i Lunde er blitt svært god. Nytt inventar til biblioteket på Ulefoss var nødvendig og vi har fått fornyet sitteplasser og bord flere steder i lokalene.

Til voksne: I tillegg til en stor samling fysisk materiale ble det høsten 2013 mulig å låne e-bøker ved biblioteket. Utlånet av e-bøker har økt i 2014 og flere titler kommer til. Det har videre vært avholdt 9 arrangementer for voksne med til sammen 64 deltakere. Et nytt tilbud er en månedlig lesesirkel startet opp etter initiativ fra en av brukerne av biblioteket. Det er gitt flere omvisninger og informasjon om bibliotekjentene til flyktninger og asylsøkere og 10 leseombud er aktive ved ulike institusjoner i kommunen. I tillegg har det vært avholdt flere utstillinger av foreninger og kunstnere.

Til barn og ungdom: Kultur- og litteraturtubudet til barn og unge er et prioritert område med stor aktivitet. Tilbudet omfatter blant annet faste bokomtaler i *Kanalen*, bokgaver til barn,

eventyrstunder for barnehager og bokprat for skoleklasser. I tillegg arrangeres det barnebokuke i samarbeid med skole- og barnehageetaten og det klargjøres på forespørsel bakkasser til barnehager og skoler. Antall deltakere på arrangementene for barn var i 2014 ca. 500. Sommeren 2014 ble det for andre gang arrangert en felles lesekonkurranse i alle kommunene i Telemark. Det var ca. 100 deltakere i Nome og de leste til sammen ca. 1.450 bøker!

Biblioteket har aktivt tatt del i ulike arrangementer i Nome, blant annet ved å ha lørdagsåpne bibliotek, være til stede på handelsstandens tiltak i kommunen- og profilere bibliotekene som en viktig kulturinstitusjon i Nome. Ordførertreff er gjennomført ved begge avdelingene. På biblioteket har innbyggerne tilgang til offentlig informasjon i papirformat og i digitalt.

Tove Fjerdingstad
Fylkesbiblioteksjef

8 Hovedansvar 5: Kultur- og næringssektoren

8.1 Økonomi – totale rammer

Beløp i hele 1.000 kr		Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Andel av
		2013	2014	2014	i kr	budsj.
					2014	2014
5	Kultur- og næringssektoren	11 557	10 580	10 612	-32	100,3
	Politisk ansvar: Utviklingsutvalget					
	Overordnet budsjettansvar: Kultur- og næringssektoren					
	Består av flg tjenestoområder:					
51	Kulturadministrasjon og fellestjenester	2 749	2 604	2 764	-160	106,1
52	Kulturminnevern og museer	838	773	772	1	99,9
53	Nome kulturskole	2 345	2 295	2 125	170	92,6
54	Kulturtiltak barn/unge og funksjonshemmede	1 373	1 331	1 282	49	96,3
55	Andre kulturaktiviteter	2 040	1 385	1 384	1	99,9
56	Reiseliv	327	501	586	-85	117,0
57	Næring	1 885	1 691	1 699	-8	100,5

Generelle kommentarer til området

Kultur- og næringsområdet har i 2014 gått tilnærmet i balanse. Regnskapet viser et forbruk på kr 10 612 000,- mot et budsjett på kr 10 580 000,-. Overforbruk skyldes i stor grad tiltak som er spilt inn gjennom plan og økonomimeldinger i 2014. Området har et negativt avvik på kr 32 000,-. KN etaten har jobbet kontinuerlig og målrettet med å forbedre egen budsjettkontroll og det er viktig for oss å vise at dette arbeidet har ført frem. Det er fortsatt behov å skjerpe egne rutiner da enkelte områder også i 2014 har for store avvik. 2014 var et spesielt år – der Nome kommune både markerte egen 50 års bursdag – og også markerte Grunnlovsjubileet på en markant og god måte. Nome kommune vedtok i 2010 den strategiske planen Kulturens Kraft som legger føringer på Kultur- og næringssektorens arbeid i den kommende fem års perioden. Planen vil bli rullert i 2015.

Rapportering på måloppnåelse jfr. budsjett 2014:

1. Boligstrategisk jobbing: Nome kommune har hatt en grundig vurdering av sin boligstrategiske satsning og det ble lagt frem en plan for dette høsten 2014. Målet regnes for oppnådd.
2. Reiseliv: Nome kommune vedtok i 2014 en ny plan for egen reiselivssatsning. Her ble det gjort vedtak om fremtidig organisering og destinasjonsutvikling. Målet regnes for oppnådd.
3. Bolyst: Bolystprosjektet ble grundig dokumentert og det ble redegjort for effektene gjennom egen sak og revisorbekreftet rapport i kvartal 2015. Målet regnes for oppnådd.

8.2 Næring

Generelle kommentarer til området

Området viser et netto forbruk på kr 1 699 000,- mot et budsjett på 1 691 000,- Dette betyr at området er i balanse. Ansvarsområdet har hatt et høyt aktivitetsnivå i 2014.

Næringsarbeidet i kommunen er delt mellom MTNU og Nome kommune. RDA styret og Nome Investeringselskap er andre viktige næringsaktører i Nome. Det vises også til årsberetning fra disse selskapene.

Utfordringer og mål

Det er en utfordring å ha et næringsapparat som til enhver tid er i stand til å takle de utfordringer og muligheter som vi står overfor.

Å sikre en stabil tilflyttingsvekst har vært en hovedutfordring de siste årene. I 2014 ble arbeidet med kommunens Bolyst prosjekt avsluttet. Det er usikkert hvordan denne type arbeid skal videreføres.

Hvilken rolle skal Nome kommune ha ift våre reiselivsbedrifter? Reiselivsplanen som ble vedtatt i 2014 satt fokus på dette. Reiselivsplanen skal rulleres allerede i 2015.

Nome kommune har initiert en rekke nye utviklingsprosjekter de siste årene. Mange av våre utviklingstiltak fører til at kommunen må gå inn med driftstilskudd i ettertid. Lunde slusepark og amfi er et eksempel på et slikt tiltak. Det er også en utfordring å få til en bærekraftig utvikling på Øvre Verket. Det ble i 2014 tatt flere grep ift utvikling på Øvre Verket.

I 2014 ble kommunen tilført kr 1.200.000,- i statlig næringsfond. Dette muliggjør en mer bedriftsrettet utviklingsstøtte. Midlene ble fordelt i tråd med statlige føringer gjennom egen sak i kommunestyret. I tillegg til disse midlene som er satt av i driftsbudsjettet, har kommunen til næringsformål disponert midler fra kraftfondet. 2014 er siste år kommunen kan forvalte friske RDA midler.

Kommentarer til regnskapet for 2014

Midlene til næringsfondet ble disponert gjennom eget kommunestyrevedtak i lag med RDA rammen. Den regnskapsmessige beholdningen er pr 31.12.14 på kr 359.853,-. Gjennomførte tiltak er blant annet; prosjekt bolyst, delfinansiering regionalparken, sykkelprosjektet, tilskudd Herregård Eiendom, tilskudd Lunde taxisentral, og tilskudd Ut i samfunnet.

Kraftfondet tilføres midler i form av konsesjonsavgifter. Regnskapsmessig beholdning pr 31.12.14 er på kr 4455,-. Området har hatt reduserte inntekter på kr 95545,- Dette har medført at støtte til interkommunalt næringsfond på kr 100.000,- er dekket over restmidler RDA.

Kompensasjon for endringer i soneinndelingen for arbeidsgiveravgift/RDA-midler:

For 2014 ble Nome tildelt en ramme på kr. 3.524.000. RDA-styret bevilget kr. 2.340.000 til bedriftsrettede tiltak gjennom Innovasjon Norge. Kr. 1.004.000 ble stilt til disposisjon for kommunestyret til infrastruktur- og utviklingstiltak.

Fra 1.7.2014 er Nome igjen direkteplassert i sone 2 mht. arbeidsgiveravgift. Dermed er ordningen med RDA-midler avvirket, og kommunen har mistet et viktig virkemiddel i

næringspolitikken. På den annen side representerer endringen en fordel for de største bedriftene i kommunen, som nå betaler «lav avgift» (10,6 %) uavhengig av lønnsmengde. I tidsrommet 2004 - 2014 har Nome mottatt ca. 39 mill. i RDA-midler. Midlene har vært forvaltet av RDA-styret i samarbeid med Innovasjon Norge og Nome kommune. Styret har samlet stilt 9 mill. kroner til disposisjon for kommunen til infrastruktur- og utviklingstiltak. RDA-styret «avviklet seg selv» i oktober 2014, som følge av at tildelte midler i hovedsak var disponert. Gjenstående arbeid med avvikling og rapportering utføres på administrativt plan. Styret gjorde vedtak om at evt. restmidler fra rammen som Innovasjon Norge har disponert, tilføres kommunens næringsfond og øremerkes til bedriftsrettede tiltak gjennom MTNU.

Viktige prosjekter i 2014

1. Øvre Verket. Ny drifts og organisasjonsform på ØV ble vedtatt i 2013. Stiftelsen Nome kulturhistoriske bygg blir endelig stiftet 3. april 2014. Utbygging av nytt Spiseri på ØV ble ferdigstilt høsten 2013. Selve arbeidet ble utført av Nome Investeringselskap og gjennom selskapet Øvre Verket Spiseri Invest AS. Telemark Tavern gikk konkurs etter få mnd. med drift. Dette skapte mye støy og man gikk flere runder politisk for å få en full klarhet i saken.

2. Sluserock 2014 ble finansiert over næringfondsmidlene. Arrangementet har utviklet seg til å bli et viktig profilarrangement for Nome kommune. Sluserock er viktig ift positiv identifisering for ungdom og merkevarebygging av kommunen.

3. Arbeidet med Gea Norvegica geopark ble videreført og Telemarkskanalen regionalpark ble videreutviklet. Kommunens årlige bidrag til regionalparken er på kr 300.000,- Parallelt støttet også Nome kommune Skien Dalen Skibsselskap med et driftstilskudd på kr 100.000,- i 2014.

4. Bolyst Kom til Nome!

Nome kommune initierte bolystprosjektet Kom til Nome! som har fått tilsagn om kr 2 750 000,- av Kommunal og Regionaldepartementet, samt kr 1 375 000,- fra Telemark fylkeskommune. Tilsagna er fordelt over tre år (2011-2014). Bolyst prosjektet har vært stort og har hatt sammensatte mål som har grepet inn i mange områder i kommunen. Prosjektet er tredelt, med egne mål for boligstrategi (Min Bolig), for næringsutvikling (Mitt Arbeid), og for kultur og identitet (Mitt Nome). I tillegg kommer tilflyttingsarbeid mot det norske markedet, med vekt på markedsføring og informasjonstiltak. Prosjektperioden var fra 08.12.11-01.06.14. Det vises til egen prosjektrapport med revisors godkjenning som ble behandlet av Nome kommunestyre i februar 2015.

5. Drømmemila

Drømmemila var et tre-årig prosjekt som ble avsluttet i mai 2014. Prosjektet hadde oppstart i juni 2011, og har gjennom tre år arbeidet med å utvikle en attraksjonsklynge langs Telemarkskanalen. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom de nasjonalt viktige kulturminnene på Ulefoss, og er en pilot i Telemarkskanalen Regionalpark. Nome kommune eier prosjektet. Prosjektet er støttet av Telemark fylkeskommune med 1 million over tre år, og av MTNU med 200 000,- I tillegg støttes prosjektet med 150 000,- av informasjonsmidler over Riksantikvarens ruinprosjekt på Holla kirkeruin. Det har i etterkant av ferdigstilling av prosjektet blitt reist usikkerhet ift Riksantikvarens bidrag på kr 150.000,- Dette vil bli fulgt opp gjennom rapporteringer i 2015.

Partnerne i Drømmemila har betalt en egenandel for deltakelse i prosjektet. Nome kommune har finansiert en egenkapital på kr 310 000,- fordelt over tre år, over RDA-midlene. Justert totalbudsjett for Drømmemila er på kr 1.840.000,-.

Det vises til egen prosjektrapport med revisors godkjenning som ble behandlet av Nome kommunestyre i februar 2015.

6. Ulefoss kulturarv

Nome kommune fikk i 2013 tilsagn om kr 450 000,- over verdiskapingsprogrammet for kulturminner fra Riksantikvaren, og kr 450 000,- fra Telemark fylkeskommune. Nome kommune anvender 100 000,- som opprinnelig ble satt av til landskapsplan for området rundt Ulefoss gamle brygge, innenfor dette området. Totalt var budsjettet for område 5717 i 2013 på kr 1 mill. Målet med Ulefoss kulturarv i 2013 har blant annet vært å utvikle en landskapsplan for området Ulefoss Hovedgaard – Lille Ulefos – Krøsset – Ulefos Jernværk – (Nedre Verket) – Ulefoss gamle brygge – Ulefoss gjestehavn – Geoparkstien – Tuftestollen. Dette arbeidet ble gjennomført vinteren 2014. Videre har målet vært å bygge nettverk mellom Drømmemila-aktørene og næringsaktører langs Telemarkskanalen, for økt tilbud, flere gjester og større omsetning. Det har blitt gjennomført en digital registrering av jernverks-gjenstander på Ulefos Jernverk, med mål om å utvikle Ulefoss som jernverkssted. Nome kommune har også organisert et samarbeid mellom Søve Lekemiljø AS og Telemark Museum med mål om å utvikle en serie herregårdsleker til herregårder og historiske miljø. Det har blitt startet opp arbeid med å etablere en vertskapssentral på Øvre Verket.

Det vises til egen prosjektrapport for Ulefoss kulturarv 2013 med revisors godkjenning som ble behandlet av Nome kommunestyre i februar 2015.

8.3 Kultur

Ansvarsområdet omfatter hovedområdene kultur og reiseliv.

Kommentarer til budsjettavvik for hovedområdet

Kulturområdet har i 2014 flere områder med merforbruk, men hovedområdet ender totalt på 32 000,- i merforbruk da KN-etaten har omprioritert midler internt for å holde budsjettet i jubileumsåret 2014.

Sykefravær

Etaten hadde i 2014 et sykefravær på 6,7 % og om lag 9 årsverk. Antall årsverk i kulturskolen er 4. Om lag 1.3 av disse årsverkene er det andre kommuner som har arbeidsgiveransvar for. Disse kommer derfor ikke frem i rapport om antall årsverk tidligere i årsberetningen. Det er jobbet aktivt med arbeidsmiljøet på etaten i 2014.

Hovedutfordring

1. Gjennom en strategisk satsning på tilflytting og bostedsarbeid skal kommunen reversere en synkende befolkningsvekst.
2. Nome har et rikt mangfold av kulturhistoriske attraksjoner som bør kunne være med å fronte kommunen som et spennende bosted og sted å besøke.
3. Nome kommune bør øke sitt fokus på barne- og ungdomsarbeid for å øke stolthet og identitet til egen kommune. Det må gjennomføres tiltak og prosjekter som gjør at Nome markerer seg på en positiv måte også utenfor kommunens grenser.
4. Nome kulturskole har et stort potensial som en ressurs i lokalsamfunnsutviklingen. Det er viktig at det blir økonomisk mulig å videreutvikle kulturskolen ift nye tilbud som markedet etterspør. En annen viktig utfordring er å gi dyktige kulturskolelærere en bærekraftig stillingsstørrelse slik at de blir hos oss.
5. Vi må få en økt satsning på Ulefoss Samfunnshus som sikrer aktiv og riktig drift tilpasset de målgruppene som huset har.

6. Nome trenger å styrke sin posisjon som en attraktiv kanalkommune og reiselivskommune. Vi må profesjonalisere vårt mottaksapparat for turistene og tilby de tjenester som turistene etterspør i lag med våre samarbeidspartnere.

Tjenesteområde 51: Administrative og andre fellesfunksjoner

Kommentarer til budsjettavvik:

Område 51 har et merforbruk på 159 825,-. Som meldt i PLØM 2 er det et merforbruk på postene annonsering og reklame/informasjon under området 51. Det er et merforbruk på 84 786,-. Kr 61 082,- av merforbruket er reklame og annonseringer i forbindelse med jubileumsåret 2014; grunnlovsjubileet, markeringen av Nome 50 år og annonsering i sommerguiden for Midt-Telemark. Det resterende merforbruket på område 51 skyldes lønnsutgifter og inventar/utstyrskjøp.

Tjenesteområde 52: Kulturvern og lokalhistorie

Område 52 går i balanse

Øvre Verket.

Øvre Verket har hatt en del aktivitet i 2014. Takket være venneforeningen – som har gjort en formidabel innsats for stedet - ble det både holdt julemarked, som tidligere år, og også gjeninnført Øvre Verket dagene i 2014.

Det er et merforbruk på området som skyldes unødvendige brannutrykninger grunnet feil på brannalarm pga. av utdaterte kontaktlister. Dette er nå ryddet opp i.

Felland.

Fellandarven hadde fram til i 2013 ubrukte midler stående på fond til bruk av nødvendig vedlikehold. Fra og med 2014 er dette fondet oppbrukt. I 2014 har Felland hatt et meget stramt budsjett som ikke gir rom for eventuelle utbedringer av arven. Det er et ønske at det legges føringer for videre forvaltning av Fellandarven i løpet av 2015.

Mudder`n.

De 150 000,- som var satt av til istandsetting av Mudder`n i 2014 er i sin helhet blitt overført til 2015. I 2015 vil det bli igangsatt tiltak som vil istandsette Mudder`n for framtidig bruk og formidling.

Tjenesteområde 53: Nome kulturskole

Tilbud, tjenester og prosjekter

Nome kulturskole tilbyr undervisning innenfor et bredt spekter av kulturuttrykk. Hovedfagene er musikk, dans, visuell kunst, teater, andre tilbud. Tilbudet i kulturskolen er under utvikling. Vi ønsker å nå ut til nye målgrupper, øke elevtallet og forbedre eksisterende tilbud.

For tiden jobbes det blant annet med utviklingsprosjektet De Unges Arena i regi av Norsk kulturskoleråd. DUA er et utviklingsprogram som skal styrke kulturskolen som de unges arena gjennom et kvalitativt godt kunst- og kulturfaglig tilbud.

Gjennom «Barnas Hjerterom»- gir kulturskolen profesjonelt kulturtilbud til barn i Nome.

Kommentarer til regnskapet

Området har et større avvik på kr 170.000,- som skyldes langvarig sykemelding i danseseksjonen. Kulturskolens danselærer, har vært sykemeldt i store deler av 2014 og kulturskolen har ikke klart å skaffe en vikar som skulle overta danseundervisningen i kulturskolen i sin helhet. Vi har tatt grep ift denne utviklingen i 2015.

Kulturskolen har overforbruk på 12700-posten (kjøp av konsulenttenester). Overforbruket skyldes bruk av eksterne regissører i forbindelse med kommunens jubileumsforestilling «Arvesølvet». Den største delen av utgiftene er dekket over kulturskolens lønnsbudsjett og resten gjennom jubileumsmidlene. Kulturskolen ble tildelt 50 000,- fra disse.

Utfordringer framover og mål:

Kulturskolens primære mål er å fremme personlig vekst og vise hvordan musikk, dans, visuell kunst og andre kulturaktiviteter kan formidle kontakt, trivsel og samhørighet, samt å bidra til å skape et rikt og godt kunst- og musikkmiljø i kommunen. For å kunne oppnå disse målene jobber vi i kulturskolen med å gi våre elever undervisning og opplæring innen et vidt spekter som ivaretar både bredde og kvalitet. Kulturskolen har et utmerket samarbeid med grunnskolene i kommunene om felles utnyttelse av ulike ressurser og materiell.

Kulturskolens største utfordring er å imøtekomme behov for elevplasser i skolekorpene. Skolekorpene har for tiden veldig god rekruttering og antall korpsmedlemmer øker kraftig. Kulturskolens rammer er begrenset og vi kan ikke tilby instrumentopplæring til alle korps elever. Det er stort behov for utvidelse av slagverklærerstillingen med ytterligere 15 %, samt ny fløyteleerstilling på 10 %.

Skolene i Nome har stort behov for bedre tilbud i estetiske fag på skolen og ønsker at Nome kulturskole bidrar til å utvikle elevenes kreativitet, deres kunstneriske evner og ferdigheter etter den enkeltes forutsetninger. For å kunne støtte skolene og realisere samarbeidsprosjekter (musikaler, verksted, kurs, samspill, m.m.) er kulturskolen avhengig av å få utvide stillinger til involverte lærere. Kulturskolen ønsker å ha tettere samarbeid med UKM i Nome der kulturskolen skal levere nødvendig faglig kompetanse. For å kunne realisere dette målet, er kulturskolen avhengig av å få utvide stillinger til de involverte lærere.

Den kulturelle skolesekken (DKS)

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at elever i grunnskolen i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Satsingen finansieres av Tippemiddeloverskuddet og forutsetter et samarbeid mellom kultur- og skolesektoren. Skolesekken har som fremste mål å gi barn en kulturell kapital og kompetanse som vil gjøre dem bedre i stand til å møte utfordringene i samfunnet. Den kulturelle skolesekken består av en fylkeskommunal del og en kommunal del. I den kommunale delen er det i 2014 gjennomført 8 tiltak for alle klassetrinn i grunnskolen, unntatt trinn 2. Området har i 2014 hatt et regnskapsmessig underforbruk som skyldes mindre kostnadskrevende tiltak, noe større inntekter enn budsjettet og at en arrangementer ikke er gjennomførte pga. sykdom.

Den kulturelle spaserstokken (DKSS)

Den kulturelle spaserstokken er en nasjonal kultursatsing som har som mål å sørge for profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet til eldre. Gjennom ordningen skal det legges til rette for økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren, slik at det utvikles gode kunst- og kulturprosjekt lokalt innenfor et mangfold av sjangre og uttrykk. Ordningen skal også bidra til at eldre får et tilpasset kulturtilbud på arenaer der de eldre befinner seg i dagliglivet. Den kulturelle spaserstokken har rundt 15-20 arrangement årlig på

ulike arenaer rundt i kommunen. I 2014 har det vært 18 arrangementer, flest på Nome sjukeheim. Området går regnskapsmessig i balanse. Det brukes kun statlige midler, viss en ser bort fra arbeidstid til organisering/administrasjon.

Tjenesteområde 54: Kulturtiltak barn/unge og funksjonshemmede.

Område 54 har et lite mindreforbruk i 2014.

Kultur- og fritidstilbud til funksjonshemmede

Formidling av informasjon om tilbud som finnes lokalt og regionalt. Informasjon sendes via kanaler som NAV, helstasjon, fysioterapeuter, skole, sosialkontor KanJa med flere. Fritidsklubben Kompis er et tilrettelagt tilbud for personer med bistandsbehov. Klubben har i hovedsak hatt tilbud på torsdagskvelder. Klubben holder til på Ulefoss samfunnshus. Det utarbeides periodiske aktivitetsprogram. Programmet sendes også til Bø og Sauherad. I 2014 har det blant annet vært konserter, dansekurs, revybesøk, karneval, besøk på bibliotek, besøk fra Island og Østerrike. Tur til travbanen, besøk fra ambulans og politi, grilling, høstfest, badetur, julebord, quiz- og karaokekvelder med mer. I 2014 har det vært 40 klubbkvelder, hvor det er gitt tilbud om ulike aktiviteter/arrangement i forbindelse med 29 av disse. Ved større arrangement som høstfest, karneval og grillfest, sendes det ut invitasjoner til våre nabokommuner. Etter at klubben flyttet til samfunnshuset, har det i større grad vært lagt vekt på aktiviteter og besøk i klubbens lokaler, istedenfor at klubben reiser på utflukter. Kompis har videreutviklet tilbudet gjennom å arrangere mindre og flere aktiviteter på samfunnshuset og i nærmiljøet. Besøket har i 2014 vært ca. 560 deltagere, en økning fra 2013. I tillegg kommer ledsagere.

Budsjettavvik 2014

Regnskapet 2014 for området viser underforbruk som i vesentlig grad skyldes større inntekter enn budsjettet i forbindelse med svangerskapspermisjon. Noe mindre utgifter fordi enkelte planlagte tiltak/utflukter ikke ble gjennomført på grunn av liten påmelding. Det har ført til mindre utgifter til transport, og honorar. Det er også reduserte utgifter til lønn pga. svært nøktern bruk av vikarer i forbindelse med sykdom og permisjoner. Leder har gått inn og jobbet på enkelte kvelder.

Utfordringer framover og mål:

Et mål er at det skal legges til rette for at mennesker med behov for tilrettelegging får et meningsfylt og allsidig kultur- og fritidstilbud. De som ønsker det, skal så langt det er mulig, inkluderes i det ordinære kulturlivet. Informasjon er en utfordring. En målsetning er å gjøre alle aktuelle deltagere kjent med tilbudene som finnes. Både når det gjelder ordinære tilbud, og tilrettelagte tilbud lokalt og regionalt. Det er et mål å utvikle gode og fungerende informasjonskanaler og samarbeidsmodeller med andre. For driften av Kompis er logistikken ved bruk av lokalene på samfunnshuset en liten utfordring, spesielt Gleden, når det er kommunestyremøter og andre arrangement. Ressursene til området har blitt vesentlig redusert gjennom flere år, og tilbud er blitt nedlagt.

Kulturtiltak barn/unge

”Ung i Nome” er en samlebetegnelse for de kommunale ungdomshusene og fritidstilbud for ungdom i regi av KN-etaten. Drift av ungdomshusene Gamlebanken i Lunde og Ulefoss samfunnshus. Faste ungdomskvelder på onsdager, annenhver gang på hvert av husene. Og hver mandag ettermiddager på Ulefoss Samfunnshus.

Arrangementer som Sluserock, Ungdommens kulturmønstring (UKM), UngdomsKulturuker (UKU), opplevelsesturer, LAN; kurs/workshops og konserter etc. Ungdomsleder har vært engasjert i SLT-arbeid og folkehelserådet.

Utfordringer fremover og mål

I 2014 ble begge ungdomshusene godt brukt. Ulefoss samfunnshus har, i tillegg til annenhver onsdag også hatt et åpent «etter-skoletid» ungdomstilbud hver mandag. Samfunnshuset har blitt veldig populært etter at lokalene ble rustet opp. Kulturinnhold, nytenkning, samarbeid og enda mer inkludering av ungdom må stå i fokus i videreutvikling av ungdomsarbeidet. I løpet av 2014 er også samarbeidet med de private ungdomsklubbene forbedret og det har siden høsten 2014 vært et åpent, kommunalt ungdomsklubbtilbud for å supplere de private tilbudene en fredag i måneden. Så langt er det utelukkende positive tilbakemeldinger fra ungdom på tilbudene de har i kommunen.

Aktiviteter i 2014

Sluserock, Ungdommens kulturmønstring (UKM), UngdomsKulturUka (UKU) var de 3 største enkeltarrangementene for ungdom i Nome. UKU er en aktivitetsuke for ungdom i vinterferien, der det gis et lavterskelstilbud til barn og unge. Det blir arrangert matlagingskvelder, dansekurs, kinovisninger, FIFA-turnering, diskotek, fotballturnering i Ulefosshallen og mange andre aktiviteter disse ukene (høst og vinter).

Andre tilbud som, Halloween overnatting og LAN natt ble også gjennomført.

Det ble arrangert temadag i tilknytning til Verdensdagen for psykisk helse der Ung i Nome var medarrangør.

Budsjettavvik

Sluserock endte med et merforbruk på om lag 90.000,-. Område 54 har som helhet likevel et mindreforbruk på nesten 50.000,-.

Nome ungdomsråd

Drifte Nome ungdomsråd, med jevnlig møter og tilrettelegging for rådets medlemmer. Ungdomsleder er sekretær for rådet.

Viktige forhold i 2014:

Det er fortsatt svært viktig å opprettholde gode systemer i ungdomsrådet, som sikrer et demokratisk valg i tråd med retningslinjene og som sikrer kontinuitet.

Budsjettavvik ansvarsområde 5402

Ungdomsrådets budsjett er i balanse.

Område 5404

Pulsen kiosk driftes som eget service- og forebyggende tiltak i vestibylen på samfunnshuset, samtidig som det er en supplerende funksjon til våre fritidsklubber, Nome kino og ved alle våre åpne publikumsarrangementer. 2014 var det første hele driftsåret med Pulsen som egen økonomisk enhet, og budsjettet var ikke veldig langt fra der det endte. Vi så tidlig at det ville bli noe overforbruk, bl.a. fordi det ble prioritert å ha noe økt bemanning på kinokvelder p.g.a. mye uro blant ungdommer i vestibylen. Det ble gjennom året også foretatt innstramminger vedrørende vareutvalg, og prisene var også noe for lave. På basis av 2014-erfaringene har vi søkt å justere inn mot 2015.

Tjenesteområde 55. Andre kulturaktiviteter

Område 55 går i balanse

Nome kino

Nome kino har i 2014 hatt 170 visninger, og et besøk på 4854, som er en økning fra 2013. Nome kino har også i 2014 hatt en rekke premierer. Nome kino har satt opp ekstravisninger i forbindelse med flere vinterferietilbud i ungdomskulturuka, 17. mai og Internasjonal dag. I tillegg har Nome kino hatt kinovisninger i samarbeid med menighetene, Den kulturelle skolesekken, SFO og Den kulturelle spaserstokken. Nome kino var en av få kinoer i Norge som fikk førpremiere på den norske suksessfilmen Børning. I forbindelse med førpremieren ble det arrangert stor kinofest, med bant annet med besøk av manusforfatter Linn-Jeanette Kyed og børning i gata. Filmen hadde rekordbesøk på Nome kino. Det er gjort avtale med Sparebank1 og Barnas Røde Kors som har kjøpt gavebilletter. NAV kjøper «verdibilletter». Den Store Kinodagen ble gjennomført i november. Digitalt billettsystem og bankterminal er installert og tatt i bruk.

Budsjettavvik 2014

Regnskapet 2014 for område var i balanse. Det har i 2014 ikke vært behov for større vedlikehold som bytte av lamper og lignende.

Utfordringer framover og mål

Den digitale kinohverdagen har det vist seg noe mer krevende enn antatt, når det gjelder programmering, markedsføring og praktisk oppfølging. Det er derfor behov for noe økte rammer for å klare å få unna de daglige driftsoppgavene, spesielt gjelder det praktiske og tekniske oppgaver/oppfølging. Skal en klare å oppfylle målene i kulturplanen Kulturens kraft om flere faste kinovisninger i uka, og gi flere tilbud om visninger på dagtid til barnehager, eldre og andre er en helt avhengig av en økning i personalressurser på cirka femten prosent. Et mål er å utvikle, og øke samarbeidet med andre, ved å bruke kino og film i forbindelse med aktiviteter og arrangement. Lokaler på samfunnshuset og logistikken ved bruk av lokalene kan være en utfordring.

Anleggstilskudd idrett og støtte til andre kulturtiltak

Kultur- og næringssetaten mottok i 2014 totalt 50 søknader om kulturmidler med en samlet søknadssum på kr 1 570 489,-. Det ble gitt kr 80 000,- i tilskudd til private fritidsklubber. De siste årene har antall søknader om kulturmidler vært i sterk økning. Tilsammen er det et merforbruk på 30 984,- på dette området. Dette skyldes primært ekstra aktivitet i forbindelse med de to jubileene: Grunnlovsjubileet og Nome kommune 50 år.

Nomehallen: Rehabilitering av Nomehallen ligger inne i investeringsbudsjettet for 2015. Spillemiddelsøknad ble sendt og godkjent i 2014. Spillemidler utgjør en tredjedel av kostnadene. Det er et etterslep på ca. fem år fra første spillemiddelsøknad er godkjent til spillemidler kan utbetales. Teknisk etat er ansvarlig for progresjon ift Rehabilitering. KN etaten vil ivareta de hensyn som kommer ift spillemidler.

Kulturpris

Nome kommune delte ut to kulturpriser og to ungdomsstipend i 2014. Kulturprisene

2014 ble tildelt Ragnhild Hagen og Nils Per Hovland og Arne Arnesen (de to sistnevnte mottok sammen for deres innsats for Telemarksrittet og Sagamoen lysløype og generell dugnadsånd i Il Skade over mange år).

Ungdomsstipend 2014 ble tildelt Ørjan Haugland og Helena Hørte, begge alpinister.

Ulefoss samfunnshus og Ulefosshallen

Til sist gikk Ulefoss Samfunnshus og Ulefosshallen i regnskapsmessig balanse, med kun 1 prosent overforbruk. Dette var ikke en konsekvens av et år i økonomisk harmoni.

- både kommunale avgifter og andre avgifter steg uforutsett med ca. 60 prosent, noe som samlet utgjorde et betydelig innhugg i et ellers stramt budsjett
- en mild vinter førte til at det ikke ble overforbruk i et moderat strømbudsjett
- som nevnt i økonomimeldingene ble det budsjettert med tanke på en ny utleiekontrakt med Vertshuset Ulefoss, som ikke ble realisert. Dette førte til ubalanse flere steder på området, slik at det ble vanskelig å følge opp budsjettet slik det som var planlagt.
- de etter hvert innførte restriksjonene på bruk av 2014-budsjettet rammet våre prioriterte områder kulturformidling og innkjøp av utstyr. På slutten av året ble det etter avtale med rådmannen innkjøpt kameraovervåkningsutstyr til vestibylen, og noe tilfeldig førte denne ekstra kostnaden til at vi regnskapsmessig landet veldig nær budsjettet.

5513 Støtte til kunstformidling

Kanalstipendet og utstilling i Kunstløa.

Kunstneren Kari Anne Helleberg Bahri var siste mottaker av Kanalstipendet i 2013.

Sommeren 2014 hadde hun Kanalstipendutstilling i Kunstløa. Det var godt besøk men hun hadde ingen salg under utstillingsperioden. Avviket på området, 41 897,- skyldes lønn og utgifter til Midt-Telemark bruks – og håndverkskunst katalog for 2014, en utgift som ble meldt inn i PLØM 2 og som Nome kommune har hvert tredje år.

Utfordringer fremover på kunstområdet

Det er ikke avsatt midler for kunstformidling i 2015. I forbindelse med bygging av Holla Ungdomsskole: Utsmykkingssum til ombygging eller nye offentlige bygg utgjør 1,5 % av totale byggkostnadene. Utsmykkingskomiteen, i samarbeid med Telemark kunstnersenter, utnevner i løpet av 2015 kunstnerisk konsulent som leder arbeidet i utsmykkingskomiteen.

Tjenesteområde 56. Reiseliv

Områdets overforbruk på ca. 80.000,- ble kommentert i PLØM 2 og skyldes utrykninger på alarm, kjøp av inventar og utstyr og noe økte strømutgifter.

I 2014 har KN-etaten videreført sitt fokus på Øvre Verket. Utvikling av Telemarkskanalen Regionalpark og Gea Norvegica Geopark har også vært i fokus. Videre har det vært jobbet mye med merkevarebygging av kulturhistorien på Ulefoss. Det har vært jobbet i lag med Reisemål Bø for å tenke nytt ift vertskapsfunksjoner overfor våre tilreisende og for sommersesongen 2014 ble det for første gang forsøkt med kombinasjonen mobilt vertskap og fast turistkontor. Kombinasjonen har gitt gode tilbakemeldinger og vil videreutvikles for sesongen 2015. Det vises også til årsmelding for Reisemål Bø.

Utfordringer på reiselivsområdet

Kommunen har gjennom reiselivsplanen satt fokus på egen rolle – og hvordan vi best kan bistå reiselivsaktørene. I planen fokuseres det spesielt på områder som infrastruktur, samarbeid og organisering.

Eva Rismo
Kultur- og næringssjef

9 Hovedansvar 6: Teknisk sektor

9.1 Økonomi – totale rammer

Regnskapsavvik:

Her er resultatene fra alle tjenesteområdene på teknisk etat:

	Beløp i hele 1.000 kr	Regnska p 2013	Budsjet t 2014	Regnska p 2014	Avvik i kr 2014	Andel av budsj. 2014
6	Teknisk sektor inkl. vann og avløp:	23 469	23 481	23 539	-58	100,2
	Politisk ansvar: Utviklingsutvalget					
	Overordnet budsjettansvar: Teknisk sjef					
	Teknisk sektor ekskl vann og avløp:	32 010	31 852	32 045	-193	100,6
61	Etatsadministrasjon og fellestjenester	7 444	7 986	7 940	46	99,4
62	Arealforvaltning	3 137	4 180	3 804	376	91,0
63	Kommunalteknikk	10 059	9 121	9 435	-314	103,4
64	Eiendomsforvaltning	11 370	10 565	10 866	-301	102,8
68	Vann	-4 447	-3 684	-4 070	386	110,5
69	Avløp	-4 094	-4 687	-4 436	-251	94,6

Teknisk etat er fornøyd med å ha klart å styre utgiftene mot budsjett. Det er likevel noen viktige forutsetninger for at dette har lyktes. Vegbudsjettet ble tilført 300 000 kroner i juni. Selv med disse midlene gikk vegbudsjettet med en overskridelse på kr 432 000.

Eiendomsavdelingen har ett overforbruk på kr 301 000 – til tross for stram styring hele året. Dette skyldes hovedsakelig feil anslag på inntekter. 2014 var et gunstig år for gebyrinntekter på oppmåling og byggesak. Etterberegning av selvkost viser at VA samlet går med et overskudd på 135 000.

Eiendomsavdelingen og vegområdet er underfinansiert.

Fravær

Fraværet varierer fra år til år. Det er derfor veldig vanskelig å tolke mye ut fra tallene i en såpass liten gruppe som teknisk. I 2005 hadde vi et fravær på 3,5 %, mens det i 2006 var på 14,5 %. I 2012 lå det på 4,1 %, i 2013 på 7,7 % og i 2014 er vi nede på 4,3 %.

Teknisk sjefs ledergruppe har fokus på sykefravær, og analyserer hele tiden om fravær er jobberelatert. Det er ytterst få av disse vi kan relatere til arbeidsmiljø. Det er derfor vanskelig å sette inn nye tiltak. Vi vil derfor bestrebe oss på å følge opp reglene for oppfølging av sykemeldte, og vektlegger trivelig og uformelt arbeidsmiljø.

9.2 Tjenesteområde 61 Etatsadministrasjon og fellestjenester

Beskrivelse av tjenestene

Tjenesteområdet inneholder kostnader til de interkommunale tiltakene MTBR og Midt-Telemark Landbruk. I 2014 hadde vi dyre skogbranner, som medførte en tilleggsbevilgning i PLØM-2 på kr 210 000. Midt-Telemark Landbruk ble kr 74 000 dyrere en budsjettet. Videre inneholder budsjettet felleskostnader for etaten og lønnskostnader til teknisk sjef.

Oppfølging planer/prosjekter

Det vises hovedsakelig til investeringsbudsjettet. Det har også vært jobbet en del med beredskap.

9.3 Tjenesteområde 62 Arealforvaltning

Beskrivelse av tjenestene

Avdelingen har forvaltningsansvaret for plan- og bygningsloven, delingsloven og matrikkelloven i tillegg til flere andre mindre omfattende lover og forskrifter. Miljø- og forsøplingssaker er også en del av ansvarsområdet. Det er en stor data og informasjonsflyt til private kunder, næringsdrivende og eiendomsめglere. Det er kontinuerlig et omfattende vedlikehold av databaser knyttet til kartproduksjon, matrikulering og ulike former for byggetiltak.

Avdelingen har også et omfattende samarbeid med interne og eksterne partnere. Spesielt bør nevnes at avdelingen også har bidratt med ressurser inn mot prosjekter generert av kulturetaten.

Kommentarer til regnskapsavvik

Avdelingens inntekter er gebyrer på søknadspålyktige saker. Året 2014 ble et svært godt produksjonsår, med mange saker behandlet og en lang høstsesong. Dette har i særlig grad hatt betydning for oppmåling. Statistikken har over noe tid vist en utflating av antall saker, men i 2013 har vi hatt en øking av søknader og saker som er blitt behandlet.

Både byggesak og oppmåling har et overskudd i 2014. Det er et høyt kundefokus på de tjenestene vi leverer. Dette kan da gå utover planlagte aktiviteter. I 2014 har dette gått utover framdrift på reguleringsplan Ulefoss, revisjon av miljø og klimaplan og arbeid med revisjon av kommuneplan. Det har blitt prioritert mer kurs og opplæringsaktivitet i 2014. Dette er nødvendig for å holde seg oppdatert på nyeste lovverk.

Utfordringer og mål

Avdelingens hovedmål er å gi kundene en rask og forsvarlig saksbehandling innenfor gjeldende lover, retningslinjer og vedtatte rammer. Avdelingen skal om mulig også yte service overfor andre etater og brukere. Tjenester som leveres statlige og regionale organ skal ha rett kvalitet.

Målene er konkretisert gjennom fokus på arbeidsmiljø, vedlikehold og utvikling av GIS-området, samt samordning og effektivisering av saksbehandlingen. Avdelingen skal ha et konstruktivt samarbeid med andre etater og faggrupper.

Avdelingen forvalter regelverk som stadig blir mer omfattende. Kravene til dokumentasjon, utredninger og rapportering er skjerpet.

Lovpålagte oppgaver blir prioritert. Det er i dag en ubalanse mellom forventninger knyttet til satsinger og prosjekter i kommunal regi - og de ressurser som er tilgjengelig. Her kreves en bedre samordning. Eksempelvis gjelder dette omfattende planleggingsprosesser som det ikke er ressurser til å virkeliggjøre. Planer blir i praksis raskt utdatert. Lovpålagte oppgaver blir prioritert. Det er viktig at avdelingen fortsatt får anledning til å være oppdatert på utstyr og

programvare for å løse utfordringene på en effektiv måte. Vi har et betydelig samarbeid med Bø og Sauherad når det gjelder investering i og vedlikehold av programvare/databaser.

Sykefravær

Avdelingen har svært lavt sykefravær over tid.

Viktige forhold i 2014

Avdelingen er nå full bemannet for første gang på mange år. Dette har mye å si for kapasitet og belastning på medarbeidere.

Den nye matrikkelloven genererer langt større arbeidsmengde enn tidligere. Noe av dette er kompensert med investeringer i gode dataverktøy.

Det er stor aktivitet knyttet til regulering og utredninger. Innenfor ansvarsområdet plan/miljø er det også en rekke prosjekter og satsinger som skal følges opp. Dette grenser til det uforsvarlige, og vi bør i fremtiden i større grad prioritere hva vi har kapasitet til å være med på.

Type saker - antall	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oppmålingsforretninger	94	113	53	57	22	22	34	64	45
Delingssøknader	38	34	15	21	19	17	27	42	36
Byggesaker	145	144	159	160	137	132	141	176	134
Nye boliger godkjent	41	9	9	8	6	13	20	20	4
Nye boliger tatt i bruk		36	1	5	3	5	16	24	13
Bruksendringer		7	2	3	4	9	6	4	8
Rivingstillatelser		15	11	19	15	5	13	24	19
Søknad om utslipp		8	6	5	4	2	8	6	2
Regulering – nye planer	6	3	2	0	2	4	6	4	0
Dispensasjoner – byggesak							1	3	2
Dispensasjoner - plansak							35	33	26

I 2013 mottok avdelingen ingen klager på vedtak etter plan- og bygningsloven.

9.4 Tjenesteområde 63 Kommunalteknikk ex Vann og Avløp

Beskrivelse av tjenestene

Programområdet består av drift og administrasjon av veger og plasser, vannforsyning og avløpsrensing. Avdelingen har hovedansvaret for vann, avløp, vegvedlikehold samt fakturering og kundeoppfølging.

Kommentarer til regnskapsavvik

Det ble i plan og økonomimelding II meldt inn et behov på minimum kr 600 000, hvorav kr. 300 000 ble bevilget i plan og økonomimelding II. Resultatet for 2014 ble et merforbruk på kr 432 000 på veg. På grunn av andre besparelser bl.a. lønnsutgifter ble samlet underskudd på kr 189 000.

Følgende kan nevnes som medvirkende årsak til merforbruket:

- Ny anbudsrunde på brøyting førte til at enkelte strøpparater måtte byttes.
- Utgifter til brøyting og strøing for 2014 ble ca. kr 300 000 dyrere enn budsjettet (mye strøing i desember).
- Masseutskifting i August Cappelens veg (etter brua).
- Bytte av flere stikkrenner på Landsmarka.
- Måtte kjøre ut mer grus en budsjettet (hovedsakelig på grunn av teleløsning).

Det er fortsatt i hovedsak været som bestemmer hvor mye vi må bruke på veg.

Utfordringer og mål

Avdelingen har over lengre tid hatt for mange arbeidsoppgaver i forhold til kapasitet.

Det er en utfordring å opprettholde noenlunde tilfredsstillende og sikker framkommelighet på kommunens veger både sommer og vinter. Kommunen har ansvar for ca. 140 km veg, herav ca. 100 km grusveg. I tillegg kommer vedlikehold av ca. 60 daa plasser.

Programområdet veg har normalt et budsjett som ikke kan dekke opp det kommunens innbyggere forventer. Det har over flere år vært for trange budsjett. Dette har medført et stort etterslep på vedlikehold av veger. For å ta et aktivt grep om utfordringene har teknisk etat leaset en hjulgraver. Denne har som hovedmål å grøfte langs kommunale veger. Avdelingen fikk hjulgraveren på ettersommeren og vi rakk å grøfte ca. 8 km vei i 2014. 2015 blir det første året vi får fullt engasjement på grøfting. Dette er lenge etterlengt og vil på sikt bedre veienes evne til å tåle nedbør og derved redusere driftsutgifter.

Det er dessverre fortsatt mengden av brøyting og strøing tidlig i året, som bestemmer om det er midler til et forsvarlig sommervedlikehold, dette er ikke en holdbar situasjon for kommunen. Når dette er sagt ønsker vi å fremheve at vi mener at vi har en god kvalitet på vintervedlikeholdet.

Det er også spesielt bekymringsfullt at det ikke er tilstrekkelig med midler til reasfaltering av eksisterende asfalt.

Viktige forhold i 2014

Det var mye fokus på asfaltering og grusing i 2014. Det var et betydelig overforbruk på postene for asfaltering og grusing. Sommeren hadde enkelte regnfulle perioder og selv om vi slapp unna den mest intense nedbøren var det fortsatt hendelser som gjorde at deler av veger måtte repareres.

Avdelingen startet grøfting med leaset gravemaskin tidlig høsten 2014, noe som vil bedre tilstanden på grusvegene betraktelig. Vegene gruses opp etter endt grøfting og er da klargjort for en periode.

For øvrig vises det til kommentarer på tiltakene på investeringsbudsjettet.

9.5 Tjenesteområde 631 Kommunalteknikk - Vannforsyning

Beskrivelse av tjenestene

Vannforsyning består av 4 vannverk og ca. 110 km med vannledninger. Alle kommunale vannverk oppfyller nå drikkevannsforskriften eller er i slutfasen for godkjenning. I kommunale vannverk er det i 2014 produsert 805 00 m³ mot 1 060 000 m³ vann i 2013.

Kommentarer til regnskapsavvik

Området har et underforbruk på ca. kr 386 000 i drift. Revidert selvkostregnskapet for 2014 medfører at det må settes av Kr 2 059 000 i vannfond. Dette er 1,2 mill. mer en budsjettet. Dette skyldes endret rente, økte inntekter, mindre forbruk på drift og investering. Dette gir buffer for å redusere veksten i gebyrnivået.

Utfordringer og mål

Det er ønske om flere vannmåleroner på ledningsnettet på Ulefoss og Lunde. Vi kan da følge med på hvilke deler av nettet som lekker mest og om det kommer nye lekkasjer som øker

forbruket. Det er identifisert strekk som det må jobbes med i 2015. Det var en vakant stilling i 2014, men for 2015 er det nå fullt mannskap på vann og avløp.

Viktige forhold i 2014

Det at det var en mann mindre i 2014 gjorde at hverdagen ikke kunne planlegges på samme måte som tidligere. Mannskapet ble mer bundet til driftsoppgaver og fleksibiliteten ble mindre. Oppfølging av spesielt avkloakking på Ajersida og Tollahotten har tatt mye tid. Det er også brukt mer tid på avløpsdelen enn tidligere. Opplæring av ny mann vil ta en del resurser i 2015.

I forbindelse med oppføring av nytt bygg på Kastet næringsområdet, og etablering av pumpestasjonen i båthavna, ble vann og avløpsledninger i området ferdigstilt. Før resterende kan avkloakkes på Kastet må hovedvannledningen legges om. Dette er dekt over investeringsbudsjettet.

2014 var et år med totalt 7 vannlekkasjer på kommunalt ledningsnett, hvilket er normalt. Det har vært fokus på mindre oppgaver (som vedlikehold i kummer) i 2014 på grunn av mannskapssituasjonen.

For øvrig vises det til kommentarer på tiltakene på investeringsbudsjettet.

9.6 Tjenesteområde 632 Kommunalteknikk - avløp

Beskrivelse av tjenestene

Avløp består av 4 renseanlegg og ca. 63 km med avløpsledninger.

Kommentarer til regnskapsavvik

Området har et budsjettunderskudd på kr 252 000. Dette skyldes i all hovedsak at utgifter til slamhåndtering er høyere på grunn av at vi gjennom 2014 har måttet levere uavvannet slam fra Lunde renseanlegg. Dette vil vedvare til begge de største renseanleggene er renoveret. Selvkostberegning viser at det må settes av kr 850 000 i avløpsfond. Dette er omtrent som budsjettet.

Utfordringer og mål

Kommunens 3 renseanlegg begynner å bære preg av "alder og slitasje". Søvitt avløpsrenseanlegg er renoveret og Lunde renseanlegg startet i januar 2015.

Kommunens ledningsnett er utett. Det medfører at våre renseanlegg tilføres mye overvann, og tendensen er stigende.

For å nå målene må det investeres betydelige beløp i ledningsanlegg, samt drives aktivt med å finne innlekkingspunkter. Dette er oppgaver som er både arbeidskrevende og kostnads-krevende. Det må jobbes systematisk med dette. Uforutsette hendelser stjeler mye tid som burde vært benyttet til å rehabilitere gamle ledninger. Ved å skyve dette ut i tid vil vi bare få et større trykk når ledningene kollapser.

Nye utbyggingsprosjekter er også tidkrevende men svært etterlengtet.

Viktige forhold i 2014

I løpet av 2014 ble Ajersida i Lunde avkloakket og stort sett alle eiendommene er nå separert og tilkoblet kommunens ledninger. Det var et omfattende prosjekt med tidvis dype grøfter og en del av ledningsanlegget gikk over private eiendommer. Oppfølging av ledningsanlegget på Kvernodden og gjennomgang av innlevert dokumentasjon på anlegget har tatt tid. Ved siden av kumarbeider og oppfølging av investeringsprosjekter har avdelingen lagt om ledninger i Bjønnegrinna.

For øvrig vises det til kommentarer på tiltakene på investeringsbudsjettet.

9.7 Tjenesteområde 64 Eiendomsforvaltning

Beskrivelse av tjenestene

Eiendomsavdelingen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens eiendommer. Avdelingen har også vedlikeholdet av eiendommene til kommunens to boligstiftelser (94 leiligheter). Med de kommunale utleieleilighetene blir det totalt 180 leiligheter. Totalt har avdelingen driftsansvaret for ca. 70 000 kvm bygningsareal (eks. boligstiftelsene). Avdelingen har et betydelig personalansvar med totalt 34 personer ansatte - fordelt på renholdere, vaktmestere, håndverkere og administrasjon.

Regnskapsavvik

Det er grunn til å gå gjennom budsjetterte husleieinntekter. Eiendomsavdelinga har hatt noen overskridelser på budsjettet i år, kr 300.000. Dette skyldes ikke nødvendigvis overskridelser på forbruk, men manglende husleieinntekter og reduserte refusjonsinntekter.

Året 2014 har vært et år hvor en har gått på sparebluss for å forsøke å holde budsjettet. I kjølvannet av år på sparebluss oppmagasineres vedlikeholdsbehov.

Utfordringer og måloppnåelse

Som teknisk sjef har understreket gjentatte ganger så er det for små rammer til drift/vedlikehold. Budsjettet går stort sett med til drift, slik som lovpålagte kontroller av heiser/varslingsanlegg, kommunale gebyrer, renovasjon og energi etc.

Det har i mange år vært et ønske å få styrket vedlikehold- og driftsbudsjettet. Sjøl om vedlikeholdsbehovet for formålsbygg har vært løst ved hovedombygginger og nybygg over investeringsbudsjettet, er det fortsatt bygg som har store behov for vedlikehold. Bygg med dårlige tak må prioriteres. I tillegg har boligene og bygningsmassen på Dagsrud stort behov for vedlikehold.

Utfordringen er å få de tildelte midler til å strekke til for det mest prekære bygningsvedlikeholdet.

Sykefravær

Sykefraværet har gått ned i 2014 og er på 6,1 %.

Viktige forhold i 2014

Som nevnt tidligere er belastninga for vaktmestere i Lunde stor. De har for mange bygg som krever tilsyn. Bl.a. er sjukeheimen et meget krevende bygg å drifte. Vaktmesterressursen bør derfor egentlig styrkes med 50 %. Utover renhold og andre driftsutgifter går mye arbeidskapasitet med til prosjekter over investeringsbudsjettet. Det vises til dette kapitelet for å vise hva som er gjennomført i 2014.

Per Kristian Bjonnes
Teknisk sjef

10 Hovedansvar 7: Midt-Telemark brann- og redningstjeneste

10.1 Tjenesteområde 71

Pr. 31. desember 2014

Navn på avdelingen	Midt-Telemark Brann- og Redningstjeneste								
Brannsjef/avd. leder:	Svein Ove Kåsa								
Rådsmedlemmer	<table> <tr> <td>Per Kristian Bjønnes</td> <td>Nome</td> </tr> <tr> <td>Gudmund Amundsen</td> <td>Bø</td> </tr> <tr> <td>Joar Sættem</td> <td>Sauherad</td> </tr> <tr> <td>Aslak Gilde</td> <td>Tillitsvalgt rep.</td> </tr> </table>	Per Kristian Bjønnes	Nome	Gudmund Amundsen	Bø	Joar Sættem	Sauherad	Aslak Gilde	Tillitsvalgt rep.
Per Kristian Bjønnes	Nome								
Gudmund Amundsen	Bø								
Joar Sættem	Sauherad								
Aslak Gilde	Tillitsvalgt rep.								
Tjenesteomfang og avgrensning	Ansvar for brannberedskapen og brannforebyggende tiltak og tilsyn i Midt-Telemark.								
Hovedmålsettinger.	Utføre kommunenes oppgaver etter brannloven og vedtekter for Midt-Telemark Brann- og Redningstjeneste.								
Antall ansatte i 2014 (med årsverk)	8 personer 100 % og 40 deltidsmannskaper uten fast stillingsprosent.								

Økonomi: Avvik på tjenesteområdet 71:

	Beløp i hele 1.000 kr	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik	Andel av
		2013	2014	2014	i kr	budsj.
					2014	2014
7	Vertskomme interkommunale samarbeid	-180	-200	-327	127	163,5
	Politisk ansvar: Midt-Telemark-tinget					
	Overordnet budsjettansvar: Brannsjefen					

10.2 Beredskap/forebyggende.

7100--(hele MTBR)	71--(hele MTBR)			
	Regnskap	Budsjett	% forbruk	Diff
	31.12.2014	2014		
Sum art 0 (lønn og sos.utg.)	9 781 145	8 831 000	111 %	-950 145
sum art 1 og 2	2 104 054	2 606 000	81 %	501 946
				-
Sum art 3 (kjøp v/t erstatter egenproduksjon)	1 316 450	1 284 000	103 %	-32 450
Sum art 4 (overføringsutgifter)	275 300	175 000	157 %	-100 300
Sum art 5 (finansutgifter)	-	-		-
				-
Sum driftsutgifter DU	13 476 949	12 896 000	105 %	-580 949
				-
Sum art 6	-263 084	-230 000	114 %	33 084
Sum art 7, kommune.	-12 313 904	-12 514 000	98 %	-200 096
Sum art 7, ekskl. mva.	-490 658	-152 000	323 %	338 658
				-
Sum inntekter:	-13 067 646	-12 896 000	101 %	171 646
Netto driftutgift	409 303			
Post 729	-275 300			
Netto utgifter	409 303	12 132 000		
Netto fordelt på Bø 30,1%	123 200	3 652 945		
Netto fordelt på Nome 42,4%	173 544	5 145 424		
Netto fordel på Sauherad 27,5%	112 558	3 333 631		

Kommentar til tallene:

MTBR får i 2014 ett merforbruk på kr. 409 303,-. Dette er ett resultat som er gledelig, sett utfra grunnen til merforbruket. Hovedårsaken til at det ble merforbruk skyldes i stor grad flere skogbranner som MTBR hadde i 2014. Alle skogbrannene varte i flere dager, og kostnadene for disse ble estimert til ca. 1 200 000,-. MTBR fikk dempet «de røde tall» da vi ikke fikk ansatt branninspektør før 1. november 2014, samt at nødnett ble forsinket og ikke trigget avgift før siste kvartal 2014. Opplæring og kursvirksomhet utgifter ble en del lavere enn forutsatt, da MTBR velger å arrangere desentralisert grunnkurs selv i 2015/2016.

På inntekt-siden har vi fått langt mer inntekter enn antatt. Refusjoner ifm. Sykdom, forsikringsoppgjør i forbindelse med stjålet brannbil, samt «feilføring» av refusjon fra private er årsakene til at inntekt-siden ble høyere enn antatt.

Rulleringsplanen på brannbiler går sin gang. Brukt mannskapsbil Scania 2003 modell, med 6 100 liter vanntank, er kjøpt inn og plassert på Ulefoss brannstasjon. Budsjettet investeringsramme ble overholdt.

10.3 Feiing

7110	7110 (feiing)			Diff
	Regnskap 31.12.2014	Budsjett 2014	% forbruk	
Sum art 0 (lønn og sos.utg.)	1 945 151	1 910 000	102 %	
sum art 1 og 2	1 036 089	1 039 000	100 %	
Sum art 3 (kjøp v/t erstatter egenproduksjon)	2 186	-		
Sum art 4 (overføringsutgifter)	52 010	-		
Sum art 5 (finansutgifter)	-	-		
Sum driftsutgifter DU	3 035 436	2 949 000	103 %	
Sum art 6	-2 718 180	-2 758 000	99 %	
Sum art 7, ekskl. mva.	-229 230	-		
Sum art 9, finansinntekter (bruk av Nome fond)	-196 308	-191 000	103 %	
Sum inntekter:	-3 143 718	-2 949 000	107 %	
Netto driftutgift:	-108 282	-		
Post 729	-52 010			
Netto utgifter				
Netto fordelt på Bø	2549 piper			
Netto fordelt på Nome	3444 piper			
Netto fordel på Sauherad	2356 piper			
Totalt antall piper Midt-Telemark:	8349 piper			

Kommentar til tallene

For 2014 ble det bruk av kr. 196 308,- fra feiefondet i Nome. Regnskapstallene for 2014 viser ett overskudd på 108 282,-.

1 feier har vært sykmeldt siden påske 2014. Vi har for 2013 benyttet ca. 100 000,- på ekstrahjelp i løpet av året.

Kostnad pr. pipe for 2014 var budsjettert til 355,-. Nome kommune benytter feiefondet for å dempe feie/tilsynsavgiften. Feie-/tilsynsavgift for Nome var i 2014 pålydende 298,-. For 2015 blir avgiften 315,-, og avgiften må økes ytterligere i 2016 siden det er lite fondsmidler igjen. Antall registrerte piper har ikke vært i samsvar med utsendte gebyr i hver enkelt kommune. Det har blitt utarbeidet en prosedyre utarbeidet av feiervesenet og de gebyransvarlige i hver enkelt kommune slik at dette avviket etter kort tid blir på ett absolutt minimum.

10.4 Statistikk på tjenestenivå.

Hendelse:	31.12.2014	2013
Brann i bygning	16	9
Unødvige alarm	96	89
Falsk alarm	6	2
Brann i kratt/grass	12	6
Bilbrann	4	0
Brann i camping/telt	1	0
Brann i fritidsbåt	1	1
Pipebrann	10	13
Annen brann	11	13
Brannhindrende tiltak	10	3
Trafikkulykker	21	25
Vannskade/oversvømmelse	0	0
Akutt forurensning	3	5
Annen assistanse	51	24
Skogbrann	5	0
TOTALT:	247	190

Utrykningsstatistikken for 2014 viser en stor økning i utrykninger i forhold til år 2013 som var ett «rolig» år utrykningsmessig. Snittet de siste 5 årene på utrykninger ligger på rundt 230 utrykninger årlig. Kategorien «annen assistanse» innbefatter mange assistanser av mannskap på tvers av branngruppene Lunde-Ulefoss-Bø-Sauherad, spesielt på skogbrannene. Det var i 2014 fire skogbranner i Midt-Telemark. Fellesfaktor var at de alle varte i flere dager. Dette gjenspeiles på utgifter på lønnsposten på beredskapsdelen av budsjettet.

Trafikkulykker.

Det er en god del utrykninger til trafikkulykker. Heldigvis er det sjelden vi må frigjøre personer ved hjelp av frigjøringsutstyr. I 2014 var det en person som omkom i trafikkuhell i Midt-Telemark, som vi rykket ut til. Vi har frigjøringsutstyr på brannstasjon i Bø og Ulefoss.

Unødvendige utrykninger.

Det er fortsatt en god del unødvendig utrykninger. De fleste unødige utrykningene er til direkte-varselede bygg.

10.5 Måloppnåelse for virksomheten

Funksjon:		31.12.2014	2013
338		Utførte tilsyn:	Utførte tilsyn:
Tilsyn særskilte objekter	A-objekter, (118 registrerte- tilsyn årlig)	30	37
	B-objekter, (10 registrerte- tilsyn hvert 2.år)	2	0
	C-objekter, (7 tilsyn hvert 4. år)	0	0
	Vedtekstobjekter:	0	0
		32	37

338 Tilsyn med særskilte brannobjekt:

I 2014 har det blitt utført 32 tilsyn i § 13 objekter. Antallet er langt lavere enn ønsket, men har en naturlig forklaring. Stillingen som branninspektør ble besatt 1. november 2014 etter 2. gangs utlysning. Det ble vurdert å leie inn tilsynspersonell for en periode. Dette er utfordrende da denne type kompetanse ikke er enkel å få tak i. Dette i kombinasjon med økte utgifter i forbindelse med skogbranner i sommer, ble det ikke forsøkt å leie inn denne type kompetanse for en periode. Utfra forutsetningene finner brannsjef det tilfredsstillende at det likevel har blitt gjennomført 32 tilsyn på særskilte brannobjekt. Det er også gjennomført en del befaringer, ut fra henvendelser, som ikke framkommer på statistikken.

Det presiseres at det er eier/bruker av særskilt objekt som har ansvar for brannsikkerheten, selv om brannvesenet ikke har gjennomført tilsyn.

Vi har gjennomført samtlige nasjonale aksjoner, blant annet aksjon boligbrann, brannvernuka, barnehagebesøk, hytteaksjon med mer. Undervisning i diverse grupper i Midt-Telemark har også blitt gjennomført, utfra henvendelser.

10.6 Feiing - Tilsyn bolighus

338		Registrert:	Skal feies:	Tilbudt feiing:		Tilbudt feiing:	
Feiing/tilsyn bolighus:	Nome	3444	1722	1928	112 %	1662	97 %
	Sauherad:	2356	1178	1167	99 %	1208	103 %
	Bø:	2549	1275	1358	107 %	1254	98 %
	Midt-Telemark:	8349	4175	4453	107 %	4124	99 %
		Antall fyringsanlegg:		31.12.2014		2013	
		Registrert:	Tilsyn pr. år.	Tilbudte tilsyn:		Tilbudte tilsyn:	
	Nome	3444	861	484	56 %	355	41 %
	Sauherad:	2356	589	455	77 %	302	51 %
	Bø:	2549	637	302	47 %	500	78 %
	Midt-Telemark:	8349	2087	1241	59 %	1157	57 %

Feiing og tilsyn av fyringsanlegg.

I 2014 var det registrert 8349 skorsteiner i Midt-Telemark, hvorav det årlig skal feies 4175 skorsteiner og føres tilsyn ved 2087 fyringsanlegg/ skorsteiner. Det ble opprettet en feierstilling i 2014 slik at vi skulle være tilnærmet lik 100 % tilbudte feiinger/tilsyn. Vi har ikke sett resultatet av dette fullt ut, da 1 feier har vært langtidssykemeldt siden påske 2014. Vi fikk inn feiervikariat siste 3 måneder av året, slik at resultatet ut fra måloppnåelse ser brukbart ut. Tallene ser forholdsvis like ut for 2013, da vi også hadde feiervikar inne i 3 måneder. Det må også nevnes at tilbudte feiinger/tilsyn er noe høyere enn gjennomførte feiinger/tilsyn. Årsaken til dette er gjerne at eier/leier ikke er hjemme ved avtalt tilsyn av fyringsanlegget.

Som omtalt tidligere har ikke antall registrerte piper vært i samsvar med utsendte gebyr i hver enkelt kommune.

10.7 Sykefraværet:

Sykefraværet for heltidsansatte ble i 2014 på 11,3 %. Årsaken til den høye prosenten er at vi har hatt en feier i langtidsfravær, og med en liten avdeling på 8 heltidsansatte så blir utslaget på fraværs-statistikken stor.

Fravær av deltidsansatte kommer ikke inn på fraværsstatistikken.

10.8 HMS-arbeidet:

Vi har møter hvert kvartal med lokale verneombud/plasstillitsvalgte. I tillegg har vi også møter kvartalsvis med utrykningslederne. Avdelingsmøter for alle 100 % ansatte i MTBR har vi en gang i måneden. Feierne har egne avdelingsmøter månedlig. Feierne jobber også i utgangspunktet parvis, og dette er ett løft for arbeidsmiljøet og sikkerheten Deres.

Vernerunder er gjennomført på alle stasjonene i mai måned. Alle avvik er lukket ved årets utgang. Medarbeidersamtaler er gjennomført av brannsjef med alle med 100 % stilling i MTBR.

Svein Ove Kåsa, Brannsjef MTBR